

● సిఐటియు వర్కింగ్ కమిటీ నిర్ణయాలు

● సునామి భాదితులను ఆదుకుందాం



కా॥ శారదకు శ్రద్ధాంజలి

# కార్మికలోకం

జనవరి 2005

మాస పత్రిక

వెల రూ : 5

నూతన సంక్రమ,  
సంక్రాంతి ఘట్టకాంక్షలు



## మోరీని విధానాలపై ఆగ్రేసి పోర్టు కేరటాలు



*With best compliments on the occasion of New year ....*



# BHARAT DYNAMICS EMPLOYEES UNION

Regd.No. A-3197 (Affiliated to CITU)  
BHARAT DYNAMICS LTD. (Ministry of Defence)  
Union Office : Kanchanbagh,  
Hyderabad - 500 058  
Branch : Bhanur. Medak Dist - 502 305

Phones :  
KBC : 24340081  
Ext : 2932, 2933  
B/G : 23242902  
Ext : 3115, 3117

## Office Bearers of BDEU (W.E.F.19.11.2004)

Mr.J.Venkatesh  
Mr. A.Bapu Rao  
Mr. V.Chennakeshavulu  
Mr. T.Sathaiah  
Mr. K.Osman  
Mr. Y.Yadaiah  
Mr. A.Yadagiri  
Mr. V.Sadasiva Rao  
Mr. P.Narasimha  
Mr. Md. Asgar Hussain  
Mr. P.Murali  
Mr. A.V.Krishna Rao  
Mr. M.Samaiah  
Mr. S.Naga Raju  
Mr. G.R.Vijay Kumar  
Mr. R.Raghavender Rao  
Mr. K.Narasimha Reddy  
Mr. B.Mallaiah  
Mr. N.Sreedhar  
Mr. K.Laxman  
Mrs. A.Susheela  
Mr. R.Sathi Raju  
Mr. V.Satyanarayana  
Mr. S.Trishul  
Mr. M.Ashappa  
Mr. D.Harilal  
Mr. V.Sambasiva Rao  
Mrs. P.Jayasree  
Mr. D.Pandari  
Mr.T.Prabhu Raj  
Mr. B.Raghupathi Reddy  
Mr. P.Ramdas  
Mr. Venkatachalam

Honorary President  
President  
General Secretary  
Treasurer  
Dy.General Secretary, B/G  
Working President  
Working President, B/G  
Vice President  
Vice President  
Vice President  
Vice President  
Vice President, B/G  
Vice President, B/G  
Joint Secretary  
Joint Secretary  
Joint Secretary  
Joint Secretary  
Joint Secretary, B/G  
Joint Secretary, B/G  
Joint Secretary, B/G  
Organising Secretary  
Organising Secretary  
Organising Secretary  
Organising Secretary  
Organising Secretary  
Organising Secretary  
Organising Secretary, B/G  
Organising Secretary, B/G  
Organising Secretary, B/G  
Organising Secretary, B/G  
Organising Secretary, B/G  
Deputy Treasurer, B/G



జనవరి - 2005

సంపాదకీయం

**కార్మికలోకం**

సి.ఐ.టి.యు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ మాసపత్రిక

సంపుటి 20 సంఖ్య 1  
విడి ప్రతి వెల : రూ. 5  
సం||ర చందా : రూ. 50

**విషయ సూచిక**

సంపాదకీయం	1
కవర్ స్టోరీ-	
మారని విధానాలపై ఆగని పోరుకెరటాలు	3-5
కార్మికవర్గ ఐక్యతను పెంచాలి...	7
ఉద్యమవార్తలు	8-12, 29
బిడిఎల్లో సిబిటియు విజయం	13
సంఘటితమైన కాఫీ కార్మికులు	14
త్రిపురలో శ్రామిక మహిళలు	15
ఉపాధి కల్పనలో మార్గదర్శి త్రిపుర	16-17
దేశవ్యాప్త పోరాటానికి సిద్ధంకండి	18
కథ-మానవత్వం	20-21
కాంట్రాక్టు కార్మిక చట్టం	22-23
ప్రాఫైల్ - వి.ఎన్	24
ఆదర్శవాది, ఆచరణశీలి	25
శ్రద్ధాంజలి	26
మృత్యు కెరటాలు	27
ప్రజా ప్రభుత్వాన్ని నెలకొల్పుకోవాలి	28
సినిమా - ఆ నలుగురు	30
పాట-శారదమ్మకు అక్షర నివాళి	31
బాతాఖానీ క్లబ్	32

**మేనేజర్**

**కార్మికలోకం**

యన్.వి.జి. స్మారక కేంద్రం, 1-1-60/4,  
ఆర్కేసి క్రాస్ రోడ్, ముషీరాబాద్, హైదరాబాద్ - 20.  
ఫోన్ : 27612474 ఫ్యాక్స్ : 27610128

**సంపాదక వర్గం**

సర్వా సత్వనారాయణ  
ఎం.ఎ. గఫూర్, ఎస్. వీరయ్య  
ఆర్. సుధాభాస్కర్, రోజా  
జ్యోతి, డి.యస్.ఎ. రమణ

ఎడిటర్ : వై. సిద్ధయ్య  
మేనేజర్ : పి.రాజారావు

**సునామీ బాధితులను ఆదుకుందాం!**

ప్రళయానికి మారుపేరు సునామీ. డిసెంబరు 26న క్రిస్మస్ మరునాడు విరుచుకు పడింది సునామీ. ఓ అకాల ప్రళయ భీభత్సాన్ని విషాద అనుభవాలను ఆసియా మానవాళికి పరిచయం చేసి 2004 చరిత్ర కాలగర్భంలో కనుమరుగయ్యింది. పది దేశాలలో ఆరని శోకాగ్నులను రగిల్చింది. జలవిలయం పోటెత్తి లక్షన్నర మందికి పైగా మృత్యువు కబళించింది. వారిలో అత్యధికులు సాగర పుత్రులే. వారందరికీ కార్మికలోకం అశ్రునివాళి అర్పిస్తున్నది.

14 బిలియన్ డాలర్ల విలువైన ఆస్తి నష్టం జరిగిందని అంచనా. ఇండ్లు, పడవలు, వలలు, తాళ్లు, ఎండపెట్టుకున్న చేపలు వగైరాలను సునామీ రాక్షసి మింగేసింది. అలలు మింగేశాయి. నిలువ నీడలేకుండా చేశాయి. వారిని ఆకలి నుంచి కాపాడాలి. తాత్కాలికంగానైనా గూడు కల్పించాలి. నావలు, వలలు, మోటార్లు సమకూర్చి వృత్తిని కొనసాగించుకుని, తమ కాళ్ళపై తాము నిలబడగలుగుతామన్న స్థైర్యం ఇవ్వాలి.

వీరిని ఆదుకునేందుకు అంతర్జాతీయ సమాజమే కదిలింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు మరునాటి నుండే ప్రయత్నాలు ప్రారంభించాయి. రాజకీయ పార్టీలు, పత్రికలు ఈ కర్తవ్యం స్వీకరించాయి. సి.ఐ.టి.యు. కార్యకర్తలు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా నిధి సేకరిస్తున్నారు. చివరకు బాల సంఘాలు కూడా స్పందిస్తున్న తీరు ఆశావహం.

సునామీ వంటి ప్రకృతి భీభత్సాలను ముందుగా పసిగట్టి హెచ్చరిక చేయగల మెకానిజం ఏర్పాటులో పాలకులు వైఫల్యం చెందారు. పసిఫిక్ మహాసముద్రము తీరంలో జపాన్ వగైరా దేశాలకు సునామీ హెచ్చరికలు చేసే అంతర్జాతీయ వ్యవస్థ ఉంది. హోనులూలు నగరంలో గల సునామీ హెచ్చరిక కేంద్రంలో 26 దేశాలకు సభ్యత్వం ఉండి మన కంటే ఎన్నో రెట్లు చిన్న దేశాలు ఫిలిప్పిన్స్ వంటివి కూడా అందులో సభ్యులుగా ఉన్నాయి. ఖర్చు గురించి వెనుకాడకుండా ఆ వ్యవస్థలో మన దేశం కూడా చేరాలి. భవిష్యత్లో సునామీ వలయం నుండి ప్రజలు ప్రాణాలు, ఆస్తులను సంరక్షించుకోవాలి.

ప్రపంచ సంపన్నులు, బహుళజాతి సంస్థలు, అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదులు, ప్రపంచంపై ఆధిపత్యం కోసం సముద్రతీరాలను కుళ్ళబొడుస్తున్నారు. ఆస్ట్రేలియా సముద్రగర్భంలో అమెరికా పలుమార్లు శక్తివంతమైన అణుపరీక్షలతో సాగరమధనం చేసింది. సంపన్న దేశాలు సముద్ర గర్భంలో ఖనిజాల కోసం విపరీత పీడనశక్తి వినియోగిస్తున్నారు. పెట్రోలియం, సహజవాయువు, గంధకం కోసం డ్రిల్లింగ్స్, బ్లాస్టింగ్స్ తో సముద్రగర్భం కంప్పించిపోతున్నది. సునామీలను సృష్టించే సాగర భూకంపాలకు ఈ చర్యలు ప్రభావం చూపుతున్నాయని శాస్త్రవేత్తలు ఆందోళన వ్యక్తం చేయటం సహేతుకం.

సునామీ మరలా వచ్చే అవకాశాలను తేలికగా కొట్టిపారేయలేం. అందుకు అవసరమైన నిఘా హెచ్చరిక వ్యవస్థలు నెలకొల్పుకోవాలి. సమస్యాత్మక ప్రాంతాలను గుర్తించాలి. నిఘా యంత్రం దృష్టి ప్రధానంగా ఈ ప్రాంతాలపై కేంద్రీకరించాలి. భవిష్యత్ సునామీ భీభత్సం నుండి కాపాడుకోగల్గాలి.

...



# హాస్యానందం

వివిధ పత్రికల  
సౌజన్యంతో



నాకు తెలియదా ఏంటి, వాళ్లు సునామీ బాధితులని...  
ఎప్పటికైనా పనికొస్తారు...





# మారని విధానాలపై ఆగని పోరు కెరటాలు



ఎస్.డబ్ల్యు.ఎఫ్. నాయకుల నిరవధిక నిరాహారదీక్ష విరమణ సందర్భంగా రవాణా మంత్రి సంతోష్ రెడ్డి, సాంకేతిక విద్య మంత్రి నాయని నరసింహారెడ్డి, సిపిఎం ఎం.ఎల్.ఎ. ఎం.ఎ.గృహర్ తదితరులు

అసెంబ్లీలో  
నిరవధిక  
దీక్షలు

రాష్ట్రంలో వీరు వారయ్యారు. అసెంబ్లీలో అటు కూర్చునే రెడ్డి గారు ఇటొచ్చారు. తొమ్మిదేళ్ళు ఇటు కూర్చున్న నాయుడు గారు అటెళ్ళారు. ఇదొక్కటే తేడా. తాళ్ళు లాగే “మాస్టర్” మాత్రం అలానే వున్నాడు. కేతిగాళ్ళు, బంగారక్కలు ఎందరు మారినా మనకు ఒరిగేదేమున్నది? ఇది సాధారణ కార్మికుల, ఉద్యోగుల భావన! వారంతా రాజకీయాల్ని, రాజకీయ మార్పుల్ని కొలిచేది ఒకే ధర్మామీటర్ తో. ఆయా ప్రభుత్వాల పాలన తమ జీవితాల్ని ఎంత మెరుగు చేసిందనేదే వారు చూసేది. ఆ కొలమానంతో కొలిచే చంద్రబాబు పాలనకు పాతరేశారు. ఇప్పుడు వై.ఎస్. పాలననూ దాంతోనే కొలుస్తున్నారు.

ఎన్నికల ముందు ఎడాపెడా వాగ్దానాలు గుప్పించడం సులభమే. ఒక్క పక్క ప్రపంచబ్యాంకు అనుకూల విధానాలు అవలంబిస్తూ, కార్మికులు, ఉద్యోగులకు సంతృప్తికరమైన పాలన అందించడం, పేదలందరికీ న్యాయం చేయడం ఎవరికైనా అసాధ్యం. అంటే ప్రపంచబ్యాంకుతోనైనా వుండాలి. లేదంటే దాన్ని విభేధించి, ప్రజానుకూల విధానాలనైనా అవలంబించాలి. ఇందుకు భిన్నమైన మరో మార్గం, మధ్యే మార్గం లేదని ప్రముఖ ఆర్థికవేత్త ప్రభాత్ పట్నాయక్ పేర్కొన్నారు.

ఈ నేపథ్యంలో డిసెంబరు 8 నుండి 17 వరకు ఈ నేపథ్యంలో జరిగిన కార్మిక పోరాటాలను పరిశీలించాలి. రాష్ట్రంలో జరిగిన కార్మిక పోరాటాలను పరిశీలించాలి.

వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల్లో తాము చేస్తున్న కాంట్రాక్టు ఉద్యోగాలు కాంగ్రెస్ పాలనలో రెగ్యులరైజ్ అవుతాయనే వెర్రి భ్రమల్లో వేలాది కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులు, కార్మికులు వున్నారు. రాకరాక వచ్చిన ప్రభుత్వోద్యోగం ఎలాగైనా నిలబెట్టు కోవాలనే తపన వారిది. ఎంపిఇఓ ల (మల్టిపర్పస్ ఎక్స్ టెన్నన్ ఆఫీసర్లు) పోరాటం ఈ కోవలోదే. వ్యవసాయ రంగంలో నూతన సాంకేతిక పద్ధతులు ప్రవేశ పెట్టిన తర్వాత వ్యవసాయ విస్తరణాధికారులకు (ఎఇఓల) ప్రాధాన్యత ఏర్పడింది. మరోపక్క ప్రభుత్వోద్యోగాలపై ప్రపంచబ్యాంకు ఆంక్షలున్నాయి. అందుకే మధ్యస్థంగా ఎంపిఇఓలను సృష్టించాడు చంద్రబాబు నాయుడు. సంవత్సరం కాంట్రాక్టుపై నియమించబడ్డ 6300 మంది ఎంపిఇఓలు 2004 సెప్టెంబర్ 30న వీధుల్లోకి నెట్టబడ్డారు. 79 రోజులుగా రిలే నిరాహారదీక్షలు, జిల్లాల్లో ఉద్యమాల తర్వాత డిసెంబర్ 8న “ఛలో అసెంబ్లీ” నిర్వహించారు. హైదరాబాద్ వచ్చిన వీరిని పోలీసులు చితకబాదారు. సుమారు 150 మందికి గాయాలైనాయి. వామపక్షాల వత్తిడి మేరకు అసెంబ్లీలో చర్చ జరిగింది. స్వయం ఉపాధికి ఎంపిఇఓ లు ప్రయత్నించాలని, “ఆగ్రిక్లీనిక్”లు పెట్టుకోడానికి అర్హులకు 5 లక్షల రూపాయలు అప్పులిస్తామని, 10వేల వరకు సబ్సిడీ ఇస్తామని ప్రభుత్వం చెప్పటం దుర్మార్గం.



9వ తేదీన మెడికల్ అండ్ హెల్త్ లోని డేటా ప్రాసెసింగ్ ఆపరేటర్లు హైదరాబాద్ లో ధర్నా జరిపి, ముఖ్యమంత్రికి మెమోరాండం ఇచ్చారు. అదే రోజు యూనివర్సిటీల్లో పని చేస్తున్న 1500 మంది దినసరి వేతన ఉద్యోగులు ప్రదర్శన జరిపారు. మొత్తం రాష్ట్రంలోని యూనివర్సిటీల్లో వీరి సంఖ్య 5000 లకు పైగానే. అన్ని రకాల శాశ్వత వేకెన్సీల్లో పని చేస్తున్న ఈ ఉద్యోగులను మాత్రం రెగ్యులరైజ్ చేయట్లేదు. వీరికి నిర్దిష్ట కనీసవేతనం కూడా లేదు. హైదరాబాద్ లోని వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయంలో రోజుకు 30 రూ.లు చెల్లిస్తున్నారు. నెలకు 4.50 నుండి 1800 మధ్య ఇచ్చే ఈ కార్మికులు తమని రెగ్యులరైజ్ చేయమని ప్రధానంగా కోరుతున్నారు.

10వ తేదీన 16వేల మంది గ్రామసేవకులు తమ దీర్ఘకాలిక సమస్యల పరిష్కారం కోసం ప్రదర్శన చేశారు. రెవెన్యూ మంత్రి శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు స్వయంగా బహిరంగసభకు హాజరై గ్రామ సేవకుల సమస్యలు తమ ప్రభుత్వం పరిష్కరిస్తుందని, అందుకు వివిధ శాఖల మంత్రులతో ఉపసంఘం కూడా వేసిందని తెల్పారు.

13వ తేదీ జ్యూట్ కార్మికులు లేబర్ కమిషనర్ కార్యాలయం వద్ద ధర్నా జరిపారు. కార్మిక చట్టాలను తుంగలో తొక్కి, లాకౌట్ల ఆయుధంతో కార్మికులను బెదిరిస్తున్న జ్యూట్ యాజమాన్యాలకు అడ్డుకట్ట వేయాలని కార్మికులు నినదించారు. సి.ఐ.టి.యు. రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి, శాసనసభలో సిపిఎం ఉపనాయకులు శ్రీ ఎం.ఎ.గవూర్ లు ఈ ప్రదర్శనలో పాల్గొని ఉపన్యసించారు. అదేరోజు దేశంలోని హైదరాబాద్ బేస్ గా వున్న 1500 మంది మెడికల్ రిప్రజెంటేటివ్ లు కనీసవేతనాలు, బోనస్ చట్టం అమలు వంటి అంశాలపై ప్రదర్శన నిర్వహించారు. ఉద్యోగభద్రత, వేతనాల పెంపు డిమాండ్లతో అంగన్ వాడీలు 13వ తేదీన వివిధ జిల్లా కలెక్టరేట్ల దిగ్బంధనంలో 33వేల మంది పాల్గొన్నారు. అదేరోజు మార్కెట్ యార్డ్ సెక్యూరిటీ గార్డ్ లు 15 జిల్లాల్లో కలెక్టర్ల కార్యాలయాల ముందు చేసిన ధర్నాల్లో 600 మంది పాల్గొన్నారు.

14వ తేదీన 18 జిల్లాల నుండి వెయ్యి మంది వైద్య ఆరోగ్య శాఖలోని కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులు ప్రదర్శన జరిపారు. గతంలో డి.ఎస్.సి. ద్వారా రాత పరీక్షలో పాల్గొని, ఇంటర్వ్యూలు కూడా అయిన తర్వాత 3 సంవత్సరాల

కాంట్రాక్టు ఉద్యోగంపై తీసుకున్న వీరిని రెగ్యులరైజ్ చేస్తామని ముఖ్యమంత్రి స్పష్టమైన హామీ ఇవ్వడంతో వీరు ఆనందంగా తిరిగి వెళ్ళారు. 15వ తేదీన తమ సమస్యల పరిష్కారానికి గ్రామ పంచాయితీ కార్మికులు అర్ధనగ్న ప్రదర్శన జరిపారు. మహిళా కార్మికులు చీపుర్లతో ప్రదర్శనలో పాల్గొని ముఖ్యమంత్రికి తమ నిరసన వ్యక్తం చేశారు.

విద్యుత్ బిల్ కలెక్టర్లను ఈసేవా కేంద్రాల రాకతో తొలగించడాన్ని నిరసిస్తూ, 15-17 సంవత్సరాలుగా పని చేస్తున్న వారికి ఉద్యోగభద్రత కల్పించాలని డిమాండు చేస్తూ 13వ తేదీ నుంచి ఆరుగురు నాయకులు ఆమరణ నిరాహారదీక్ష చేపట్టారు. వీరికి మద్దతుగా సుమారు 200 మంది బిల్ కలెక్టర్లు 14,15,16 తేదీల్లో బిక్షాటన, అర్ధనగ్న ప్రదర్శన, మోకాళ్ళపై నడక, పికెటింగ్ జరిపారు. లాఠీచార్జీలో 150 మందికి గాయాలైనాయి. 16వ తేదీన ముఖ్య మంత్రి తరపున మంత్రి షబ్బీర్ అలీ హాజరై సమస్యల పరిష్కారానికి వాగ్దానం చేసిన తర్వాత నిరాహారదీక్ష విరమణ జరిగింది.

ఇవన్నీ ఒకేత్త కాగా ఆర్టీసి కార్మికులు ఎస్.డబ్ల్యు.ఎఫ్. నాయకత్వంలో లేవనెత్తిన సమస్యలు ఈ ప్రభుత్వ చిత్తుశుద్ధిని ప్రశ్నించేవి. ఇతర రంగాల వారివలేగాక ఆర్టీసిని నిజమైన ప్రజోపయోగ సర్వీసుగా నిలపాలని, దానికి భారంగా మారిన అధిక పన్నులను, ప్రైవేటు బస్సులను నియంత్రించాలని గతంలో జరిపిన 24 రోజుల సమ్మె రాష్ట్ర ప్రజల మన్ననలు పొందింది. ఆనాడు సమ్మెకు మద్దతుగా నిలిచిన కాంగ్రెస్ పార్టీ ముఖ్యంగా వై.ఎస్. నేడు అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ఆర్టీసిని రక్షిస్తారని భావించిన వారికి ఆ ప్రభుత్వం నడక అనుమానాలు రేకెత్తిస్తోంది.

ఈ సందర్భంగా స్టాఫ్ అండ్ వర్కర్స్ ఫెడరేషన్ నాయకులు లేవనెత్తిన డిమాండ్లు సహేతుకమైనవి. రాష్ట్ర





## సునామీ (సముద్ర అలల తాకిడి) బాధితులను ఆదుకోండి పెద్ద మొత్తాలుగా విరాళాలివ్వండి సిఐటియు రాష్ట్ర కమిటీ విజ్ఞప్తి

సముద్ర అలల తాకిడికి వేలాది మంది మరణించారు. అనేక కోట్ల రూపాయల ఆస్తి విధ్వంసం అయింది. ఈ బాధితులలో అత్యధికులు నిరుపేదలే. మన దేశంలోని తమిళనాడు, అండమాన్ - నికోబార్, పాండిచ్చేరి, కేరళ లతోపాటు మన రాష్ట్రంలో కూడా ఈ నష్టం పెద్దఎత్తున జరిగింది.

ఈ ఆపద సమయంలో బాధితులను ఆదుకొని వారికి బాసటగా నిలవటం కార్మిక సంఘాల కర్తవ్యం. కార్మికులు, ఉద్యోగులందరూ సహకరించాలని కోరుతున్నాం. సిఐటియు రాష్ట్ర కమిటీ ఈ బాధ్యతను చేపట్టాలని నిర్ణయించింది. 2005 జనవరి 1 నుంచి 3వ తేదీ వరకు అన్ని ఉద్యోగ, కార్మిక సంఘాలు పెద్ద మొత్తాలుగా విరాళాలు సేకరించి సిఐటియు రాష్ట్ర కమిటీకి అందించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం.

డి.డి.లు/చెక్లు ఈ క్రింది అడ్రసుకు పంపండి.

ప్రధాన కార్యదర్శి, సిఐటియు ఎ.పి. కమిటీ, ఆర్టీసి క్రాస్రోడ్స్, హైదరాబాద్ - 500 020.

హితంకోరి పునరుద్ధాటించినవే. ఆర్టీసి రక్షణకు తమ ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుందని రవాణాశాఖ మంత్రి శ్రీ సంతోషరెడ్డి, సాంకేతిక విద్యాశాఖ మంత్రి శ్రీ నాయని నర్సింహారెడ్డిలు హాజరై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్టీసికి ఇచ్చే రాయితీ మొత్తాన్ని గతంలో ప్రకటించిన 100 కోట్లను 167.50 కోట్లకు పెంచడానికి, అధికారులతో వేసిన కమిటీ యూనియన్ల అభిప్రాయాలను కూడా పరిగణనలోకి తీసు కుంటుందని, ఆ కమిటీ రిపోర్టును వెంటనే అమలు జరుపుతామని కూడా వాగ్దానం చేయటంతో 9 రోజులుగా నాయకులు చేపట్టిన ఆమరణ నిరాహారదీక్ష జయప్రదంగా ముగిసింది.



గతంలో కేంద్రంలోని బిజెపి ప్రభుత్వం, రాష్ట్రంలోని టిడిపి ప్రభుత్వం అనుసరించిన ప్రజా వ్యతిరేక, ప్రపంచబ్యాంకు అనుకూల విధానాలే వాటి పతనానికి ప్రధాన కారణం. రోడ్లు వెడల్పు చేసి, ఫైటర్లు నిర్మించి పట్టణాలను “సుందర నగరాలు” చేసి అదే అభివృద్ధి అనుకోమంటే ఎవరు ఆమోదిస్తారు? తెలుగుదేశం పాలనలో 500 పైగా భారీ, మధ్యతరహా పరిశ్రమలు, మరో 18000 పై చిలుకు చిన్న తరహా పరిశ్రమలు మూతపడగా, ఉపాధి కోల్పోయిన కోట్లాది అసంఘటిత కార్మికులు, సౌకర్యాలు కోతపడ్డ ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, డి.ఎ. కోల్పోయిన పెన్షనర్లు - ఇలా ప్రభుత్వ విధానాలతో విసిగి, వేసారిన కార్మికులు, ఉద్యోగులు ఆ ప్రభుత్వాలను కసిగా ఓడించారు. ఒక రాక్షస పాలన అంతమైందనీ, దానికి మంగళం పాడిన వేగుచుక్కలం తామేనని రాష్ట్ర కార్మికవర్గం ఆశించింది. ఈదశలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కేవలం మాటలతో కాలయాపన చేస్తే చాలదు. చేతల్లో చూపాలి. కనీసం ఆ మార్గంలో ఆదుకులైనా ఉండాలి.

రాష్ట్రంలో నెలకొన్న కరువు పరిస్థితుల నడుమ, తీవ్రమైన వ్యవసాయ సంక్షోభం నేపథ్యంలో ఢిల్లీ, హైదరాబాద్ లలో కాంగ్రెస్

ప్రభుత్వాలు సింహాసనం ఎక్కాయి. 50వేల కోట్లతో 26 నీటి ప్రాజెక్టులు నిర్మిస్తామని పునాది రాళ్ళేసుకుంటూ కాలక్షేపం చేస్తే అవి తమ సమాధి రాళ్ళలా వెక్కిరిస్తున్నాయని ప్రజలు భావిస్తున్నారు. రైతాంగం నడుం విరిచేలా ప్రాథమిక వ్యవసాయ పరపతి సంఘాలను నాశనం చేసే చట్టం చేయడం, వ్యవసాయ మార్కెట్ల ప్రైవేటీకరణ, ఎంపిఐఓల నోట్లో మట్టి కొట్టి రైతులను ఉద్ధరిస్తామని చెప్పుకోవటం హాస్యాస్పదం.

కార్మికులు, ఉద్యోగు సమస్యలు ఈరోజు కేవలం యజమాని వర్సెస్ కార్మికులు అనే పరిధిని దాటి ప్రభుత్వ విధానాలు వర్సెస్ కార్మికులు అనే దశకు చేరినవి. అందుకే ప్రత్యక్షంగా ఉన్న యజమానితో క్షేత్ర స్థాయిలో జరిగే ఉద్యమాలతో ఫలితాలు రావడం లేదు. కావున ప్రభుత్వ విధానాలు రూపొందించే శాసనసభలో బయట కూడా ప్రభుత్వ విధానాలపై ఒత్తిడిని పెంచి, చర్చలు జరిపి సమస్యలు పరిష్కరించుకోవాల్సిన స్థితి ఏర్పడింది. అందుకు ముచితంగానే శీతాకాల అసెంబ్లీ సమావేశాల సందర్భంగా హైదరాబాద్ వీధులలో వేలాది మంది ఉద్యోగులు, కార్మికులు విడివిడిగా తమ సమస్యలపై సిఐటియు నాయకత్వంలో భారీ ప్రదర్శన జరిపారు. ముఖ్యమంత్రి, సంబంధిత మంత్రులను సిపిఐ(యం) శాసనసభ్యులు వెంటవచ్చి సమస్య పరిష్కారంకు వినతిపత్రాలు ఇచ్చి, కొన్ని సమస్యలపై నేరుగా శాసనసభ వేదికపై చర్చ నడిపారు. ఈ ఆందోళన చేసిన కార్మికులు ఒక మేరకు కొన్ని రాయితీలు రాబట్టుకున్నారు కూడా. ఇదేసందర్భంలో కొన్ని కీలక విషయాలపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వైఖరి బట్టబయలయ్యింది. దాని నిజస్వరూపము కార్మికులకర్థమైంది.

■ ఆర్.సుధాభాస్కర్

సి.ఐ.టి.యు.రాష్ట్ర కార్యదర్శి





# ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ

## విశాఖపట్నం రీజియన్



### ప్రయాణికులకు నూతన సంవత్సర, సంక్రాంతి శుభాకాంక్షలు

**స్థాపితం :** ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. 1932 సం॥లో 27 బస్సులతో 166 మంది ఉద్యోగులతో ప్రారంభమైంది. నేడు ఈ సంస్థ 19,500 బస్సులతో ప్రపంచంలోనే అత్యధిక బస్సులు ఉన్న రోడ్డు రవాణా సంస్థగా "గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ వరల్డ్ రికార్డు"లో గుర్తింపు పొందింది. ఈ సంస్థ మరిన్ని పథకాలు, రాయితీలు అందిస్తుంది.

**విద్యార్థులకు :** 12 సం॥ల లోపు విద్యార్థిని, విద్యార్థులకు 10వ తరగతి వరకు బాలికలకు, 22 కి॥మీ॥ వరకు ప్రయాణం ఉచితం, 30 కి॥మీ॥ వరకు డిస్టిక్టు బస్సులలో ఉచితం, హై స్కూలు విద్యార్థులకు 15 కి॥మీ॥ కాలేజీ విద్యార్థులకు 25 కి॥మీ॥ వరకు ఛార్జీలో 33 శాతం రాయితీ.

**వికలాంగులకు :** సిటీ, సబర్బన్ సర్వీసులలో 100 శాతం రాయితీ జిల్లా సర్వీసులో 50 శాతం రాయితీ.

**క్యాబ్ కార్లు :** మొదటి సం॥ రూ. 200, రెండవ సం॥ రూ.180, మూడవ సం॥ రూ. 160, నాల్గవ సం॥ రూ.140 చెల్లించాలి. జారి చేసిన దగ్గర నుండి ఒక సం॥ పాటు అమలులో ఉంటుంది. ఎపిఎస్ఆర్టిసి బస్సులో మరణిస్తే మొదటి సం॥ ఒక లక్షా 50 వేలు, రెండవ సం॥ నుండి రెండు లక్షల జీమా సొకర్కం కలదు. సిటీ, సబర్బన్, ఎసి, గరుడ, సర్వీసులలో తప్ప మిగిలిన సర్వీసులలో ఛార్జీలలో 10 శాతం రాయితీ.

	జూబిలీ హైటెక్ 7 రోజులకు	జూబిలీ ఎక్స్ప్రెస్ టిక్కెట్ 7 రోజులకు	లంతరాష్ట్ర జూబిలీ హైటెక్ 7 రోజులకు	లంతరాష్ట్ర ఎక్స్ప్రెస్ 7 రోజులకు
పెద్దలకు	రూ. 625/-	రూ.525/-	రూ.1,000/-	రూ.900/-
పిల్లలకు	రూ. 325/-	రూ. 275/-	రూ. 500/-	రూ. 450/-

**గమనిక :** గరుడ, ఎసి, బస్సులలో ఈ టిక్కెట్లు చెల్లవు

విశాఖ నుండి హైదరాబాద్ కు గరుడా ఏసి బస్లలో సుఖాంతమైన ప్రయాణం చేయండి.

బయలు దేరు సమయం సా॥ 6.00, 7.00 గం॥లకు.

విశాఖ - శ్రీకాకుళం గరుడా నాన్ స్టాప్ లో ప్రయాణం చేయండి 90 ని॥లలో గమ్యస్థానం చేరండి.

బయలు దేరు సమయం ఉదయం 8.30, 11.00 గం॥లకు.

**రిటర్న్ టిక్కెట్లు కొన్నవారికి** విశాఖ, హైదరాబాద్ రాను, వెళు టిక్కెట్లు కొన్న వారికి ఛార్జీలు 10 శాతం రాయితీ, 30 రోజులు ముందుగా రిజర్వేషన్ పొందుటకు సొకర్కం కలదు.

**జనరల్ బస్ టిక్కెట్లు :** రూ.340/-లతో సబర్బన్, సిటీ బస్సులలో ఎన్నిసార్లైనా, ఎక్కడికైనా ప్రయాణించవచ్చు.

**నెలవారి సిటీ సీజన్ టిక్కెట్లు :** 20 రోజుల ఛార్జీలతో నెల రోజులు ప్రయాణించవచ్చు. ఈ సొకర్కం 100 కి॥మీ॥ వరకు వర్తిస్తుంది.

**ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి. కన్వూమర్ ఎవేర్ నెస్ ప్రోగ్రామ్ :**

రోడ్డు భద్రతా వారోత్సవం జనవరి 1 నుండి 7 వరకు, సమయపాలన వారోత్సవం మార్చి 1 నుండి 7 వరకు, పరిశుభ్రత వారోత్సవం మే 1 నుండి 7 వరకు, ప్రచార వారోత్సవం జూలై 1 నుండి 7 వరకు (ప్రత్యేక పథకాల గురించి), మర్యాద వారోత్సవం సెప్టెంబర్ 1 నుండి 7 వరకు, విశ్వసనీయ వారోత్సవం నవంబర్ 1 నుండి 7 వరకు ప్రయాణికులతో సత్సంబంధాల వారోత్సవం డిసెంబర్ 1 నుండి 15 వరకు

	1. DM/VSP	-	98485-40714	2. DM/NRPM	-	98852-98789
	3. DM/AKP	-	98485-40715	4. DM/GWK	-	98485-40710
	5. DM/WTR	-	98485-40709	6. DM/SML	-	98485-40712
	7. DM/MDP	-	98485-40711	8. Steel City	-	98485-40713

భద్రతకు, నమ్మకానికి నాణ్యమైన మర్యాదకర సేవలకు  
ఆర్.టి.సి. బస్సులలోనే ప్రయాణం చేయండి

**జి.రమాకాంత్**  
రీజనల్ మేనేజర్  
ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి., విశాఖపట్నం



## కార్మికవర్గ ఐక్యతను పెంచాలి! ప్రజలను పోరాటాల్లోకి సమీకరించాలి!!

సి.ఐ.టి.యు. జాతీయ కార్మికవర్గ సమావేశాలు డిసెంబరు 3-5 తేదీలలో త్రిపుర రాష్ట్ర రాజధాని అగర్తలలో జరిగాయి. ఈ సమావేశాలకు డాక్టర్ ఎం.కె.పాంథే అధ్యక్షత వహించారు.

శ్రామిక ప్రజల పని, జీవన పరిస్థితులపై జరుగుతున్న దాడులను సమరశీల పోరాటాలతో ప్రతిఘటించాలని దేశంలోని కార్మిక శ్రేణులకు ఈ సమావేశం పిలుపునిచ్చింది.

వర్తమాన రాజకీయ పరిస్థితులను సమావేశం కింది విధంగా సమీక్షించింది: ఇటీవల ఎన్నికలలో మతోన్మాద శక్తులను, వారి రాజకీయ మిత్రులను, ప్రజలు అధికారం నుంచి గెంటేశారు. 6 నెలలు గడవక ముందే తిరిగి అదే శక్తులు త్వరలో కేంద్రంలో అధికారం కైవసం చేసుకోబోతున్నట్లు లొట్టలు వేయటం ఆందోళనకరం.

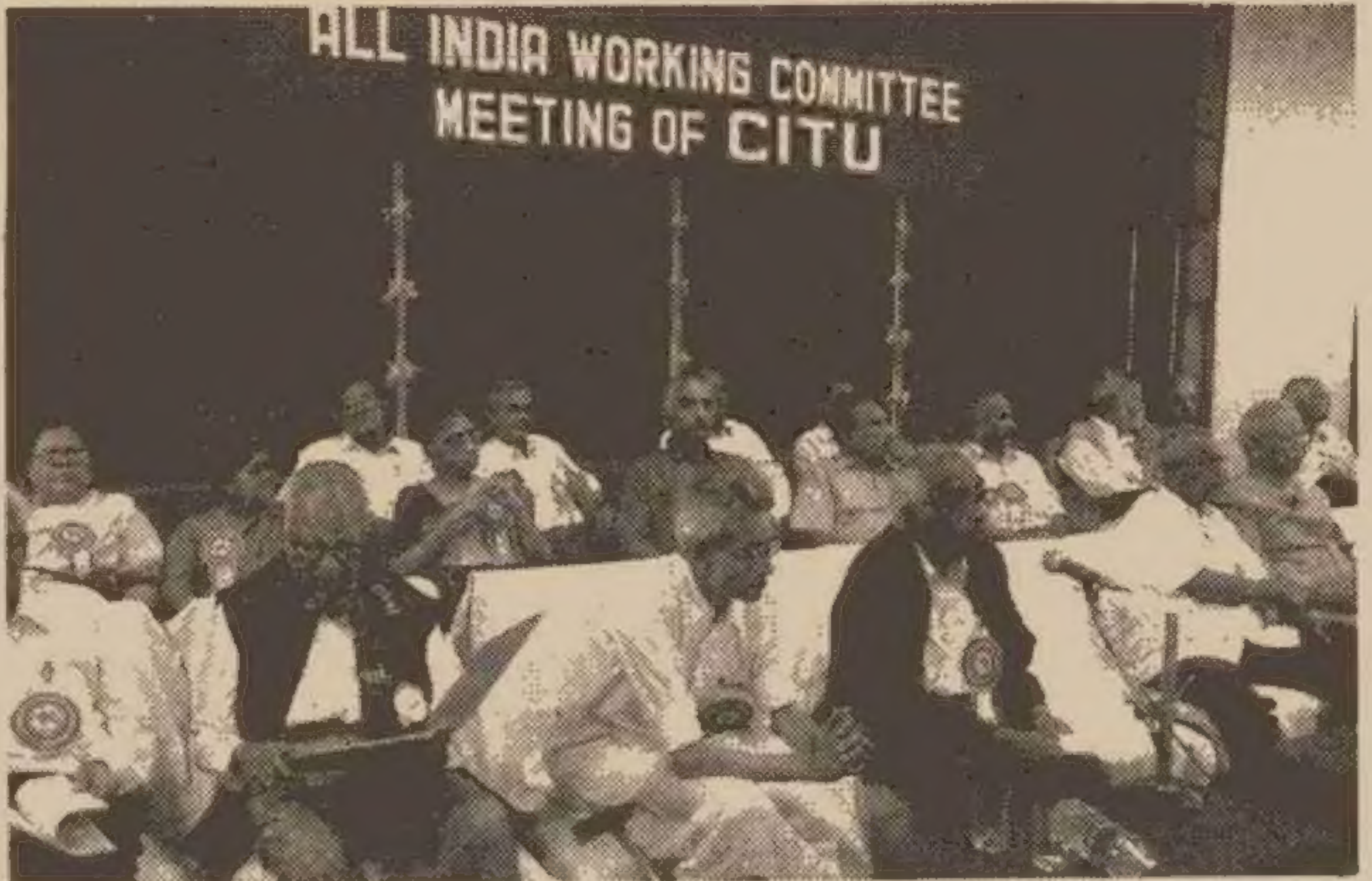
మన్మోహన్ సింగ్ నాయకత్వంలోని యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వం పై శక్తుల కుట్రలను వమ్ము చేసే చర్యలు చేపట్టాలని కార్మికవర్గం బలంగా కోరుతున్నది.

అదే సమయంలో యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వం ప్రజల తీర్పును వమ్ము చేసి, వారిని తీవ్ర అసంతృప్తికి గురి చేయడం పట్ల దేశంలోని కార్మికవర్గం, కార్మిక సంఘాలు ప్రేక్షక పాత్ర వహించ జాలవు.

దేశ ప్రజానీకానికి, కార్మికవర్గానికి ద్రోహం తలపెట్టే ప్రభుత్వ చర్యలను సమావేశం నిరసించింది. ప్రజలు తిరస్కరించిన వాజ్మేయి ప్రభుత్వ ప్రపంచ బ్యాంకు విధానాలనే యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వం అవలంబించటం పట్ల సమావేశం ఆందోళన వ్యక్తం చేసింది. ఈ ప్రతిఘటనలు క్రమంగా మరింత బలంగా, సమైక్యంగా నిరంతర పోరాటాల స్థాయికి ఎదగాలని సి.ఐ.టి.యు. విజ్ఞప్తి చేస్తున్నది.

**సమావేశం కింది కర్తవ్యాలు రూపొందించింది.**

1. కార్మికుల సమస్యలపై, దేశవ్యాప్తంగా స్వతంత్ర క్యాంపెయిన్ నిర్వహించాలి. వ్యవసాయ కార్మికులకు సమగ్రశాసనం కోసం, అసంఘటిత కార్మికులకు ప్రభుత్వ నిధులతో అర్థవంతమైన సామాజిక భద్రత పథకం కొరకు, జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకం కోసం, ఖాయిలపడిన ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల పునరుద్ధరణ కోసం, 2003 విద్యుత్ చట్టాన్ని సమీక్షించాలని, సిఎంపిలో పొందుపరచిన విధంగా మహిళ సంక్షేమ పథకాల కోసం ప్రచారం నిర్వహించాలి.
2. ఆర్థిక విధానాల దిశను మార్చుకోవాలనే అంశంపై క్యాంపెయిన్, ప్రభుత్వరంగ సంస్థలలో ప్రభుత్వ వాటాను తగ్గించుకునే విధానాన్ని, ఎయిర్పోర్టుల ప్రైవేటీకరణను, టెలికం, పౌరవిమానయానం, ఇన్సూరెన్స్, బ్యాంకులు, ఇతర వ్యూహాత్మక రంగాలలో విదేశీ పెట్టుబడులను పెంచడాన్ని ప్రతిఘటించాలి. చిన్న తరహా పరిశ్రమల



కోసం ప్రత్యేకించి సరుకులపై ఆంక్షలను ఎత్తివేయడాన్ని వ్యతిరేకించాలి. పెట్రోల్, డీజిల్, వంటగ్యాస్లపై పెంచిన ధరలను తగ్గించాలని క్యాంపెయిన్ చేయాలి.

3. మౌలికమైన కార్మిక చట్టాలను అమలు జరపాలని దేశ వ్యాప్త ప్రచారం చేపట్టాలి. చట్టాలను అమలు చేయవలసిన పర్యవేక్షణ శాఖ అధికారులు ప్రాపకంతో అనేక రాష్ట్రాలలో కనీసవేతనాలు, సామాజిక భద్రత పథకాలు, పని స్థలాలలో భద్రత ఏర్పాట్లు అమలు పరచడం లేదు. చట్టాల అమలును కోరిన కార్మిక సంఘాలపై నిర్బంధాన్ని ప్రయోగించడాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ ప్రచారం నిర్వహించాలి.
4. ప్రావిడెంట్ ఫండ్ ఇతర పొదుపు పథకాల పై వడ్డీ తగ్గింపు, వాటా చెల్లించి పెన్షన్ పొందే కొత్త విధానాన్ని, ఉద్యోగ విరమణ సమయంలో వచ్చే డబ్బుపై పన్నులు వేసే విధానాలకు వ్యతిరేకంగా ఉమ్మడి ప్రచారం నిర్వహించి పోరాటాలకు పూనుకోవాలి.
5. అసంఘటిత రంగ కార్మికులను సంఘటిత పర్చేందుకు మరింత శ్రద్ధ పెట్టాలి. రాష్ట్ర, జిల్లా స్థాయిలో సబ్ కమిటీలను, సమన్వయ కమిటీలను ఏర్పాటు చేయాలి.
6. శ్రామిక మహిళల సమస్యలపై ట్రేడ్ యూనియన్ స్థాయిలో ఉద్యమాలను నిర్మించాలి.
7. పరిశ్రమల వారీ ఫెడరేషన్ల ఆధ్వర్యంలో ఉద్యమాలు నిర్మించడానికి చొరవ చేసి ప్రోత్సహించాలి.
8. మతోన్మాదం, వేర్పాటువాదంపై స్వతంత్ర ప్రచారాన్ని నిర్వహించి, రోజువారీ ట్రేడ్ యూనియన్ పోరాటాలతో జోడించాలి. ఇది అన్ని స్థాయిలలో జరగాలి.
9. పని హక్కుపై అఖిల భారత స్థాయిలో మార్చి-మే 2005లో జరిగే సదస్సుకు సన్నద్ధం కావాలి.
10. స్పాన్సరింగ్ కమిటీ ఆఫ్ ట్రేడ్ యూనియన్స్, ప్రజా సంఘాల జాతీయ వేదిక (ఎన్పిఎంఓ) లను క్రియాశీలం గా పని చేయించడానికి గట్టి ప్రయత్నం చేయాలి.



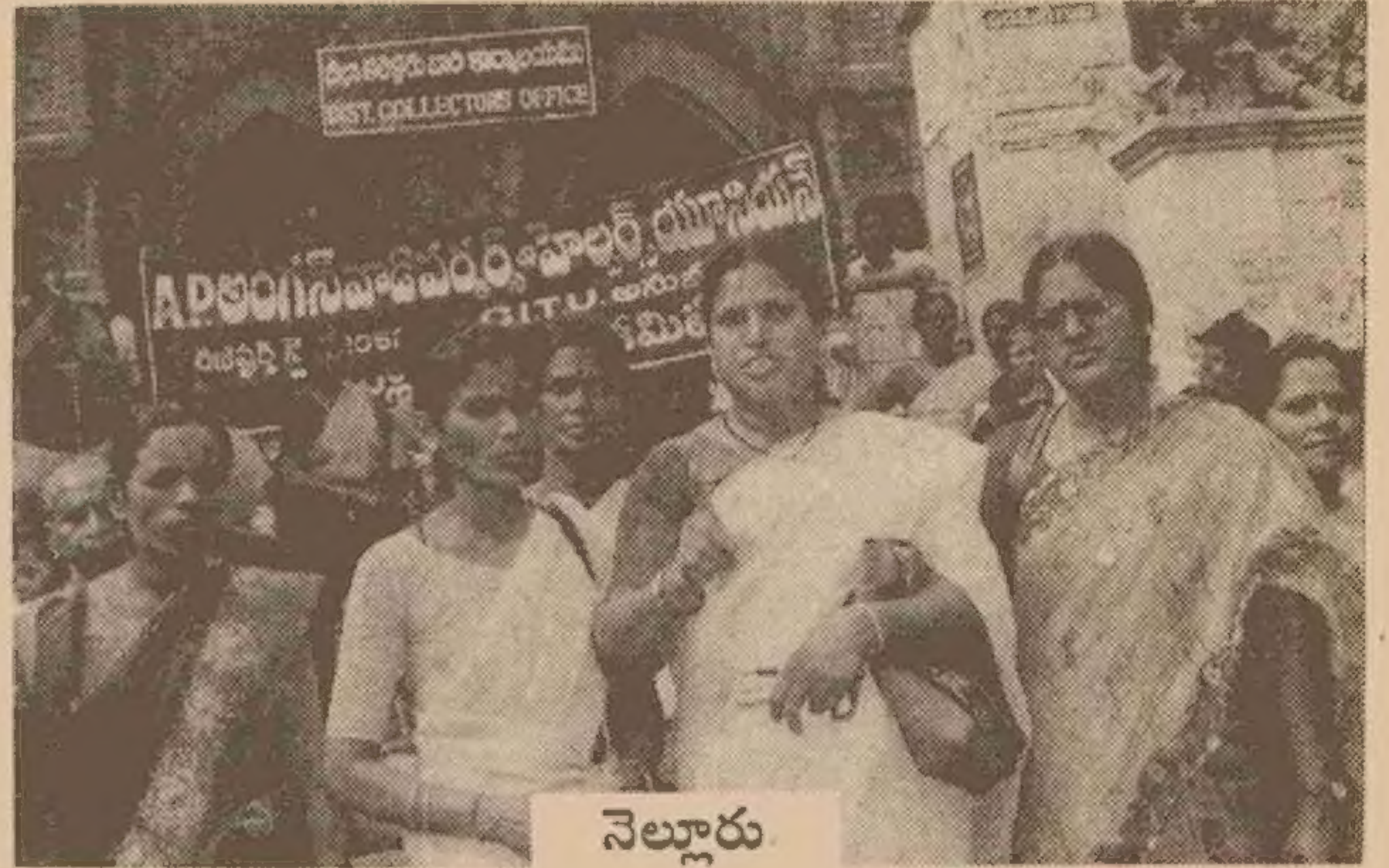
## కదంతొక్కిన అంగన్‌వాడీ ఉద్యోగులు



అనంతపూర్



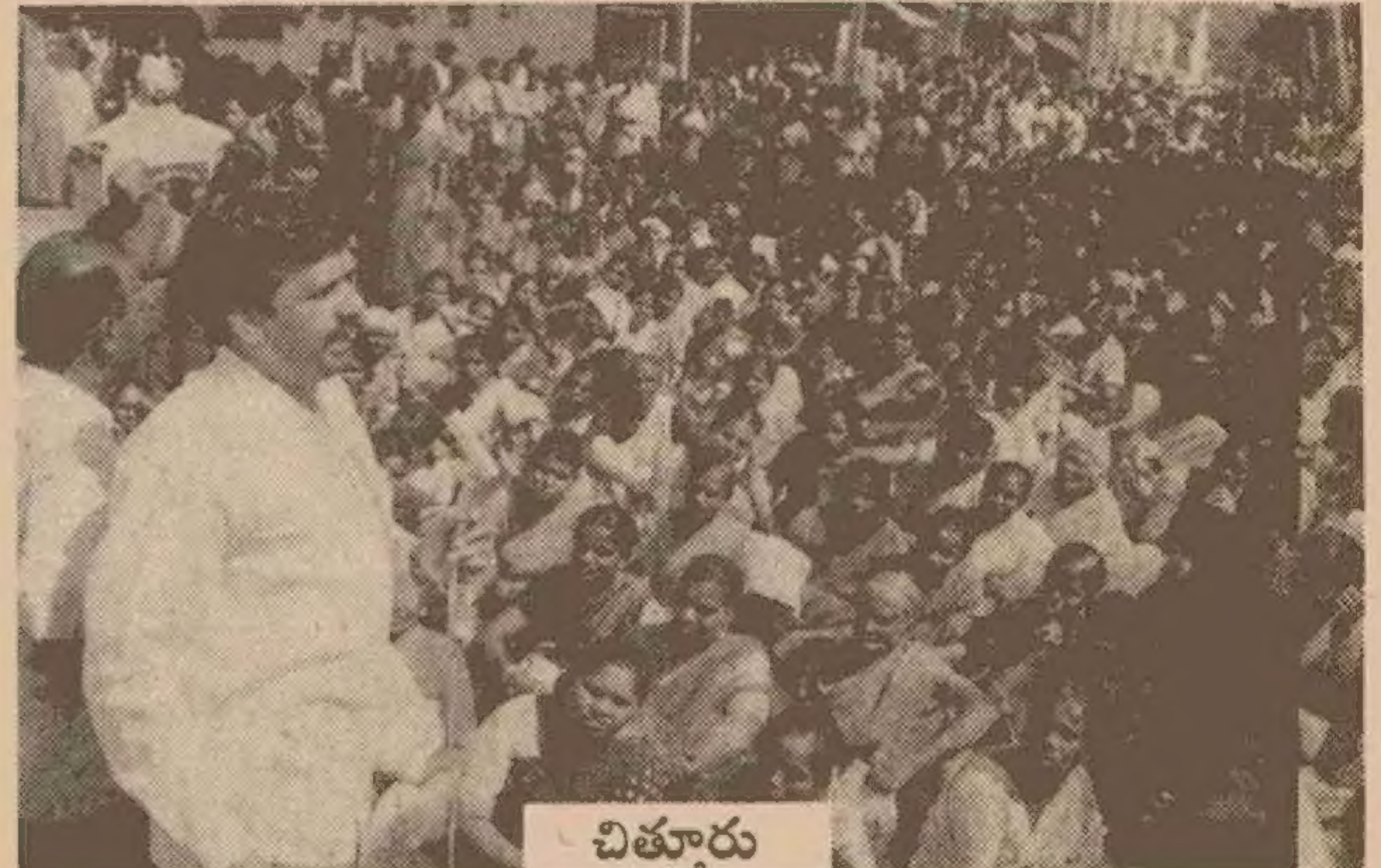
హైదరాబాద్



నెల్లూరు



కరీంనగర్



చిత్తూరు



ఏలూరు



నల్గొండ



## సహకార పరిరక్షణ సదస్సు

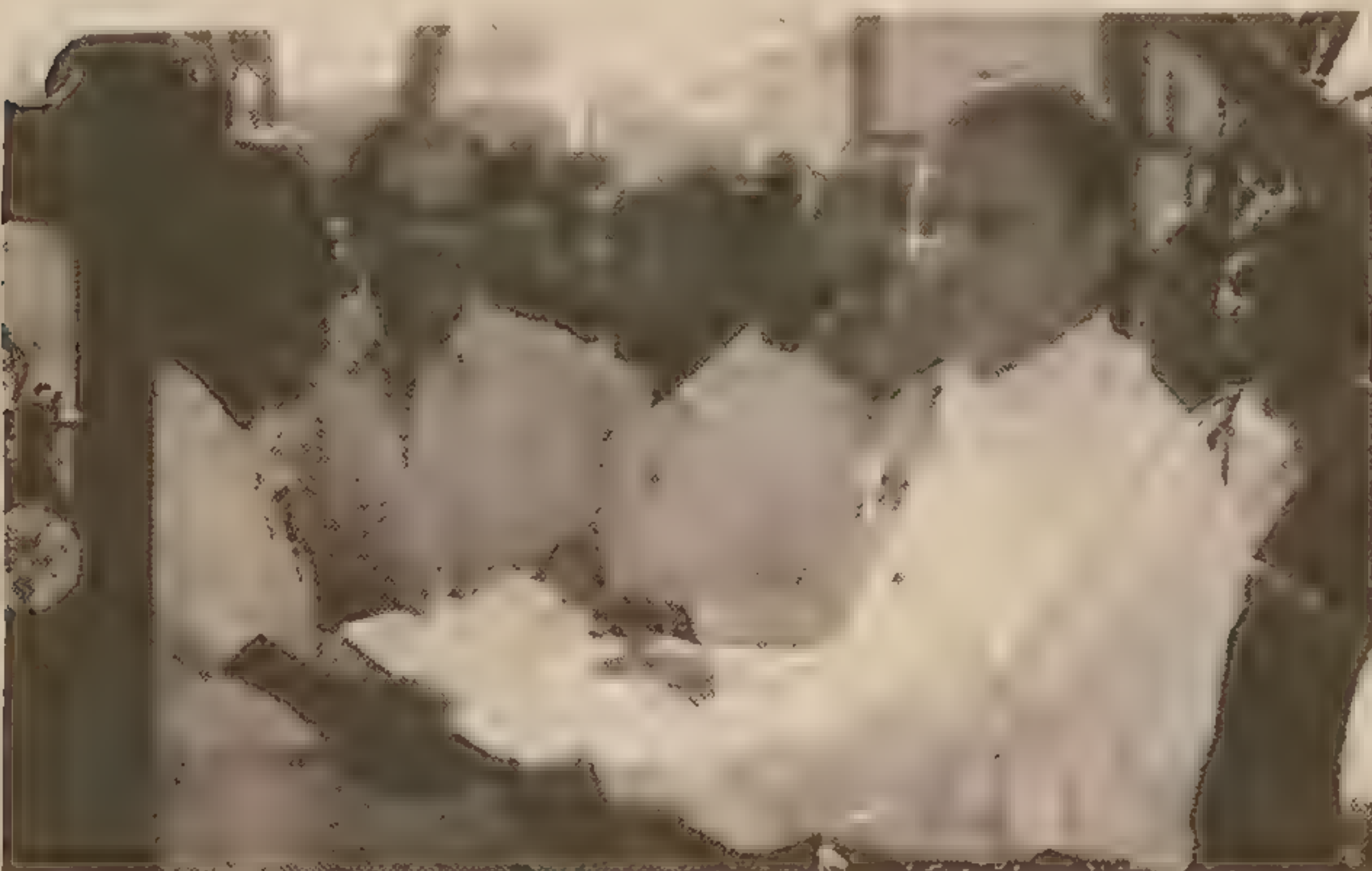


డిసెంబరు 13వ తేదీన అనకాపల్లిలో జరిగిన విశాఖపట్నం జిల్లా సహకార పరిరక్షణ సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న సి.ఐ.టి.యు. రాష్ట్ర కార్యదర్శి పి.అజయ్ కుమార్, సదస్సులో పాల్గొన్న పి.ఎ.సి.ఎస్. షుగర్, డెయిరీ ఎంప్లాయిస్ సొసైటీ ఉద్యోగులు, కార్మికులు

## దడవాయి కార్మికుల సూతన కార్యవర్గాలు

ఆదిలాబాద్ : నవంబరు 29న ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీలలో పని చేస్తున్న దడవాయిల జిల్లా కార్యవర్గం 17 మందితో ఏర్పడింది. జిల్లా అధ్యక్షులుగా ఎన్.సుదర్శన్, జిల్లా కార్యదర్శిగా బి.భూమస్వామి ఎన్నుకోవడమైంది. సహాయ కార్యదర్శులుగా కె.శివయ్య, పి.చక్రయ్య, బి.సత్యనారాయణ, ఇ.వెంకటరెడ్డి, ఉపాధ్యక్షులుగా టి.నాగయ్య, జి.నాగేశ్, ఎండి అక్షత్, వీరితోపాటు 8 మందితో కమిటీ సభ్యులుగా ఎన్నుకోవడం జరిగింది. రాష్ట్ర కేంద్రం నుండి అల్లూరి లోకేశ్ రాష్ట్ర కన్వీనర్, పి.భాస్కర్ రాష్ట్ర కార్యదర్శి హాజరైనారు.

మెదక్ : 03.12.2004న మెదక్ జిల్లాలో వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీలలో పని చేస్తున్న దడవాయిల సదస్సు 50 మందితో జరిగింది. దీనికి రాష్ట్ర కేంద్రం నుండి అల్లూరి లోకేశ్ రాష్ట్ర కన్వీనర్ హాజరైనారు. జిల్లా అధ్యక్ష, కార్యదర్శులుగా నల్లమలయ్య, నిమ్మ మల్లారెడ్డి, ఉపాధ్యక్షులుగా శరనయ్యస్వామి, సహాయ కార్యదర్శిగా సారకాశిరామ్, ట్రెజరర్ గా ఎన్.ప్రతాప్ రెడ్డి, కమిటీ సభ్యులుగా 8 మందితో ఏర్పడింది.



దడవాయిల సమస్యలు పరిష్కరించాలని కోరుతూ మహబూబ్ నగర్ కలెక్టరేట్ వద్ద ధర్నా

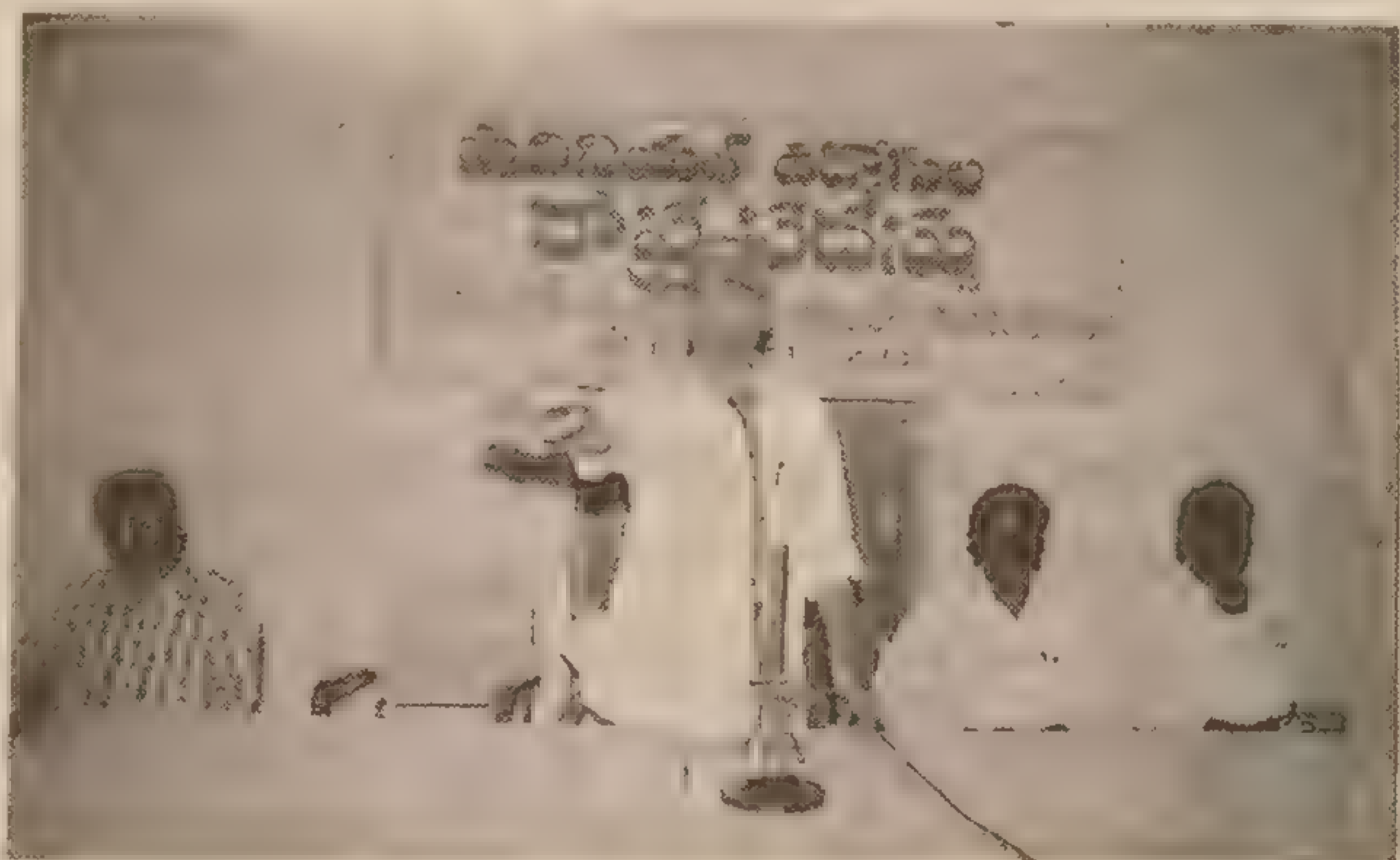
## సి.ఎం.కు వినతిపత్రం



వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డులలో పని చేస్తున్న హూబ్లీ, చాట, సడెం, మహిళా కూలీల, కార్మికుల సమస్యలు పరిష్కరించాలని కోరుతూ సి.ఎం.కు వినతిపత్రం సమర్పిస్తున్న అల్లూరి సత్యనారాయణ సి.ఐ.టి.యు రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షులు

## సమాన పే స్కేలుకు డిమాండ్

నల్ - ఇంజనీర్ల స్కేలుకు సమానంగా ఎల్ డి సి లకు ఇచ్చాలని డిసెంబరు 12వ తేదీన కడపలో జరిగిన విద్యుత్ రంగంలోని ప్రొవిన్షియల్ ఉద్యోగుల రాష్ట్ర సదస్సు డిమాండ్ చేసింది. సదస్సుకు శివశంకర్ అధ్యక్షత వహించగా, యు.ఇ.ఇ.యు. రాష్ట్ర అధ్యక్షులు సూరిబాబు, ప్రధాన ఆర్.సుధాభాస్కర్, జిల్లా సిబిటియు ప్రధాన కార్యదర్శి రవిశంకర్ రెడ్డి, ప్రసంగించారు.



## 'గ్లోబలైజేషన్-పరిణామాలు' సదస్సు

తేది: 11.12.2000 పీపుల్ ఫర్ ఇండియా, గూడూరు ఆధ్వర్యంలో "గ్లోబలైజేషన్- పరిణామాలు" పై సదస్సు జరిగింది. ఈ సదస్సులో గూడూరు పీపుల్ ఫర్ ఇండియా శాఖ చైర్మన్ పి.వి.ప్రభాకర రావు గారు అధ్యక్షత వహించారు. నెల్లూరు డివిజన్ ఎఐఐఎ ప్రధాన కార్యదర్శి కె.కోటేశ్వరావు జనవిజ్ఞాన వేదిక రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి, వి.బాలసుబ్రహ్మణ్యం నెల్లూరు పీపుల్ ఫర్ ఇండియా శాఖ ప్రతినిధిగా పి.ఆర్.శ్రీధర్ తదితరులు ప్రసంగించారు.



## గ్రామపంచాయితీ వర్క్స్ ధర్మాలు

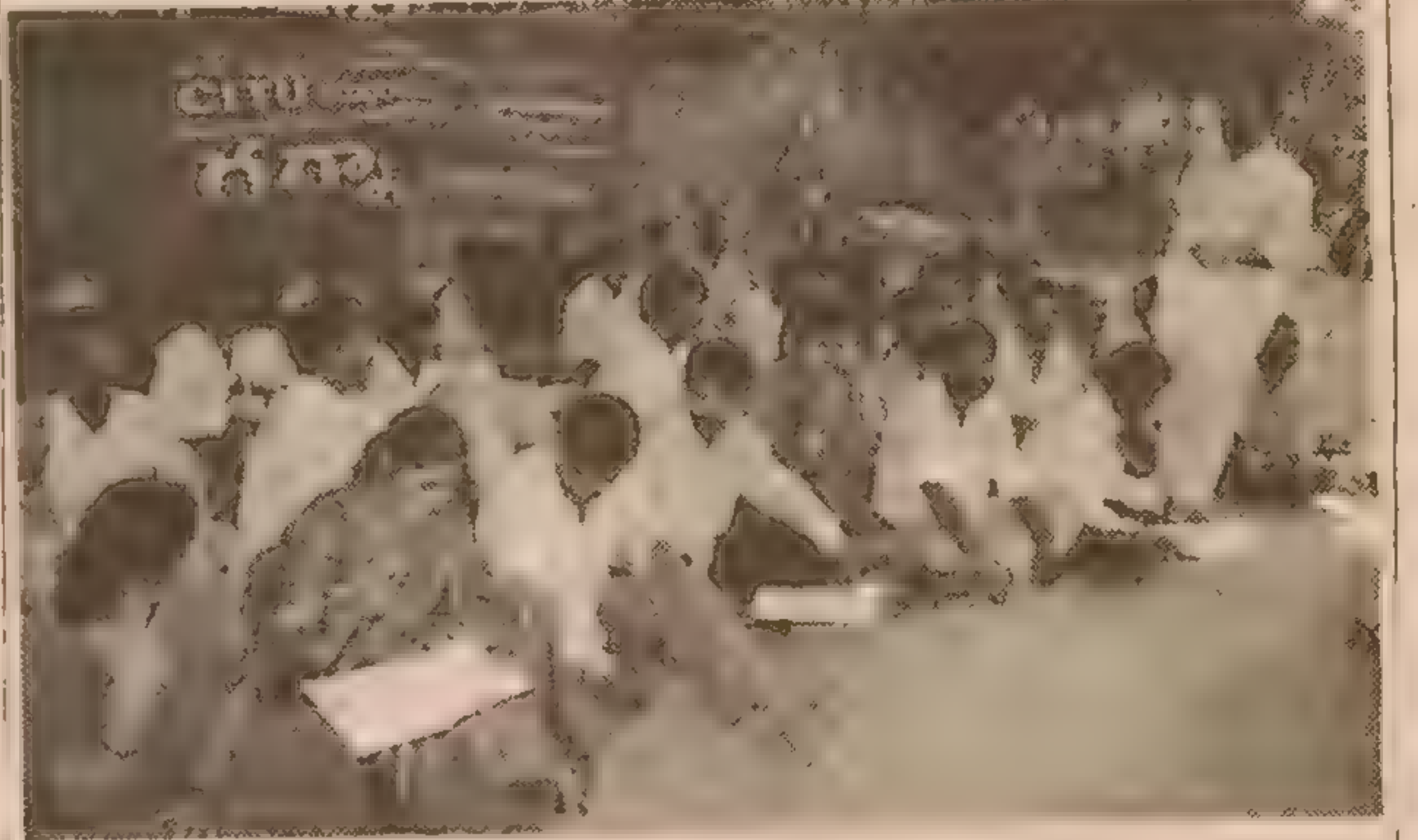


నిజామాబాద్లో అర్థనగ్నంగా ధర్మా నిర్వహిస్తున్న గ్రామపంచాయితీ కార్మికులు

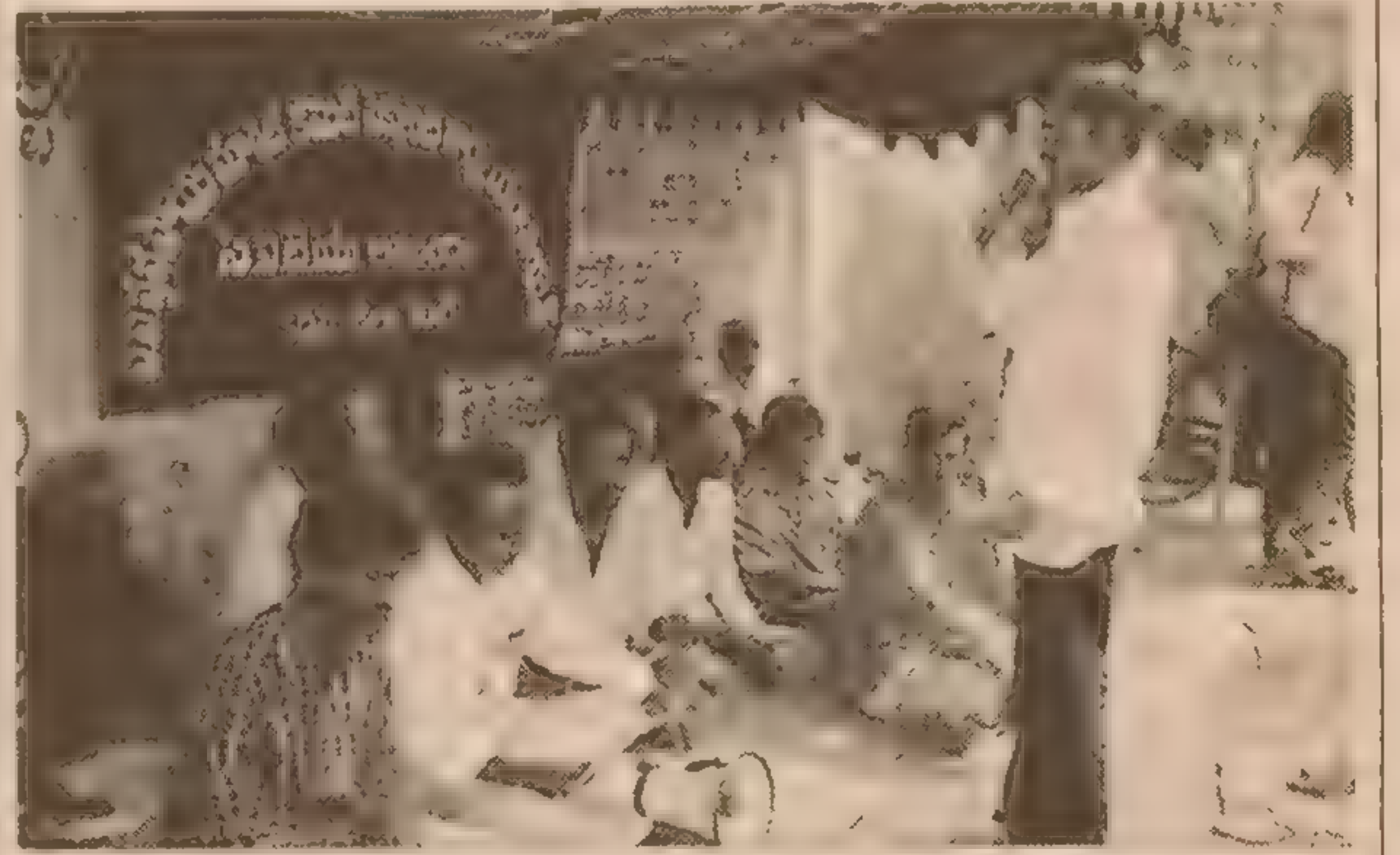


కడప కలెక్టరేట్ ఎదుట గ్రామపంచాయితీ వర్క్స్ చేస్తున్న ధర్మాలో పాల్గొన్న జిల్లా అధ్యక్షులు ఎస్.సిద్ధరామయ్య, జిల్లా ఉపాధ్యక్షులు తిరుపాల్, జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి కొండయ్య తదితరులు

## మార్కెట్ సెక్యూరిటీ గార్డుల ధర్మా



ఉద్యోగభద్రత సమస్య పరిష్కారానికై వరంగల్ కలెక్టరేట్ ఎదుట ధర్మా చేస్తున్న మార్కెట్ సెక్యూరిటీ గార్డులు



ఎ.పి.వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీ సెక్యూరిటీ గార్డ్స్ రాష్ట్ర కడప కలెక్టరేట్ వద్ద నిర్వహించిన ధర్మాలో పాల్గొన్న రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ఎరవల్లి ముత్యంరావు, సి.ఐ.టి.యు. జిల్లా కార్యదర్శి సిద్ధరామయ్య, డి.శ్రీకృష్ణ, ఎస్.ఆనందం తదితర నాయకులు.

ఐసిఇయు హైదరాబాద్-సికింద్రాబాద్ డివిజన్ల సంయుక్త 3వ మహాసభ మెదక్లో జరిగాయి. నూతన నాయకత్వాన్ని ఎన్నుకున్నారు.

	ఐసిఇయు హైదరాబాద్	ఐసిఇయు సికింద్రాబాద్
అధ్యక్షులు :	ఎన్.అదీష్ రెడ్డి	ఎం.దాయనంద్
ఉపాధ్యక్షులు :	ఎం.డి.మహమ్మద్ జి.తిరుపతయ్య	సి.హెచ్.విజయనంద్
ప్రధాన కార్యదర్శి :	సి.దాస్	ఎన్.పి.బాబు
జాయింట్ సెక్రటరీ :	కె.ఎస్.రాజశేఖర్ పి.విజయలక్ష్మి	కె.శ్యామ్ ప్రసాద్ రాజేష్ సింగ్ ఆర్.బాలక్రిష్ణ జి.మోహన్లాల్ పి.వి.రావు
కోశాధికారి :	ఎ.విజయకుమార్	సి.నాగభూషణం
సహాయ కోశాధికారి :		పి.ఎస్.యశోద

## ఐసిఇయు హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్ డివిజన్ల సంయుక్త మహాసభ



మహాసభలో ప్రసంగిస్తున్న కా.వేణుగోపాల్



## విజయవంతమైన నవభారత్ ఉద్యోగుల సుదీర్ఘ పోరాటం

గుంటూరు నవభారత్ కంపెనీ టుబాకో పరిశ్రమలో మొదటి స్థానంలో ఉన్నది. అనేక ఇతర పరిశ్రమలు పెట్టడం ద్వారా పెద్ద సంస్థగా పేరు సంపాదించింది.

రష్యాలో సోషలిజం దెబ్బతిన్న తరువాత ఈ పరిశ్రమ సంక్షోభంలో కూరుకుపోయింది. ఉద్యోగులకు వాలంటరీ రిటైర్మెంటు చేయడానికి యాజమాన్యానికి అందులో ఉన్న స్టాఫ్ యూనియన్ కి మధ్య ఒప్పందం కుదిరింది. ఆ ఒప్పందం అమలు చేయటంలో గతంలో ఉన్న 'స్టాఫ్ యూనియన్' నాయకులు మోసం చేశారు. 99లో ఉద్యోగులు తిరుగుబాటు చేసి సిఐటియు నాయకత్వంలో యూనియన్ ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. గత ఐదు సంవత్సరాలుగా కంపెనీ గేటు ముందు నిరాహారదీక్షలు జరిగాయి. ప్రదర్శనలు చేశారు. అధికారులకు, ప్రభుత్వానికి పలు మార్లు విన్నవించారు. లేబరు ఆఫీసులో, లేబరు కోర్టులలో కేసులు వేశారు. ఈకాలం అంతా చర్చించటానికి కూడా యాజమాన్యం ఎవరికీ అందుబాటులో లేకుండా బొంబాయిలో ఉన్నది. మొత్తం 116 మంది ఉద్యోగులలో 6గురు ఎగ్జిక్యూటివ్స్, 30 మంది ఉద్యోగులు పాత యూనియన్ లోనే ఉన్నారు. 80 మంది సిఐటియు యూనియన్ లో

ఉన్నారు. ఈ 30మంది సభ్యులుగల యూనియన్ అడుగడుగునా యూనియన్ కి ఆంటకాలు సృష్టిస్తూ యాజమాన్యానికి సహకరించటం వల్ల సమస్య పరిష్కారం జరిగింది. సిఐటియు యూనియన్ లేబరు కోర్టులోను, లేబరు ఆఫీసులోను వేసిన కేసులు ఆర్డర్లు వచ్చాయి. కంపెనీని అమ్ముకొని ఉద్యోగులకు నష్టపరిహారం ఇవ్వకుండా ఉండటానికి యాజమాన్యం శతవిధాలా ప్రయత్నం చేసింది. దానికి పాత యూనియన్ సహకరించింది. అయినప్పటికీ సిఐటియు నాయకత్వంలో ఉద్యోగులు పట్టుదలతో చివరికంటా పోరాడారు. హైదరాబాదులో యజమాని ఇంటి ముందు వారంరోజులుపాటు ఆందోళన చేశారు. ఈ కాలంలో యజమాని మూడుసార్లు అగ్రిమెంట్లు వ్రాసినా వాటిని అమలు జరుపలేదు. ఉద్యోగులలో పరిష్కారం కాదనే నిరాశ ఏర్పడినా పట్టువదలకుండా సిఐటియు నాయకత్వం ఐదు సంవత్సరాలపాటు సుదీర్ఘంగా పోరాటం నడిపింది. చివరకు పాత యూనియన్ వారు రెండు కోట్ల ప్రాతిపదికన ఒప్పందం చేసుకున్నా ఒక యూనియన్ లో ఉన్న 80మందికి 2కోట్ల 60లక్షలు ప్రాతిపదికన తుది పరిష్కారం కుదిరింది. దాని ప్రకారం డబ్బు చెల్లించారు.

### సహకార సంఘాల ఉద్యోగుల ఆందోళనలు

తూర్పుగోదావరి జిల్లా : సహకార పరపతి సంఘాలను పరిరక్షించాలని, తొలగించిన వారిని తిరిగి ఉద్యోగాలలో తీసుకోవాలని, జి.ఓ.92ను రద్దు చేయాలని కోరుతూ ఎ.పి.స్టేట్ కోపరేటివ్ సొసైటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ రాష్ట్ర కమిటీ పిలుపు మేరకు 37 మండల కేంద్రాలలో ప్రదర్శనలు, ధర్నాలు జరిగాయి. దీనిలో అధిక సంఖ్యలో రైతులు కూడా పాల్గొన్నారు.

కాకినాడ పట్టణంలో జిల్లా కమిటీ ఆధ్వర్యంలో బకాయి వేతనాల చెల్లింపుకై డిసిఓ కార్యాలయం ముట్టడించారు. ఈ సందర్భంగా డిసిఓ నటరాజరావు 10 రోజులలో బకాయి వేతనాలు చెల్లించుటకు ఆదేశాలిస్తామన్నారు.

ఈ కార్యక్రమంలో రాష్ట్ర అధ్యక్షులు ఎ.ఆర్.రెహమాన్, జిల్లా ఉపాధ్యక్షులు పి.సత్యనారాయణ, సిఐటియు జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి డి.శేషబాబ్బీ తదితరులు నాయకత్వం వహించారు.

### సమస్యలపై ఉద్యమించిన కమ్యూనిటీ హెల్త్ వర్కర్లు

ఉద్యోగభద్రత తదితర సమస్యలు పరిష్కరించాలని పాడేరు (విశాఖ), సీతంపేట (శ్రీకాకుళం)లో సిఐటియు ఆధ్వర్యంలో కమ్యూనిటీ హెల్త్ వర్కర్స్ ఐటిడిఎ ఆఫీసులను వేలాది మంది ముట్టడించారు. పాడేరు ఐటిడిఎ కార్యాలయ ముట్టడి కార్యక్రమంలో కమ్యూనిటీ హెల్త్ వర్కర్స్ యూనియన్ గౌరవాధ్యక్షులు ధనలక్ష్మి, గిరిజన సంఘం అధ్యక్షులు భూషనరావు, సిఐటియు నాయకులు ఎం.సూర్యానారాయణ ప్రసంగించారు. బి.రాజకుమారి, వి.విజయ, మౌనిక, కె.అరుణలు నాయకత్వం వహించారు.

శ్రీకాకుళం జిల్లా సీతంపేటలో ఐటిడిఎ కార్యాలయం వద్దకు వందలాది మంది సామాజిక అరోగ్య కార్యకర్తలు ప్రదర్శనగా వెళ్ళి ప్రాజెక్టు అధికారికి వినతిపత్రం సమర్పించారు. సంఘం కార్యదర్శి పి.అరుణ ప్రసంగించారు.

### బాంబేలో సి.ఐ.టి.యు. విజయం

నవంబరు 22వ తేదీన బాంబేలో (సేమ్యా) కంపెనీలో జరిగిన గుర్తింపు సంఘం ఎన్నికలలో సి.ఐ.టి.యు. గత 2 సంవత్సరాలుగా టిఎన్ టియుసి (యాజమాన్యానికి అనుకూల యూనియన్) పై 9 ఓట్ల మెజారిటీతో విజయం సాధించింది. మొత్తం 90 ఓట్లలో సిఐటియు 49, టిఎన్ టియుసి 40వచ్చాయి. గత 15 సంవత్సరాలుగా కార్మికులకు అండగా ఉండి కార్మికుల హక్కుల కోసం నిరంతరం శ్రమించే సిఐటియును గెలిపించి నందుకు సిఐటియు నాయకత్వం కార్మికులకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేసింది.

### రెడీమి ఐసిఇయు రిజిస్ట్రేషన్ వాల సిందర్బంగా 'రెడ్ డాగ్'



17.12.2004న కర్నూలులో ఎల్ఐసి మహిళా ఉద్యోగి రెడ్ డాగ్ ఇస్తున్న దృశ్యం.



## ఐసిఐయు కడప డివిజన్ మహాసభ



ఐసిఐయు కడప డివిజన్ 17వ మహాసభలు కడపలో జరిగాయి. మహాసభ నూతన కార్యవర్గాన్ని ఎన్నుకున్నది.

అధ్యక్షులు ఎ.రఘునాథరెడ్డి (డిఓ కడప), ప్రధాన కార్యదర్శి బి.వి.యస్.రాజు (డిఓ కడప), కోశాధికారి యస్.శ్రీనివాస్ (డిఓ కడప), శ్రామిక మహిళా సదస్సులో కా॥ఎమ్.విజయలక్ష్మి (డిఓ. కడప) కన్వీనర్ గా మరో 8మంది సభ్యులతో సబ్ కమిటీని ఎన్నుకున్నారు.

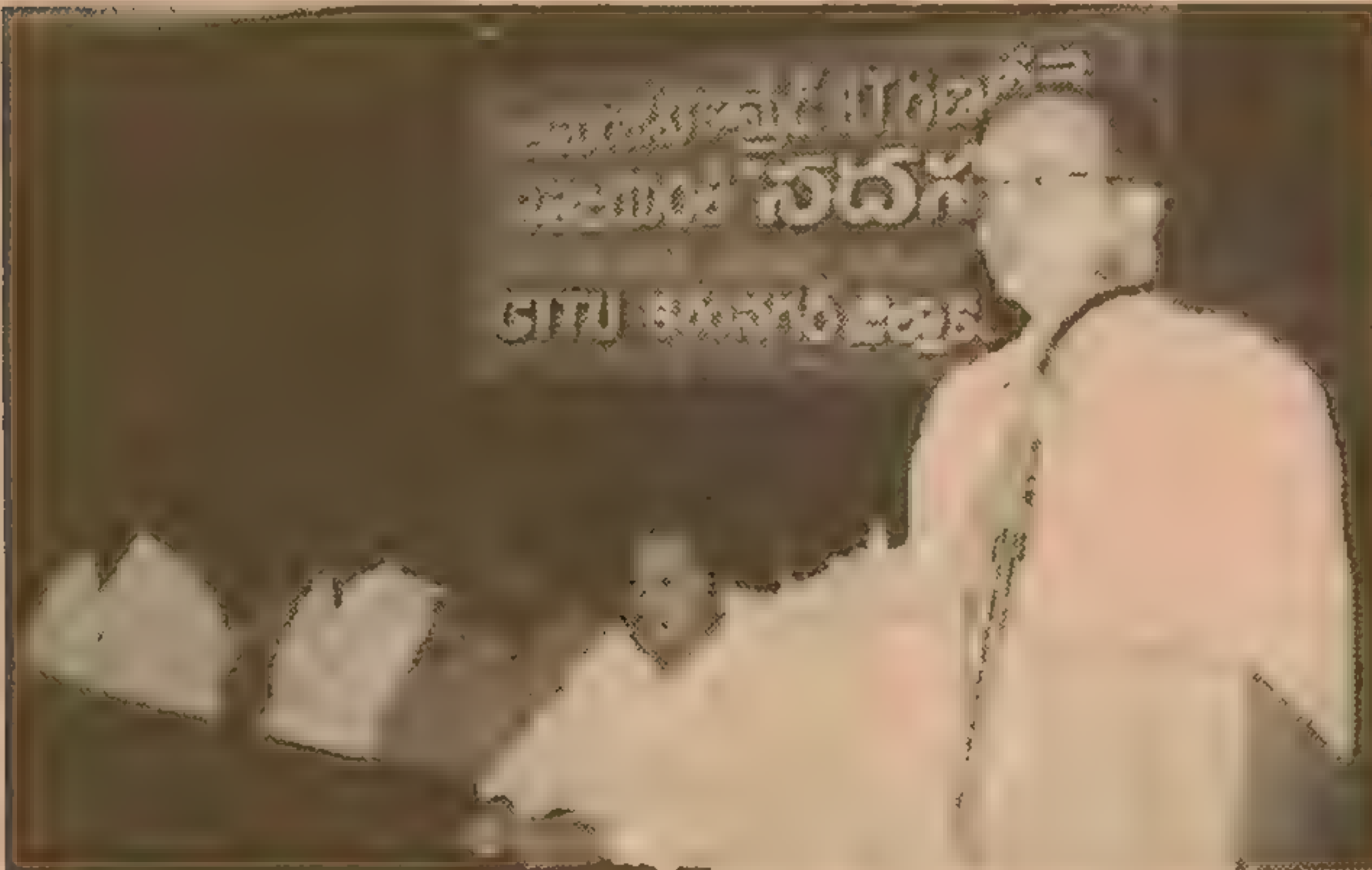
## కడప జిల్లా ఎమ్మెల్యేలకు గ్రామసేవకుల వినతిపత్రం



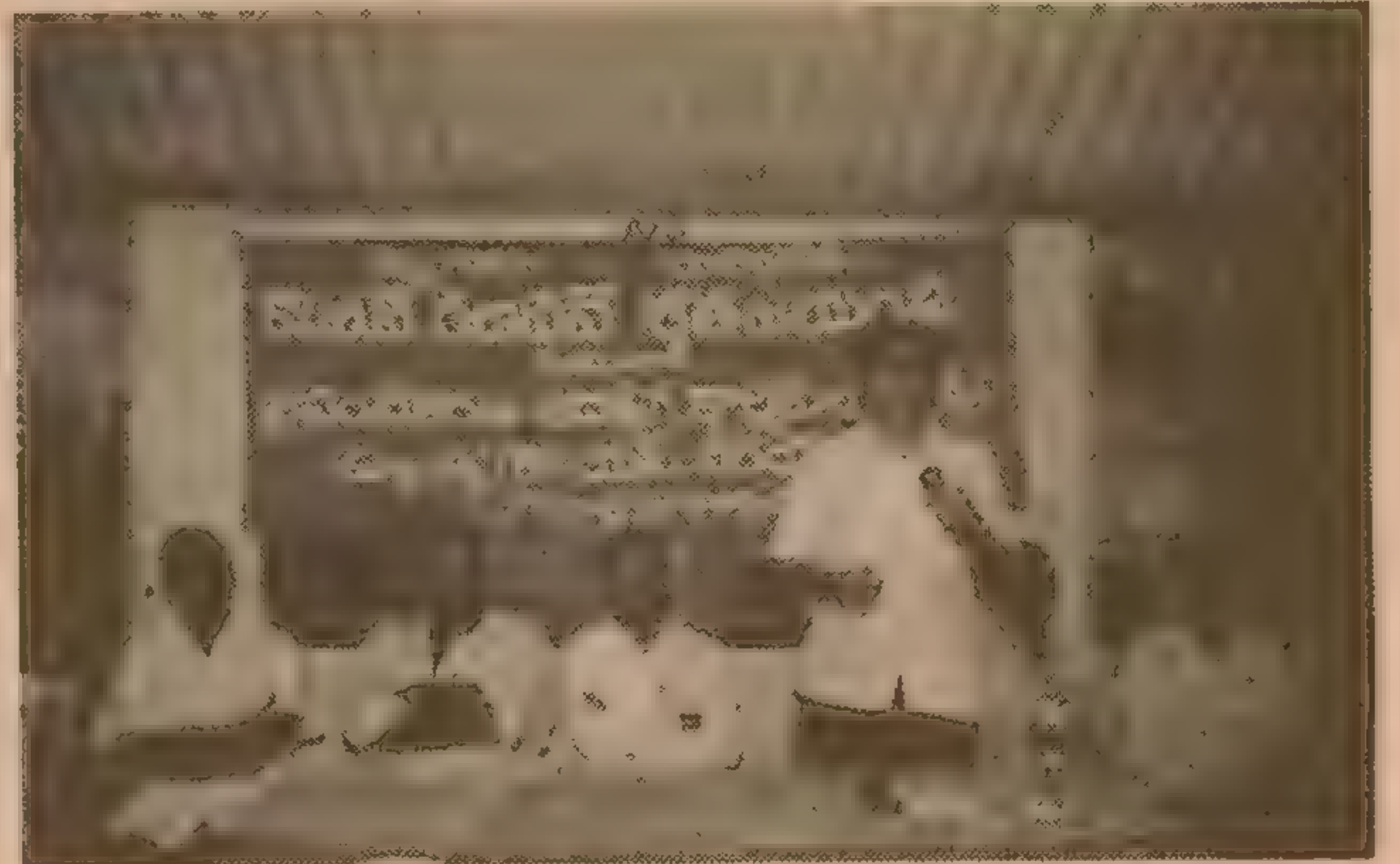
గ్రామసేవకుల సమస్యల పరిష్కారం కోరుతూ కడప ఎమ్మెల్యే అహ్మదుల్లాకు వినతిపత్రం సమర్పిస్తున్న గ్రామసేవకుల సంఘం ఎస్.సిద్ధరామయ్య (ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీ), ఎమ్.చెన్నయ్య (జిల్లా అధ్యక్షులు) తదితర నాయకులు

రాయచోటి ఎమ్మెల్యే పాల కొండ్రాయడికి కూడా వినతిపత్రాన్ని కడప డివిజన్ ప్రధాన కార్యదర్శి ఎన్.రామచంద్రయ్య, మరియు సి.ఐ.టి.యు. నాయకులు సమర్పించారు.

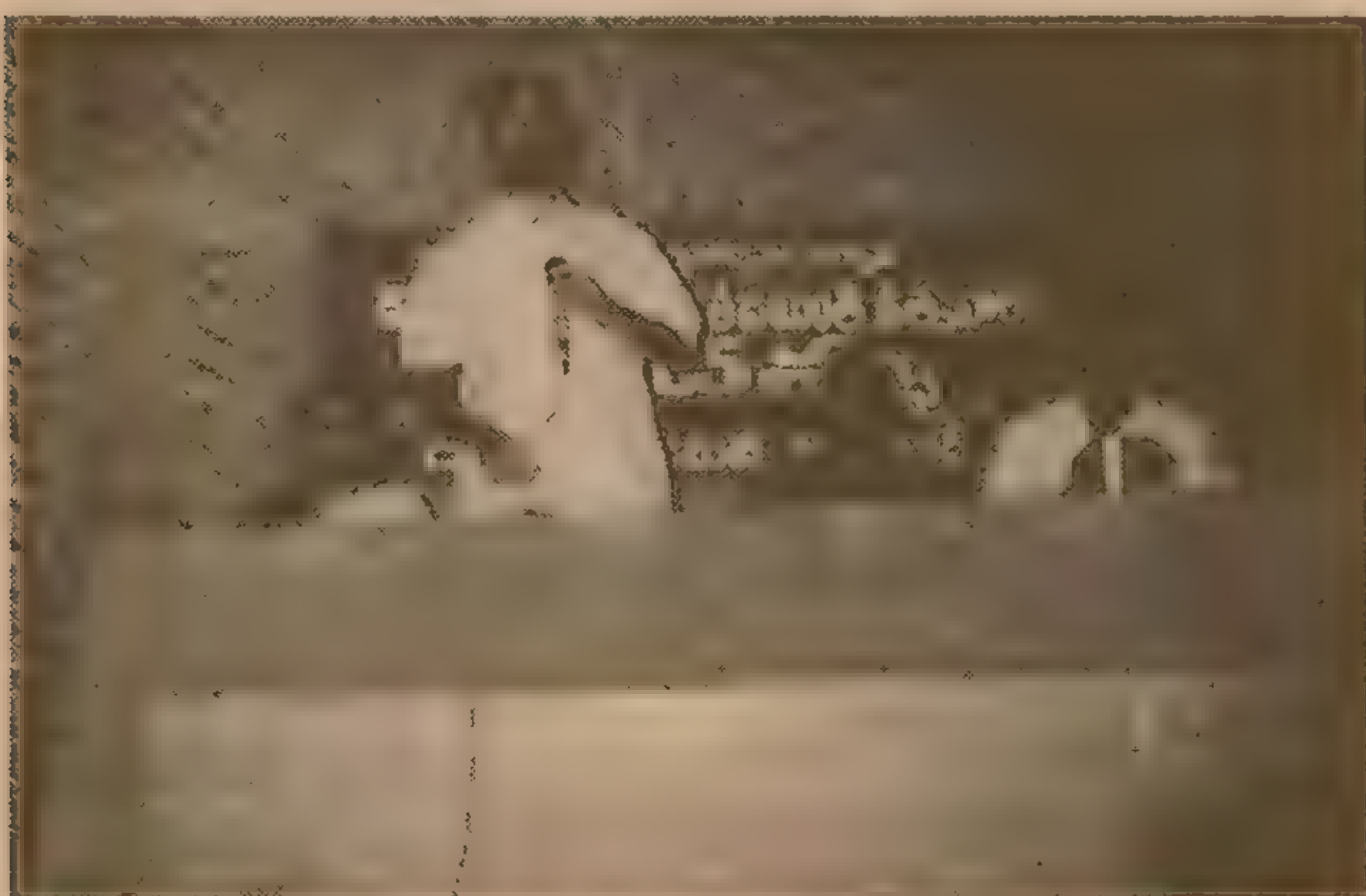
## కా॥బిటిఆర్ శతజయంతి సదస్సులు



కరీంనగర్ సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న సిఐటియు రాష్ట్ర కార్యదర్శి పి.అజయ్ కుమార్



గుడివాడ సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న సిఐటియు రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ఎస్.వీరయ్య



నిజామాబాద్ సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న సిఐటియు రాష్ట్ర కార్యదర్శి భూపాల్. సదస్సుకు కా॥చంద్రశేఖర్ అధ్యక్షత వహించారు.



తిరుపతిలో డబ్ల్యుటివో బిప్లిబొమ్మ దగ్గం చేస్తున్న మెడికల్ రిప్రజెంటేటివ్స్



# బిడిఎల్ లో సి.ఐ.టి.యు. విజయం



52శాతం ఓట్లతోను, 2004 అక్టోబర్ లో జరిగిన ఎన్నికల్లో అత్యధిక మెజారిటీ తోనూ గెలుపొంది విజయ బావుటా ఎగరేసింది.

ఎస్.నర్సింహారెడ్డి  
(సిఐటియు నగర అధ్యక్షులు)

## విజయ స్ఫూర్తితో చేపట్టిన చర్యలు

- 1) ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఒక ఓ.బి. బాడిని ఏర్పరచడం.
- 2) సమస్యల్ని గుర్తించి వాటిని ప్రాధాన్యతా క్రమంలో యాజమాన్యం దృష్టికి తేవడం.
- 3) అవినీతిపై పోరాట చేసి ఫలితంగా సి & ఎండి ని తొలగించేలా చేయడం.
- 4) డైరెక్టర్ టెక్నికల్ పదవికి అవినీతి అధికారి నియామకం జరగకుండా చూడటం. మరికొంత మందికి 4 నుండి 7 ఇంక్రిమెంట్ల కోత విధించేటట్లు చేయటం.
- 5) బిడిఎల్ ని పరిరక్షించే చర్యలు చేపట్టడం. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సి.ఐ.టి.యు. నగర, రాష్ట్ర, కేంద్ర నాయకత్వ సహకారంతో బిడిఎల్ కు ఆర్డర్స్ పొందడం.
- 6) అక్రమంగా తొలగించిన కార్మికులను తిరిగి విధుల్లోకి తీసుకునేలా చేయడం.
- 7) గత యూనియన్ చేసిన 12 తప్పుడు అగ్రిమెంట్లను మార్పించడం.
- 8) 28 మంది క్యాంటీన్ కార్మికులను పర్మినెంట్ చేయించడం, సీనియర్ కార్మికులకు అదనంగా రెండు ఇంక్రిమెంట్లు ఇప్పించడం.
- 9) కార్మికులను సి.ఐ.టి.యు. నగర నాయకత్వ సహకారంతో ఎడ్యుకేట్ చేసుకొని ఈరోజు బిడిఇయుగా 200 మంది కార్యకర్తలతో కార్మికుల మన్ననలను పొందడం.
- 10) కేంద్ర ప్రభుత్వ కార్మిక వ్యతిరేక విధానాలను నిరసిస్తూ దేశ వ్యాప్త ఆందోళనలలో అగ్రభాగాన నిలవడం.

కార్మిక వ్యతిరేక చర్యలతో అవినీతి కార్యనాగా మారిన బి.డి.ఎల్ లో కార్మికుల పక్షాన పోరాడిన (సిఐటియు) బిడిఎల్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ కార్మికుల మన్ననలతో యూనియన్ గుర్తింపు ఎన్నికల్లో వరుసగా రెండుసార్లు గెలుపొంది విజయకేతనం ఎగురవేసింది. ఈ విజయానికి ముందు అక్కడ కార్మికులు ఎదుర్కొన్న దారుణ పరిస్థితులు, ఈ యూనియన్ స్థాపనకు, ఎదుగుదలకు తోడ్పడిన వివరాల్లో కెళితే...

బిడిఎల్ లో లంచాల సంస్కృతి శృతి మించింది. పదోన్నతులకు లంచాలు తీసుకుని అర్హులకు కాక అనర్హులకివ్వడం, డైరీవేజెస్ వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయాలంటే లంచం డిమాండ్ చేయడం లాంటి పరిస్థితులు కార్మికులకు నిత్యం వుండేవి.

అదే విధంగా కార్మికులకు ఆర్థికంగా నష్టం కలిగించే బి-1, సి-1 వంటి చౌకబారు గ్రేడులు సృష్టించి, వారికిచ్చే ఇన్సెంటివ్ లో సగం కోత బెట్టి అతితక్కువ ఇచ్చినా, వారికి దక్కాల్సిన ఆసుపత్రి సబ్సిడీలోనూ అవకతవకలు చేసినా కార్మికులకు తాగడానికి మంజీరా నీటి సౌకర్యం అందించకుండా బోరునీటినే అందించారు. ఇదేమని ప్రశ్నించడానికి వీలేదు. ఇలా కార్మికుల హక్కులకు, స్వేచ్ఛకు భంగం కలిగించారు. ఇది ఎందుకా పోయిందంటే కార్మికుల తరపున మాట్లాడిన నాయకుల్ని సైతం సస్పెండ్ చేసింది. దీంతో కార్మికుల తరపున నిలబడి యాజమాన్య దౌర్జన్యాలను నిలదీసి మాట్లాడే దిక్కే లేకుండా పోయింది. ఈ పరిస్థితులే 'ఎంప్లాయిస్ వెల్ఫేర్ వింగ్' స్థాపనకు పురికొల్పాయి. కార్మికుల పాలిట చీకటి రోజుల్లాంటి ఈ పరిస్థితుల్లో కార్మికవర్గానికి కాంతిపుంజంలా మారి వారి తరపున గళం విప్పి వారికి అండగా నిలిచింది.

ఇది ఏర్పాటైన అనంతరం అక్కడ పోరాట వాతావరణం ఏర్పడింది. దీంతో అక్కడ జరిగే ప్రతి అవినీతి చర్యపైనా కరపత్రాలు ముద్రించడం, వత్రికా ప్రకటనలివ్వడం, సివిసికి, సిబిఐకి మెమోరాండంలు అందజేయడం వంటి కార్యక్రమాలు చేపట్టి కార్మికులను ఐక్యపరచి ఎంప్లాయిస్ వెల్ఫేర్ వింగ్ (సిఐటియు) బిడిఎల్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ గా రూపాంతరం చెందింది. 20% వేతనం పెరుగుదల, ఇన్సెంటివ్ పర్సెంటేజ్ రద్దు, ఇంటి అద్దె 15% తగ్గింపు, ఒప్పంద కాలాన్ని 10సం॥లకు పొడగించటం వంటి వాటిపై పోరాడి యాజమాన్యాన్ని, కార్మిక వ్యతిరేక నాయకుల్ని నిలదీసి కార్మికుల్లో చైతన్యం నింపి ట్రేడ్ యూనియన్ అంటే ఏమిటో చాటిచెప్పింది. ఈ పోరాట ఫలితంగానే 2002 లో ఎన్నికల్లో

పిఎస్యుల ప్రైవేటీకరణ, పెట్టుబడుల ఉపసంహరణలకు వ్యతిరేకంగా జరిగే పోరాటాల్లో బిడిఎల్ కార్మికులను ముందుభాగాన నిలిపింది. అన్ని కార్మిక సంఘాలను ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొనే విధంగా కృషి చేసింది. అందువల్లనే ఫిబ్రవరి 24, 2004 సమ్మె జయప్రదమైంది. కానీ బిఎంఎస్, ఐఎన్ టియుసి యూనియన్ల నాయకత్వం యాజమాన్యంతో కుమ్మక్కై సమ్మెను భగ్నం చేయాలని విఫలయత్నం చేశారు. సి.ఐ.టి.యు. నాయకత్వం ఎప్పటికప్పుడు కార్మికుల అభిప్రాయాలను స్వీకరించి వారి ప్రయోజనాలను కాపాడుతూనే బిడిఎల్ పరిరక్షణకు కృషి చేస్తున్నది. బిడిఎల్ కార్మికులు మరింత ఐక్యతతో అన్ని సమస్యలపై స్పందించి, మరెన్నో విజయాలు సాధిస్తూ ఉద్యమబాటలో ముందుకుసాగాలి.



# సంఘటితమైన కాఫీ కార్మిక ఉద్యమం



తెలతెలవారుతుంది.... పనికి బయలు దేరాలి... ఎముకలు కొరుకుతున్న చలి... 'ఈలోపే వంట పూర్తి చెయ్యాలి... 6 గంటలకైనా తోటకి వెళ్లాలి. ఆలస్యమైతే తిరిగి పంపించేస్తాడు ఆ రాక్షసుడు (ఫీల్డ్ మెన్). ఆలస్యమైతే ఈరోజు కూలి అంతే సంగతులు.'

బద్ధకంగా లేచి కూచుంది రాజేశ్వరి. ప్రక్కనే పడుకున్నబాబు కేసి చూసింది. 'పాపం ఎంత చిక్కిపోయాడో గత 7 మాసాలుగా సరిగ్గా తిండే పెట్టలేకపోయాను. కాఫీ తోటలో కార్మికురాలిననే పేరే తప్ప రోజూ కూలి దొరికితే కదా పిల్లల్ని పోషించడానికి.'

తలుపులు లేని గదిలోకి పొగమంచు చేరి సరిగ్గా ఏదీ కనిపించడం లేదు. చలికి బాబు వణుకుతున్నాడు. చిరిగిన దుప్పటి మడతపెట్టి వాడికి కప్పి లేచింది రాజేశ్వరి. మళ్ళీ ఆలోచనలు మొదలైనాయి... 'గత ఏడు మాసాలుగా ఎన్ని కష్టాలు అనుభవించామో, ఏరోజూ పూర్తిరోజు పనిలేదు. ఉదయం 8 గంటల నుంచి మధ్యాహ్నం 2,3 గంటలు దాకా బలవంతంగా పని చేయిస్తున్నారు. అరపూట మాత్రమే మస్తర్ వేసి ఇంటికి పంపిస్తారు. పూర్తిరోజు చేస్తామంటే ఒప్పుకోరు. వారికి కాఫీతోటలో పంటకావాలి. తోటకు కావలసిన పనులు సకాలంలో చేయించరు. సకాలంలో కాఫీ తోటకు కావలసిన పనులు చేయిస్తే కార్మికులకి ఆకలి కష్టాలుండవు. తోటలకు వచ్చిన ఎరువులు బుక్కుతారు. అది చాలక మా కూలీ నుంచి కూడా నొక్కుతారు.' అబ్బో ఎంత రుబాబో! 5 నిమిషాలు ఆలస్యమైతే 'పని లేదు పొందే' అని కసురుతారు. ఎక్కువ చేయించుకున్నప్పుడు మాత్రం లెక్కలుండవు. నిన్నటిరోజు కాంతమ్మ చంటిల మీద ఎంత రెచ్చి పోయాడో! అయ్యా నాలుగు కిలోమీటర్లు చలిలో నడిచి వచ్చాం. పనిలో పెట్టుకొండి అని ఎంత బతిమాలినా వినలేదు.

ఆలోచిస్తూనే ఒక పక్క వంట చేస్తోంది. ఈసారి నీ ఆటలు సాగనీయరాదు. ఎంతో కష్టపడి కాఫీ పండ్లకోత కోస్తే తూకాల్లో ఎంత మోసం చేస్తున్నారో!

ఈసారి 'సంఘం' దృష్టికి ఈ సమస్యలన్నీ వెళ్ళాయి. సదస్సులో బాగా చర్చ జరిగింది. పండ్ల సేకరణ కూలి రూ.2/-లు ఇవ్వాలని, తూకాల్లో మోసాల్ని అరికట్టాలని, నెలకి 26 రోజులు పని కల్పించాలని బాగానే అడుగుతున్నారు. ఎట్లాయినా సరే దీన్ని సాధించుకోవాలి. 7 మాసాలు చాలా కష్టాలు అనుభవించాం. మరో వారంరోజులు ఓపిక పడితే చేసే కష్టానికి తగిన ఫలితం దొరకొచ్చు. యాజమాన్యం ఒప్పుకోకపోతే సమ్మెకైనా సిద్ధం. రాజేశ్వరి

ఆలోచిస్తుండగానే వీధుల్లో నినాదాల హోరు వినిపించింది. గబగబా అన్నం వార్చి నిద్రలో ఉన్న బాబుని భుజాన వేసుకొని వీధిలోకి పరుగెత్తింది వణుకుతున్న చలిలో కూడా ఉప్పెనగా వస్తున్న ప్రదర్శనను చూసిన రాజేశ్వరికి కొండంతబలం వచ్చింది. ఆమె కూడా నినాదాలు చేసుకొంటూ ప్రదర్శనలో కలిసిపోయింది.

★★★

ఎ.పి.ఎఫ్.డి.సి. కాఫీ ప్లాంటేషన్లో పని చేస్తున్న కార్మికులతో 2001 సంవత్సరంలో కాఫీ కార్మిక సంఘం ఏర్పాటయింది. అప్పటి నుంచి ఈ సంఘం చేసిన పోరాటాలు, వాటి ద్వారా బలపడిన సంబంధాల గురించి తెలుసుకుందా.

2002 సంవత్సరం కాఫీ పంట కోత సమయంలో కూలి పెంచాలనే నినాదంతో ఆందోళన చేపట్టాము. ఆందోళన కార్యక్రమాలకు సన్నాహకంగా జి.కె.వీధి, చింతపల్లి, పాడేరు, అరుకు, పెదబయలు, అనంతగిరి ప్రాంతాల్లో కాఫీ కార్మికుల గ్రామాల్లో కార్మికుల సమస్యల పట్ల విస్తృత సర్వే నిర్వహించాము. సర్వేలో పాల్గొన్న కామ్రేడ్స్ కి ఏ గ్రామం వెళితే ఆ గ్రామంలోనే బస చేయమని, కాఫీ కార్మికుల ఇండ్లలో భోజనాలు చేసి ఉండమని చెప్పాము. దరిదాపు 11 రోజులపాటు సర్వే కార్యక్రమం జరిగింది. సర్వే వలన అత్యధిక మంది కార్మికులతో ప్రత్యక్ష సంబంధాలు ఏర్పడినాయి. సర్వే అనంతరం జరిగిన జనరల్ బాడీలో వేలాది మంది కార్మికులు పాల్గొన్నారు.

మేనేజ్మెంట్ కు సమర్పించిన కోర్కెల పత్రంపై మనతో చర్చలు జరుగుతుండగా పీపుల్స్ వార్ ప్రభావంలో ఉన్న ఒక సంఘం కార్మికులకు నష్టదాయకమైన ఒప్పందం చేసింది. దానిని తిరస్కరించి, మన సంఘం ఇచ్చిన పిలుపుకు కార్మికులు బాగా స్పందించారు. 14 రోజులు తోటల్లో పనులు నిలిచిపోయాయి. అనంతరం మెరుగైన ఒప్పందం చేయగల్గాము.

ఈ పోరాటం కాఫీ కార్మికుల ఐక్యతని గట్టిపరచింది. మనకు అప్పటి వరకు సంబంధాలు లేని గ్రామాల్లో సంబంధాలు ఏర్పడ్డాయి. ప్రధానంగా చింతపల్లి, జి.కె.వీధి మండలాల్లో ప్రజాప్రసాది బలపడింది. భద్రాచాలం ఎం.పి. స్థానానికి పార్టీ పోటీ చేసిన సందర్భంలో ఈ కార్మికులు మనకు బాగా తోడ్పాటునందించారు. మనల్ని హేళనగా చూసిన కొందరు మనతోపాటు కలిసి పని చేయడానికి అంగీకరించాల్సి వచ్చింది. గణనీయమైన సంఖ్యలో ఓట్లు ఈ రెండు మండలాల నుంచి పొందగలిగాము. సంబంధాలు సంఘటిత పర్చుకోవడానికి కృషి సాగుతున్నది. ఈ కృషిలో 60మంది కొత్త కార్యకర్తలు మాకు తోడయ్యారు.

ఎ.డి.ఎఫ్.డి.సి కింద 5000 మంది కార్మికులు కాఫీ పళ్ల సేకరణ సమయంలో ఈ తోటల్లో పని చేస్తున్నారు. డిశంబర్ నెల నుండి మార్చి నెల వరకు వీరికి చేతనిండా పనే. ఆ తరువాత వీరిగతి పస్తులపాలే.



# త్రిపురలో శ్రామిక మహిళల పరిస్థితులు



శ్రామిక మహిళ

ఈ రాష్ట్రంలో బీడీ, టీ గార్డెన్సు, వ్యవసాయం, సెల్ఫ్ హెల్ప్ గ్రూప్స్, ఐసిడిఎస్ మొదలైన రంగాలలో శ్రామిక మహిళలు ఎక్కువగా ఉన్నారు. టీ, వ్యవసాయం, బీడీ రంగాలలో సమాన పనికి సమాన వేతనం చెల్లిస్తారు.

కొంత మంది మహిళా కార్మికులతో మాట్లాడినపుడు మహిళల పట్ల అక్కడి వామపక్ష ప్రభుత్వం చాలా శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నదని స్పష్టమయింది. దుర్గాభాయి టీ సొసైటీలో సుమారు 250 మంది మహిళలు తేయాకు కోసే పని చేస్తున్నారు. వీరికి రోజుకు రూ.26/-లు చెల్లిస్తారు. రోజుకు 4 గంటలు పని ఉంటుంది. ఈ పని వారానికి ఒకసారి ఉంటుంది. మిగతా రోజుల్లో తేయాకు పొడిగా మార్చే పని ఉంటుంది. నెలకు 3,600-5000/-లు వరకు వేతనం పొందుతారు. స్త్రీ, పురుషలిద్దరికీ సమాన వేతనం ఉంటుంది. ఇల్లు (క్వార్టర్స్), గ్యాస్, రైస్ ప్రభుత్వమే ఉచితంగా ఇస్తుంది. వారి పిల్లలకు ఉచిత ప్రాథమిక విద్య సౌకర్యం కల్పిస్తుంది. వారితో మాట్లాడినపుడు ప్రభుత్వం మాకు పని కల్పిస్తుంది. గృహవసతి, విద్యా, వైద్యం వంటి ప్రాథమిక అవసరాలు తీరుస్తుంది. మాకు ఇక్కడ ఎటువంటి వేధింపులూ లేవు. సమాన వేతనం, వారంతపు సెలవులు ఉంటాయి. ఈ తోట సొసైటీది. అంటే మాది. మా తోటలో మా శక్తి మేరకు మేము పని చేస్తాం. మా సొసైటీని మేము మరింత బాగా అభివృద్ధి చేసుకుంటాం.

బీడీ కార్మికులు: మాకు వెయ్యి బీడీలకు రూ.51/-ల చొప్పున చెల్లించాలని ప్రభుత్వం వేతన ఒప్పందం చేసింది. ప్రతి బీడీ వర్కర్కు గుర్తింపుకార్డులు, ఇల్లు, రేషన్ కార్డులు ఇస్తారు.

ఐసిడిఎస్ : కేంద్రం ఇచ్చే వేతనానికి అదనంగా రాష్ట్ర

ప్రభుత్వం తన నిధుల నుంచి వర్కర్కు రూ.600/-లు, హెల్పర్కు రూ.500/-లు చొప్పున చెల్లిస్తున్నది.

వ్యవసాయ కార్మిక మహిళలు : పురుషులతో సమానంగా కూలి ఇస్తారు. సంవత్సరానికి 100 రోజులు పని గ్యారంటీ ఉంటుంది. మిగిలిన రోజుల్లో సెల్ఫ్ హెల్ప్ గ్రూపుల ద్వారా ఏదో ఒక పని పొందుతారు. స్వయం సహాయ పథకాల్లో ఒక గ్రూపునకు పదిమంది ఉంటారు. ఇందులో ఏడుగురు ఎస్సీ/ఎస్టీలు కాగా ఇతరులు ముగ్గురు ఉంటారు. చేపల చెరువులు, కోళ్ళఫారం, పందుల పెంపకం, అల్లికలు వంటి పనులు చేపడుతుంటారు. వీటికి అవసరమైన డబ్బులు పంచాయితీల ద్వారా లేదా సొంతంగా పెట్టుకుంటారు. వీటి ద్వారా ఒక్కొక్కరు నెలకు 2వేల రూ.లు ఆదాయం పొందుతారు. ప్రభుత్వం ద్వారా అవసరమైన వైద్య చికిత్స అంతా ఉచితంగా అందుతుంది. ఇటుకను చిన్న చిన్న చిప్స్ గా తయారు చేయడం ద్వారా కూడా అనేక మంది ఉపాధి పొందుతున్నారు.

వీరందరినీ కలిసి వారి సమస్యలు గురించి ప్రస్తావించగా ఇంచుమించు అందరూ ఒకే రకమైన సమాధానం చెప్పారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాకు పని గ్యారంటీ ఇస్తున్నది. ఇక్కడ పురుషులతో సమానంగా కూలి ఇస్తారు. మాకు, మా కుటుంబాలకు అవసరమైన విద్యా, వైద్యం, ఇల్లు వంటి ప్రాథమిక సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్నది. కానీ ఢిల్లీ సర్కారు నుంచి మాత్రం మాకు అందాల్సిన సహాయం అందడం లేదు. దీని వలన మేము వెనుక బడుతున్నాము.

■ పి.రోజా

## పుస్తక సమీక్ష

### చదువుకు వయస్సుతో పని లేదు

బాల్యంలో అక్షరాలు అందక, పెళ్ళై పిల్లలు పుట్టాక అక్షరాస్యరాలైన ఓ మహిళ స్వయంగా రాసిన సొంత కథ ఇది.

ఆమె పేరు అందాలు. నల్గొండ జిల్లా కట్టంగూరు మండలం ఆమెది. తర్వాత ఆమె పేరు చంద్రకళ అని మార్చారు. వారిది వ్యవసాయ కుటుంబం.

చదువంటే ఎరుగని చంద్రకళ ముప్పై ఆరేళ్ళ వయసులో భర్త ప్రోత్సాహంతో చదువుకొని బి.ఎ. ప్రవేశ పరీక్ష రాశారు.

కంప్యూటర్ లో డిటిపి, డిజైనింగ్ నేర్చుకొని తన భావాలను, అనుభవాలను పరిమితమైన భాషలో, పరిమితమైన

కలుపు తీశిన... కంప్యూటర్ చేసిన....

ప్రతులకు : దిశ, విశాలాంధ్ర, ప్రజాశక్తి

ప్రచురణ : చేతన, 1-3-113, భోలక్ పూర్, కవాడిగూడ, హైదరాబాద్-80.

వెల : రూ.15/-

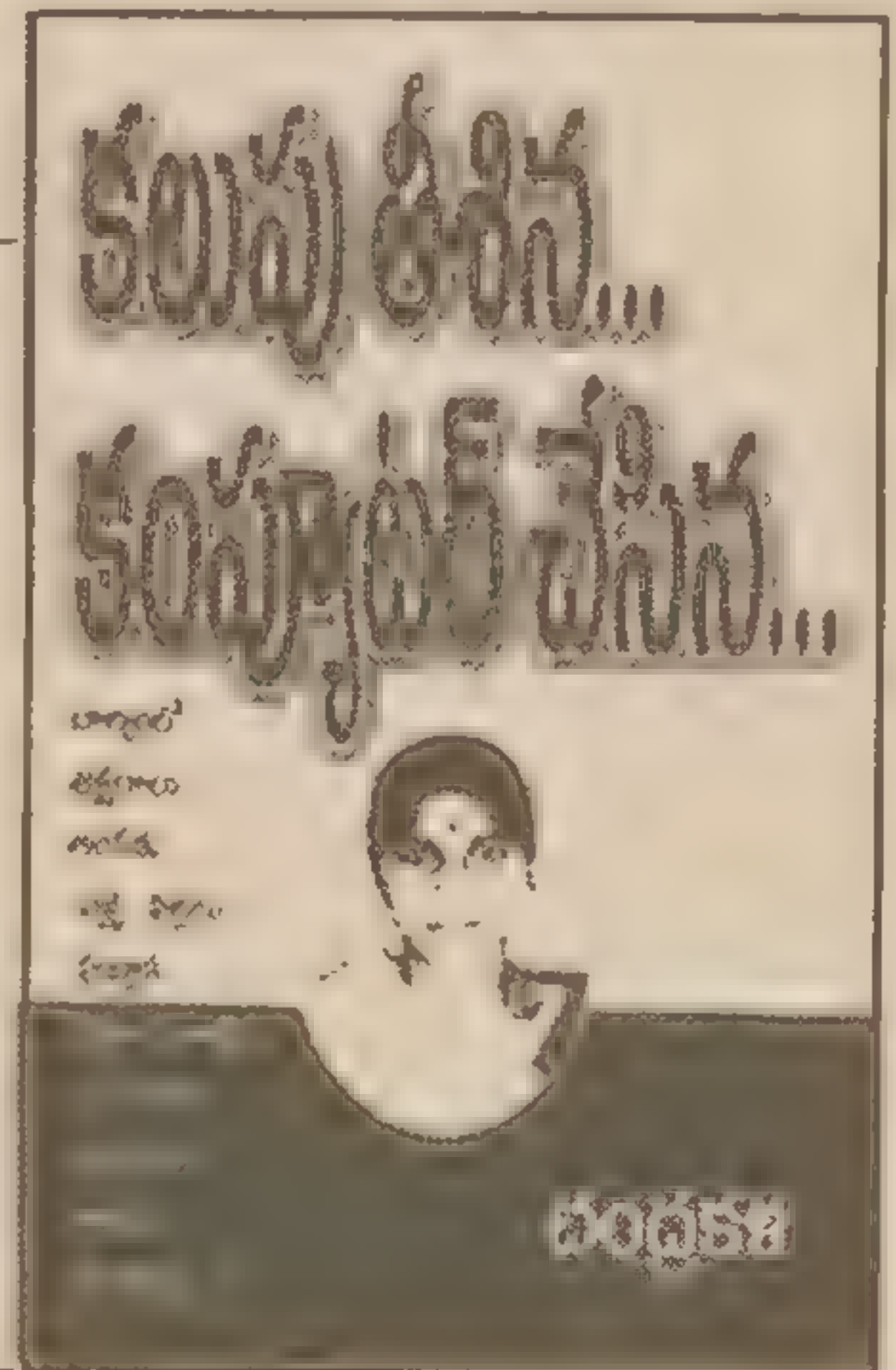
పేజీలు : 24

రచయిత్రి : చంద్రకళ

రచనాశక్తితో తనే స్వయంగా 'కలుపు తీశిన... కంప్యూటర్ చేసిన...' పుస్తకం రాశారు.

చదువు నేర్చుకోవడానికి వయస్సుతో

పని లేదని చెప్పిన ఈ పుస్తకాన్ని శ్రామిక మహిళలందరూ తప్పని సరిగా చదవల్సిందే.





# ఉపాధి కల్పనలో మార్గదర్శి త్రిపుర

(సి.ఐ.టి.యు. జాతీయ కార్యవర్గ సమావేశాలకు హాజరైన సందర్భంగా త్రిపుర

రాష్ట్రంలోని కొన్ని పాఠశాలను సందర్శించే అవకాశం లభించింది. ఉపాధి

కల్పనకు ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కృషిని వివరించే యత్నం చేస్తాను...)

మాతృభూమి నుంచి విసిరేసినట్లు దూరంగా ఉన్న చిన్న రాష్ట్రం త్రిపుర. దాని జనాభా 32 లక్షలు. 31.1 శాతం మంది పేద గిరిజనులే. అక్కడి ప్రజలలో దరిద్రరేఖ దిగువన 67 శాతం మంది వున్నారు.

చిన్న రాష్ట్రమైనా ఉపాధి కల్పనలో గొప్ప సందేశమిస్తున్నది త్రిపుర. తమ నిధులలో సింహభాగం గ్రామపంచాయితీల ద్వారా ఉపాధి కల్పనకే కేటాయిస్తున్నది. యువతీయువకుల ఉపాధి కల్పనకు పెద్ద వేస్తున్నది. అక్కడి యువత ఆత్మవిశ్వాసంతో ముందుకు సాగుతున్నది.

రెండు పద్ధతుల ద్వారా ఉపాధి కల్పనకు ప్రభుత్వం బాధ్యత వహిస్తున్నది. ఒకటి-ప్రభుత్వ పనుల ద్వారా సంవత్సరంలో 100 రోజుల పని గ్యారంటీ. రెండు-స్వయం సహాయ గ్రూపుల నిర్వహణకు ఆర్థిక, సాంకేతిక, మార్కెటింగ్ సహకారం కల్పించటం ద్వారా ఉపాధి కల్పన.

ప్రభుత్వ పనులు-ఉపాధి : గ్రామ పంచాయితీలకు హక్కులు, నిధులు సమకూర్చటం త్రిపుర వామపక్ష ప్రభుత్వ ప్రత్యేకత. గ్రామ జనాభాను బట్టి గిరిజనులకు తలకు రు.250, గిరిజన నేతరులకు తలకు రు.175 వంతున ప్రతి సం॥రం గ్రామపంచాయితీలకు 'అభివృద్ధి నిధి'ని కేటాయిస్తున్నారు.

ఉదా: భీపాల్‌ఘర్ సబ్ డివిజన్ బోడ్డోలా బినాపానీ గ్రామ పంచాయితీ సర్పంచి కామినీదేవ్ బర్మాన్ (గిరిజన) తన గ్రామ వివరాలు చెప్పారు. కుటుంబాల సంఖ్య-477. ఇందులో 350 - ఎస్టీ, 4-ఎస్సీ, ఓసి-115. మొత్తం జనాభా 2327 మంది. బ్లాకు బడ్జెట్ నుంచి 'గ్రామ అభివృద్ధి నిధి' పొందినది రు.7 లక్షలు.

గ్రామపంచాయితీ పొందిన అభివృద్ధి నిధులను ప్రధానంగా మట్టిరోడ్ల నిర్మాణం (మేం తిరిగిన అన్ని గ్రామాల్లోనూ మట్టిరోడ్లే), చేపలు పెంపకం కోసం చెరువులు, కుంటల, మరమ్మత్తులు, కొత్త తవ్వకాలు జరుగుతున్నాయి. 'సుజలధార' పథకం కింద తాగునీటి సరఫరా కోసం స్టోరేజీ ట్యాంకులు, పైపులైన్లు వేయడం వంటి పనులు సాగుతున్నాయి.

త్రిపురలో రాతి కొండలు తక్కువ. రాతి కంకరలు స్థానే బాగా కాల్చిన ఇటుకలనే ముక్కలు కొట్టించి, రోడ్డు నిర్మాణంలో వినియోగిస్తున్నారు. ఇటుకల తయారీ, వాటిని చిప్స్ గా కొట్టడం కూడా ఎక్కువ మందికి పని కల్పిస్తున్నది.

■ శానిటేషన్ పరికరాల తయారీ : గ్రామంలోని 'నీరు, పరిసరాల పరిశుభ్రత కమిటీ' ఆధ్వర్యంలో నిర్మించే 'ఇంటింటా మరుగుదొడ్లు' అవసరాలకు లెట్రీన్ ప్లేట్లు, సీట్లు వగైరా సెట్లను బ్లాకు అభివృద్ధి నిధులతో పీసురేటుపై తయారు చేయిస్తారు. ఈ సెట్లను ప్రభుత్వం బిపిఎల్ లబ్ధిదారులకు ఉచితంగాను, ఎ.పి.ఎల్ లబ్ధిదారులకు సగం రేటుకు సరఫరా చేస్తున్నది.

■ గృహ నిర్మాణం - సొంత ఇంటి స్థలం వున్న వారికి రు.25000 లతో ఉచితంగా ప్రభుత్వమే ఇల్లు కట్టిస్తున్నది. ఈ ఇళ్ళ కాంట్రాక్టర్ల ద్వారా నిర్మించబడుతున్నాయి.

ఇంటి స్థలం లేని వారికి పది గంధాలు (20 సెంటు) ప్రభుత్వ భూమి కేటాయిస్తుంది. ఇల్లు, చేపలకుంట, పశువుల షెడ్, కూరగాయల పెంపకం, గడ్డివామి వగైరా అవసరాలకు సరిపడే విధంగా స్థలం కేటాయిస్తున్నారు.

★★★

లబ్ధిదారుల ఎంపిక : సిఫార్సులు చెల్లవు. పేదరికం దిగువన (బిపిఎల్) వున్న వారి లిస్టును గ్రామసభలో ఎంపిక చేస్తారు. అలాంటి వారికి గ్రామపంచాయితీ 'పనికార్డులు' మంజూరు చేస్తుంది. వారికి 80-100 రోజుల పని కల్పించే బాధ్యత గ్రామపంచాయితీది.

ఉదా: భీసాల్‌ఘర్ పంచాయితీ బ్లాక్ పరిధిలోని చంద్రనగర్ గ్రామపంచాయితీలో బిపిఎల్ వారిలో గ్రామసభ 500 మందిని గుర్తించింది. వారికి పని గుర్తింపు కార్డులు ఇచ్చారు. వారి రికార్డులు గ్రామపంచాయితీలో ఉన్నాయి.

వారికి రోజు కూలి కింద 3 కి.లోల బియ్యం, రు.19.25 పైసలు డబ్బు రూపేణా ఏరోజుకు ఆరోజు చెల్లిస్తారు. స్త్రీ, పురుషులకు సమాన పనికి సమాన వేతనం లభిస్తున్నది. కాంట్రాక్టరు ద్వారా చేయించే పనులలో పని చేసే కూలీలకు గ్రామపంచాయితీలే కూలి ఇస్తారు. ఆ మొత్తాలను కాంట్రాక్టరు బిల్లు నుండి మినహాయించు కుంటున్నారు.

పని కల్పించలేని దినాలలో గిరిజన బిపిఎల్ కార్మికులకు రు.50 విలువైన బియ్యం ఉచితంగా గ్రామపంచాయితీ ఇస్తుంది.

సోషల్ ఆడిటింగ్ : గ్రామపంచాయితీకి వివిధ రూపాలలో వచ్చే నిధుల జమ, ఖర్చులను గ్రామసభలో ఆడిట్ చేస్తారు. గ్రామసభ సంవత్సరంలో 2 సార్లు జరుగుతుంది. ఆ సభకు ముందు జమ, ఖర్చుల వివరాలు ప్రతి ఇంటికి ఒక కాపీ అందజేస్తారు.

★★★

స్వయం సహాయక గ్రూపులు (ఎస్.హెచ్.జి)

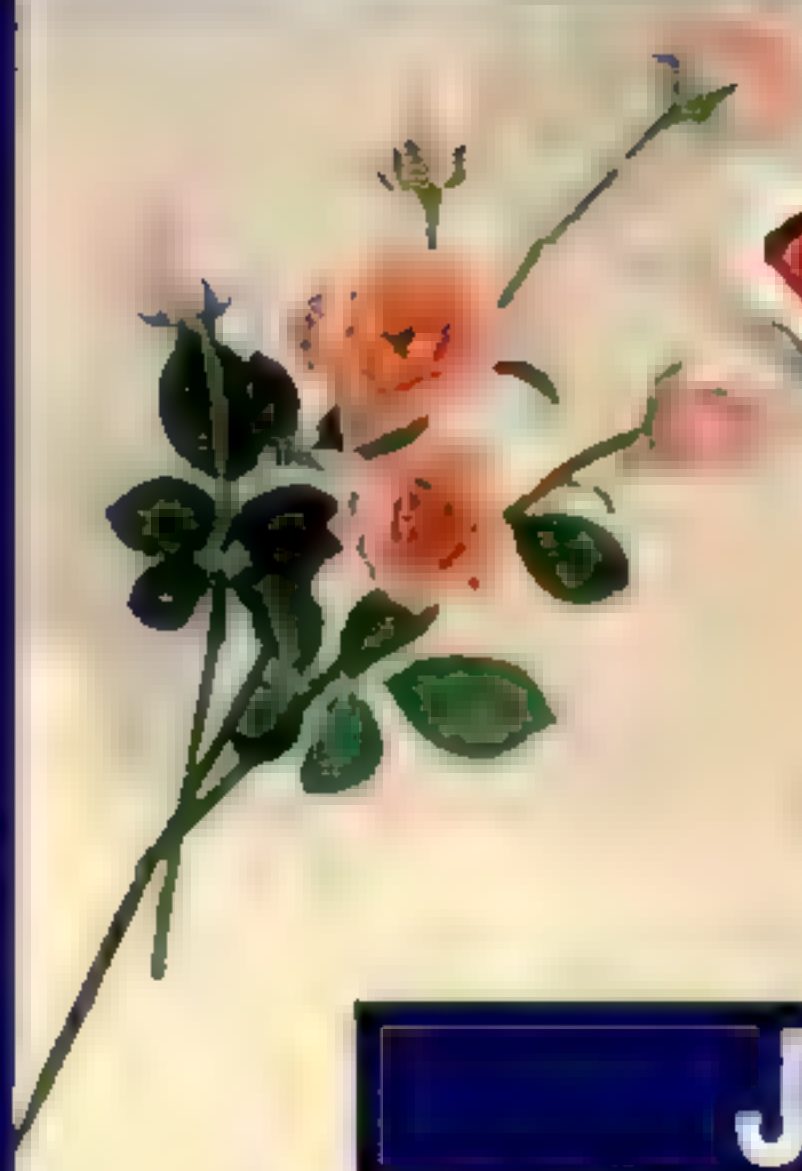
చదువుకున్న యువతీ, యువకులకు స్వయం ఉపాధి కల్పనకు ఉద్దేశించి, పిఎంఆర్ వై, సంపూర్ణ గ్రామీణ రోజ్ గార్ యోజన (ఎస్ జిఆర్ వై) వగైరా పథకాల కింద లభించే నిధులతో











# కార్తీక శ్రవణం

నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలతో .....

## 2005

JANUARY					
S	30	2	9	16	23
M	31	3	10	17	24
T		4	11	18	25
W		5	12	19	26
T		6	13	20	27
F		7	14	21	28
S	1	8	15	22	29

FEBRUARY					
S		6	13	20	27
M		7	14	21	28
T	1	8	15	22	
W	2	9	16	23	
T	3	10	17	24	
F	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	

MARCH					
S		6	13	20	27
M		7	14	21	28
T	1	8	15	22	29
W	2	9	16	23	30
T	3	10	17	24	31
F	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	

APRIL					
S		3	10	17	24
M		4	11	18	25
T		5	12	19	26
W		6	13	20	27
T		7	14	21	28
F	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30

MAY					
S	1	8	15	22	29
M	2	9	16	23	30
T	3	10	17	24	31
W	4	11	18	25	
T	5	12	19	26	
F	6	13	20	27	
S	7	14	21	28	

JUNE					
S		5	12	19	26
M		6	13	20	27
T		7	14	21	28
W	1	8	15	22	29
T	2	9	16	23	30
F	3	10	17	24	
S	4	11	18	25	

JULY					
S	31	3	10	17	24
M		4	11	18	25
T		5	12	19	26
W		6	13	20	27
T		7	14	21	28
F	1	8	15	22	29
S	2	9	16	23	30

AUGUST					
S		7	14	21	28
M	1	8	15	22	29
T	2	9	16	23	30
W	3	10	17	24	31
T	4	11	18	25	
F	5	12	19	26	
S	6	13	20	27	

SEPTEMBER					
S		4	11	18	25
M		5	12	19	26
T		6	13	20	27
W		7	14	21	28
T	1	8	15	22	29
F	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	

OCTOBER					
S	30	2	9	16	23
M	31	3	10	17	24
T		4	11	18	25
W		5	12	19	26
T		6	13	20	27
F		7	14	21	28
S	1	8	15	22	29

NOVEMBER					
S		6	13	20	27
M		7	14	21	28
T	1	8	15	22	29
W	2	9	16	23	30
T	3	10	17	24	
F	4	11	18	25	
S	5	12	19	26	

DECEMBER					
S		4	11	18	25
M		5	12	19	26
T		6	13	20	27
W		7	14	21	28
T	1	8	15	22	29
F	2	9	16	23	30
S	3	10	17	24	31

### కార్తీక సెలవులు

#### జాతీయ సెలవులు

26-01-2005	బుధవారం	రిపబ్లిక్ డే
01-05-2005	అదివారం	మేడే
15-08-2005	సోమవారం	స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం
02-10-2005	అదివారం	గాంధీజయంతి
01-11-2005	మంగళవారం	రాష్ట్ర అవతరణ దినోత్సవం

#### పండుగ సెలవులు

14-01-2005	శుక్రవారం	సంక్రాంతి
09-03-2005	బుధవారం	మహాశివరాత్రి
13-10-2005	గురువారం	దసరా
04-11-2005	శుక్రవారం	రంజాన్





# కామ్రేడ్ బి.టి.రణబివే

జననం : 19-12-1904

మరణం : 06-04-1990







పలు పథకాల ద్వారా ఉపాధి కల్పిస్తున్నారు.

**లబ్ధిదారుల ఎంపిక :** 'నిధుల అవకాశం, బ్యాంకుల సహకారం ఆధారంగా స్థానిక పరిస్థితులను బట్టి గ్రూపుల సంఖ్య, చేపట్టే పథకాలు ఎంపిక చేస్తారు. బ్యాంకులకు గ్రామపంచాయతీ గ్యారంటీ ఇస్తుంది. ఎంపికైన లబ్ధిదారులకు బ్యాంకు రుణం, సబ్సిడీ వగైరా మంజూరు చేయించే బాధ్యత గ్రామపంచాయతీలదే. లబ్ధిదారులది కాదని' గిరిజన స్వయం ప్రతిపత్తి జిల్లా కౌన్సిల్ మెంబరు రాధా చందర్దేవవర్మ చెప్పారు.

**కొన్ని పథకాలు (స్వయంగా చూసినవి) :**

■ పండుల పెంపకం: సంప్రదాయకంగా ఇక్కడి ప్రజలు పందిమాంస ప్రియులు. ఎక్కువ మంది పండులు పెంచుతారు.

అది సుభాష్ నగర్ గ్రామం. పండుల పెంపకం చేసే (ఎస్ హెచ్ జి) కేంద్రం చూసేందుకు మా వెంట వచ్చిన వాలంటీర్స్ దారి తీశారు. సంప్రదాయకమైన రేకులషెడ్. చిన్నచిన్న గదులు. రకరకాల వయసులున్న సీమపండులు. చిన్నవి, పెద్దవి మొత్తం-22 ఉన్నాయి..

ఆ గ్రూపు నాయకుడు ప్రదీప్ దాస్ (ఎస్టీ) ఇలా చెప్పారు : "మా గ్రూపులో 11 మంది వున్నారు. నేను గ్రాడ్యుయేట్ ని. ఒకరు ఇంజనీరు డిప్లొమా, ఇద్దరు అండర్ గ్రాడ్యుయేట్స్ వున్నారు. మా కేంద్రంలో పంది పిల్లలను ఉత్పత్తి చేసి అమ్ముతున్నాం. ఒక సంవత్సరం పెంచి మాసం కోసం రు.2వేలకు పందిని అమ్ముతాం. పండుగలప్పుడు మేమే మాంసం అమ్ముతాం.

పండుల వైద్యం, టెక్నికల్ సహకారం ప్రభుత్వం ఉచితంగా ఇస్తున్నది. మా మధ్య పని విభజన వుంది. ఈ ఆదాయం ఒక్కటే మాకు చాలదు. నేను విడిగా ప్రైవేట్లు చెబుతాను. ఒకరికి చిన్న చిల్లర దుకాణం వుంది. కొందరు వ్యవసాయ కూలి పనులకు వెళతారు. కొందరు చేపల చెరువు పనులకు వెళతారు."

■ సిమెంటు పరికరాలు తయారీ : బకింగరు గ్రామ పంచాయతీ పరిధిలోని ఎస్ హెచ్ జి నడిపే సిమెంట్ లెట్రీన్ పరికరాలు తయారీ కేంద్రానికి వెళ్ళాం. ఆ గ్రూపు నాయకుడు మనోరంజన్ దాస్. అందులో 10 మంది సభ్యులు. "ఈ బ్లాకులో ఇలాంటి గ్రూపులు మొత్తం 3 వున్నాయి. నెలకు 9వేల సెట్లు తయారు చేస్తాం. ప్రభుత్వమే మొత్తం మెటీరియల్ ఇస్తున్నది. మాకు పీస్ రేటు సెట్ కు రు.110 వంతున ఇస్తారు. బ్లాకు అధికారులే ఈ సెట్ లను గ్రామపంచాయతీల ద్వారా లబ్ధిదారులకు అందిస్తారు. మాకు ఎలాంటి రిస్క్ లేదని" ఎంతో ఆత్మవిశ్వాసంతో చెప్పారు.

ఈ ప్రక్రియలో అవినీతి, లంచగొండితనం వుందా? ఈ ప్రశ్నకు మనోరంజన్ దాస్ ఇలా చెప్పాడు. 'లబ్ధిదారుల ఎంపిక, పని కార్డుల జారీ, ఆడిట్ వగైరా అన్ని అంశాలు గ్రామసభ నిర్ణయం మేరకే జరుగుతున్నాయి. ప్రజల చొరవ పెరిగింది. అవినీతికి ఆస్కారం లేదు. రాజకీయ అవినీతి పైస్థాయిలో లేదు.'

■ చేపల పెంపకం : గ్రామం బయటకొచ్చాం. 6 హెక్టార్ల నిడివిలో చేపల చెరువు. ఈ భూమిని ఒక ధనిక రైతు నుండి 20 సం||లకు లీజుకు తీసుకున్నారు. ఎస్ జి హెచ్ గ్రూపులో 11 మంది వున్నారు. వీరిలో 7 మంది బిపిఎల్, 4 మంది ఎపిఎల్ స్థాయివారు.

ఆ గ్రూపు నాయకుడు ఇలా చెప్పాడు. "చేప పిల్లలు, మేత ప్రభుత్వం ఉచితంగా ఇస్తుంది. ఎక్కువ కాలం వర్షం నీరు, అవసరమై

నపుడు సబ్ మెర్సెబుల్ మోటార్లు (ప్రభుత్వం ఇచ్చినవి)తో నీరు పెట్టుకుంటాం. చేపలు సైజు వచ్చాక దగ్గర మార్కెట్ లో అమ్ముకుంటాం. గత సంవత్సరం ఖర్చులు పోను నెలకు అందరి మీద రు.20 వేలు ఆదాయం వచ్చింది. మా మధ్య పని విభజన వుంది. మా గ్రూపు సభ్యులు చెరువు పని లేనప్పుడు ఇతర పనులకు వెళతారు."

బిచ్చగాళ్ళు లేరా? దేవాలయాలు, టూరిస్ట్ కేంద్రాలు, అధమం ట్రాఫిక్ సెంటర్స్ లోనైనా బిచ్చగాళ్ళు వుండకపోతారా అని వెయ్యికళ్ళతో చూశాం. ఈ విషయమై బీసాల్ ఫుడ్ సమితి ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ ప్రదేశ్ రాయ్ ని అడగ్గా ఆయన ఒకింత ఆశ్చర్య పోయాడు. "మా ప్రజలు 67శాతం పేదలే. కానీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లోలా ఆత్మహత్యలు, ఆకలి చావులు లేవు. మా ప్రభుత్వం చంద్రబాబు నాయుడిలా అద్భుతాలు చేయలేదు. చమక్కులు సృష్టించలేదు. మేము ఆత్మగౌరవంతో బతికేందుకు, విశ్వాసంతో జీవించేందుకు మా ఉపాధి కల్పన మా ప్రభుత్వం బాధ్యతగా స్వీకరించింది. ఇక అలాంటి చోట బిక్షాటన అవసరం ఏముంది?" ఎంతో దృఢంగా చెప్పాడు.

**ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థ :**

ఉపాధి సౌకర్యం పెరిగింది. ప్రజల కొనుగోలు శక్తి పెరిగి ప్రజాపంపిణీలో రేషన్ ను బాగా ఉపయోగించు కుంటున్నారని దక్షిణ త్రిపుర సబ్ డివిజన్, జిరానియా బ్లాకు వెటర్నరీ అధికారి జ్యోతిర్మయ రాయ్ చెప్పారు.

**మధ్యం ప్రభావం :**

'సోనార్ మోగా సబ్ డివిజన్ లో 150 గ్రామ పంచాయతీలు, 2 లక్షల జనాభా. ఈ ప్రాంతం మొత్తం మీద 5 లిక్యూషియన్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. ఎక్కువ షాపులు పెడితే తాము ప్రతిఘటిస్తామని' ఆ ప్రాంత స్త్రీలు చెప్పారు.

త్రిపుర నిధుల కొరతతో, కాంగ్రెస్ ప్రోత్సాహంతో సాగే ఉగ్రవాదుల బెడదతో ఇబ్బంది పడుతున్నది. అయినా ప్రజలకు ఉపాధి కల్పించే బాధ్యతను అక్కడి వామపక్ష ప్రభుత్వం స్వీకరించి మహోద్యమంగా అమలు జరుపుతున్నది.

కేంద్రంలోని యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వానికి నిధులు, అధికారాలకు కొరత లేదు. ఉపాధి కల్పన దాని ఎన్నికల వాగ్దానం. 'సంవత్సరంలో 100 రోజులు ఉపాధి గ్యారంటీ పథకం' అమలు జరిపేందుకు ఊగిసలాడు తున్నది. కారణం ఆ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదు. రాజకీయ సంకల్పం లేదు. అన్నింటికన్నా మించి ప్రపంచ బ్యాంకు భయం పట్టుకున్నది.

త్రిపుర రాష్ట్ర బడ్జెట్ లో గ్రామపంచాయతీలకు 50శాతం నిధులు కేటాయిస్తారు. అనేక అధికారాలు బదిలీ చేశారు. ప్రజల స్వయం శక్తిని పెంచే ఉపాధి కల్పనకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చారు. అభివృద్ధికి ఉపాధికి పీట ముడివేశారు. అందుకే అక్కడ ఆకలిచావులు, ఆత్మహత్యలు లేవు. బిక్షగాళ్ళు కన్పించలేదు. అగర్తల నగరంలో వలస కూలీల అడ్డాలు లేవు. హంగులు, ఆర్భాటాలు లేకున్నా తిండి, బట్టకు కొరత లేదు. త్రిపుర ప్రజలు దేశానికే ఓ సందేశం ఇస్తున్నారు. "కాంగ్రెస్, బిజెపి వంటి సంపన్నుల పార్టీలు కాదు. సిపిఐ(ఎం) నేతృత్వంలోని వామపక్ష పాలనే అసలైన ప్రత్యామ్నాయమని."

- వై.సిద్ధయ్య

సి.ఐ.టి.యు. రాష్ట్ర కార్యదర్శి





# దేశవ్యాప్త పోరాటానికి సిద్ధం కండి!

బొగ్గుగని కార్మికులకు సిఐటియు పిలుపు

నేడు 7వ వేతన ఒప్పందం గురించి ఆందోళనలో ఉన్నాం. వేతన ఒప్పందం 2001 జూలై 1వ తేదీ నుంచి

అమలులోకి రావాలి. ఒప్పందం కాలంలో మూడున్నర సంవత్సరాలు ముచ్చటగా ముగిసింది. అయినా ఒప్పందం జరగడంలేదు.

ఎన్.డి.ఎ ప్రభుత్వం తమకు అన్యాయం చేస్తున్నదని దాన్ని కార్మికులు తిప్పికొట్టారు. 2004 ఫిబ్రవరి 24 చారిత్రాత్మక సమ్మె దేశ వ్యాప్తంగా జయప్రదమైంది. దాని తర్వాత జరిగిన ఎన్నికల్లో ఎన్.డి.ఎ. పక్షాలను ఓడించడంలో కార్మికవర్గం ముఖ్యపాత్రను నిర్వహించింది. యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వం పాలనాధికారం చేపట్టి 6 నెలలు దాటుతోంది. కార్మికులు ఎంతో ఆశతో ఎదురు చూశారు. అయినా ఇంకా ఒప్పందం జరగలేదు. కార్మికులలో తీవ్రమైన అసంతృప్తి నెలకొని ఉంది.

ఐ.ఎన్.టి.యు.సి వారు “7వ వేతన ఒప్పందం జరిగిందని అది చారిత్రాత్మకమైన ఒప్పందమనీ” ఊదర ప్రచారం జరుపు తున్నారు. మరోవైపు బి.ఎం.ఎస్ వారు “ద్రోహపూరితమైన ఒప్పందం జరిగిందనీ, దీన్ని వ్యతిరేకించాలని” ప్రచారాన్ని లంకించుకున్నారు. ఈ రెండు తప్పుడు ప్రచారాలే. వేతన ఒప్పందం జె.బి.సి.సి.ఐ.లో జరగాలి. ఇంతవరకూ దాని సమావేశ తేదీలే నిర్ణయించలేదు. కోర్ గ్రూపు చర్చల మినిట్స్ నే ఒప్పందంగా ఈ రెండు సంఘాలు ప్రచారం చేస్తున్నాయి. ఇదితప్పు.

కోర్ గ్రూపు చర్చల్లో కొన్ని సానుకూల అంశాలున్నాయి. గత ఒప్పందంలో కనీస బేసిక్ రూ.3,300/-లు నిర్ణయించగా ఈ ఒప్పందంలో కనీస బేసిక్ రూ.5550/-గా ప్రతిపాదించారు. ఇది 68.18శాతం పెరుగుదల. స్పెషల్ డి.ఎ. గత ఒప్పందంలో రూ.59.23 వుంటే ఈ ఒప్పందంలో రూ.99.62 లకు పెంచారు. కనీస గ్యారంటీ పెరుగుదల గతంలో రూ.414.53 వుంటే ఇప్పుడు రూ.1185 ప్రతిపాదించారు. ఇంక్రిమెంటు గతంలో 50 నుంచి 200 రూ.ల వరకు వుంటే నేడు 2.5 నుంచి 3.5 శాతానికి నిర్ణయించారు. అండర్ గ్రౌండ్ అలవెన్సు 9వేల రూపాయల వేతనం ఉన్న వారికి బేసిక్ లో 10శాతం గాను, అంతకుమించి ఉన్న వారికి 12.5 శాతం గాను మార్చారు. అయితే ఇందులో కొన్ని అంశాలు షరతులతో ముడిపడి వున్నాయి.

వందశాతం డి.ఎ.ను అధికారులతో పాటు కార్మికులకు కూడా ఇవ్వాలి. అటెండెన్స్ తో లింకు పెట్టకుండా అటెండెన్స్ బోనస్ ను ఇవ్వాలి. ప్రమాదంలో గాయపడిన వారి డిపెండెంట్స్ కు కూడా ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలి. వీటికి ప్రభుత్వం ఆమోదిస్తేనే ఒప్పందం

జరుగుతుంది. లేకపోతే ఒప్పందం ఉండదు. పోరాటం ఖాయం.

గని కార్మిక సమస్యల పై వివిధ కేంద్ర కార్మిక సంఘాలతో కలిసి పలు విధాలుగా దేశ వ్యాప్త ఆందోళనలు, సమ్మె పోరాటాలను ఎ.ఐ.సి.డబ్ల్యు.ఎఫ్ (సి.ఐ.టి.యు) చేసింది. ఆ సంఘాలు కలిసి రావడానికి నిరాకరించినప్పుడు, కార్మికులను వేధించే సమస్యల పరిష్కారానికి ఒంటరిగానైనా సరే పోరాడింది. 6వ వేతన ఒప్పందంలో సి.ఐ.టి.యు. మినహా మిగతా యూనియన్లు అసలు జీతానికే ముసలం తెచ్చే ఎంఓయు చేసుకుంటే సి.ఐ.టి.యు. వ్యతిరేకించి మూడు రోజులు సమ్మెచేసి నష్టాన్ని భర్తీ చేయడానికి మూడు ఇంక్రిమెంటులను సాధించడం కార్మికులకు గుర్తుండే ఉంటుంది.

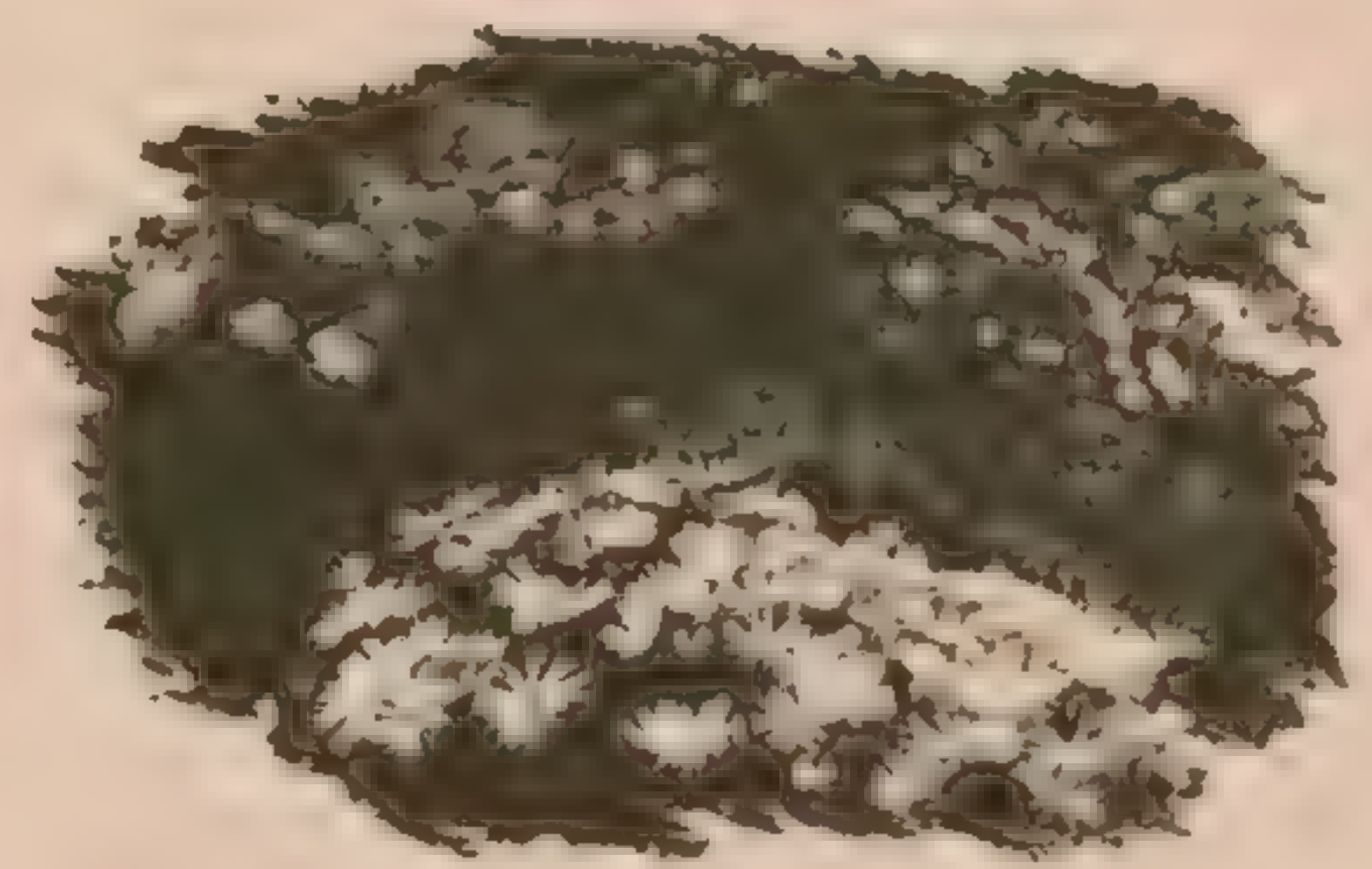
ఈ సమస్యలపై పరిష్కారం లభించకపోతే సిఐటియు పోరాటం చేయక తప్పదు. ఇతర యూనియన్లతో సంప్రదించి జనవరి లో జరిగే ఎఐసిడబ్ల్యుఎఫ్ సమావేశంలో సమ్మె వివరాలు నిర్ణయించ బడతాయి. కార్మికులందరూ దేశవ్యాప్త పోరాటానికి సిద్ధంగా ఉండాలి.

- ఎన్.కె.బక్ష్

ఆల్ ఇండియా కోల్ వర్కర్స్ ఫెడరేషన్

వర్కింగ్ ప్రెసిడెంట్

నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలతో  
2005



పి.రమణమూర్తి

శ్రీకాకుళం



## రోడ్డు ప్రమాదంలో కామ్రేడ్ శారద మృతి

శ్రామిక మహిళా సమన్వయ కమిటీ విశాఖ జిల్లా నాయకురాలు, సి.ఐ.టి.యు. ఆలిండియా కౌన్సిల్ మెంబర్ డి.శారద (45) డిసెంబరు 17న సాయంత్రం విశాఖలో జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదంలో మృతి చెందారు. విశాఖ డెయిరీలో ఉద్యోగం చేస్తున్న విధులు ముగించుకొని స్కూటీపై ఇంటికి తిరిగి వస్తుండగా ఆర్టీసి బస్సు ఢీకొని అక్కడికక్కడే మృతి చెందారు.



కా.శారద భౌతికకాయం వద్ద నివాళులర్పిస్తున్న సిఐటియు రాష్ట్ర ఆఫీసుబేరర్స్ కా.అల్లూరిసత్యనారాయణ, పి.రోజా, వై.నిధ్య

## ఉద్యమంలో మూడు తరాలు ....



శారద గారి తల్లి బిక్షావతి మహిళా సంఘం నాయకురాలు, హోల్టైమర్. కుమార్తె సుమిత్ర విశాఖలో యువజన సంఘంలో హోల్టైమర్. శారద గారు సిఐటియు ఆల్ ఇండియా జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యురాలు. ఆ కుటుంబంలోని మూడు తరాలు వారు ఉద్యమంలో ఉన్నారు.

ఆమె తండ్రి డి.వి.సుబ్బారావుగారు, కమ్యూనిస్టు ఉద్యమాన్ని నిర్మించటానికి, పార్టీ పత్రికల కోసం సర్వస్వం ధారపోసినవారు. శారదగారి భర్త నర్సింగరావు గారు సిఐటియు రాష్ట్ర అధ్యక్షులు. అల్లుడు రమణ ప్రజానాట్యమండలి నాయకుడు. తనవద్దే పెరిగిన మేనకోడలు వనజ, ఆమె భర్త చంద్రమోహన్ కూడా ఎస్ఎఫ్ఐ నాయకులు.

### వినిమయ ధరల సూచిక

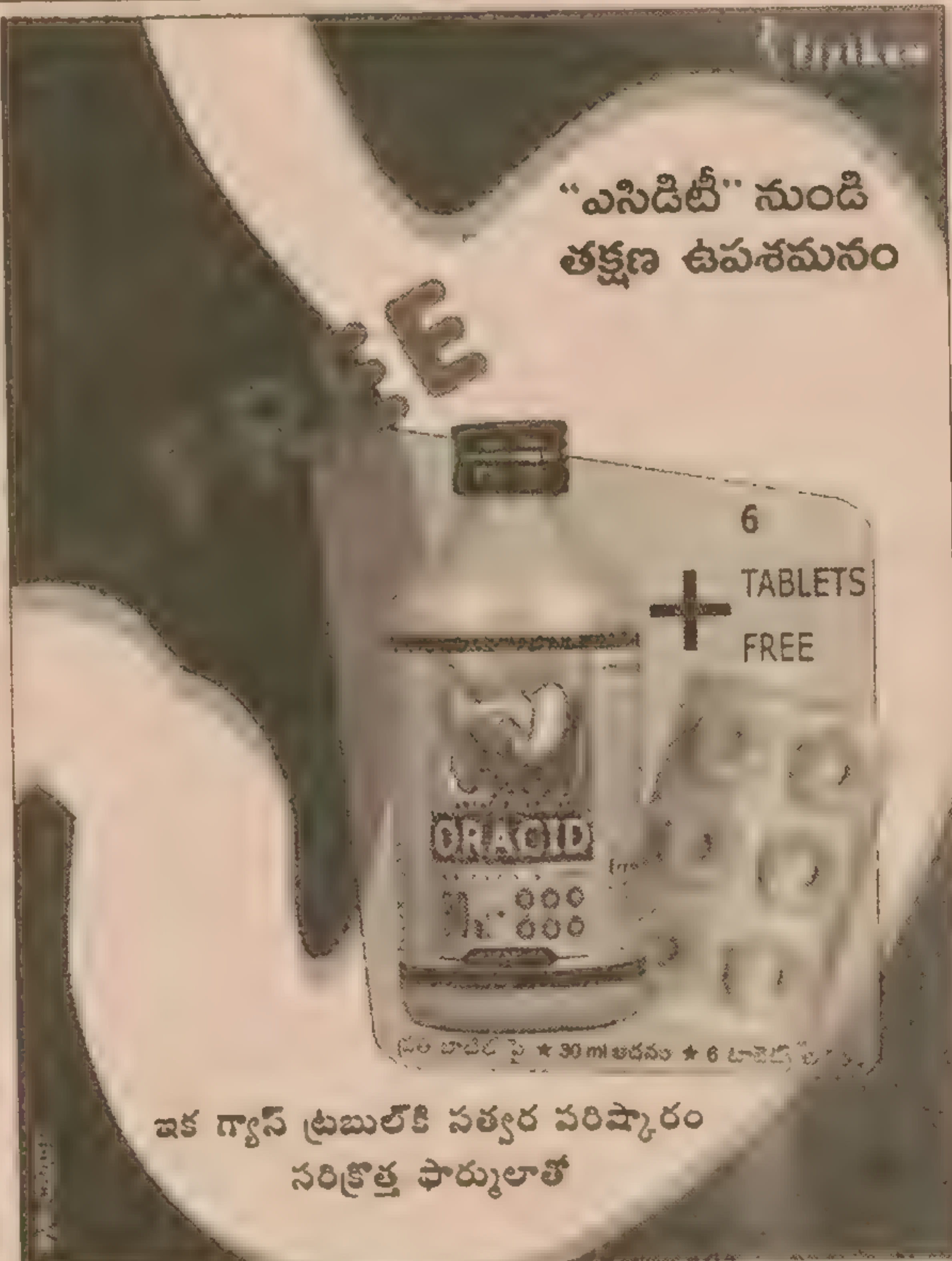
(బేస్ 1982=100)

సెంటర్ సీరిస్	సెప్టెంబరు 2004	అక్టోబరు 2004	లింకింగ్ ఫ్యాక్టర్ (1960=100)
ఆలిండియా	523	526	4.93
హైదరాబాద్	520	519	5.23
గుంటూరు	512	515	5.60
గూడూరు	494	498	4.33
విశాఖపట్నం	507	509	
వరంగల్	537	534	
కొత్తగూడెం	519	526	
రాష్ట్ర సీరిస్			
విజయనగరం	452	453	
రాజమండ్రి	504	505	
విజయవాడ	477	478	
ఆదోని	509	510	
ఎన్ఎస్బి కాంప్లెక్స్	500	500	
ఎంజిపి కాంప్లెక్స్	496	498	
ఎ.పి	-	-	

లింకింగ్ ఫ్యాక్టర్	1971=100	1960=100
విశాఖపట్నం	2.48	1.87
రాజమండ్రి	2.55	1.81
ఆదోని	2.33	1.88
వరంగల్	2.36	1.90
ఎన్ఎస్బి కాంప్లెక్స్	2.52	1.89
ఎ.పి	-	-

సమాచార వనరు - డైరెక్టు అర్ ఎకనమిక్స్ & స్టాడిస్టిక్స్ - ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము జారీ చేసినది. డి రెజర్ బ్యూరో గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా

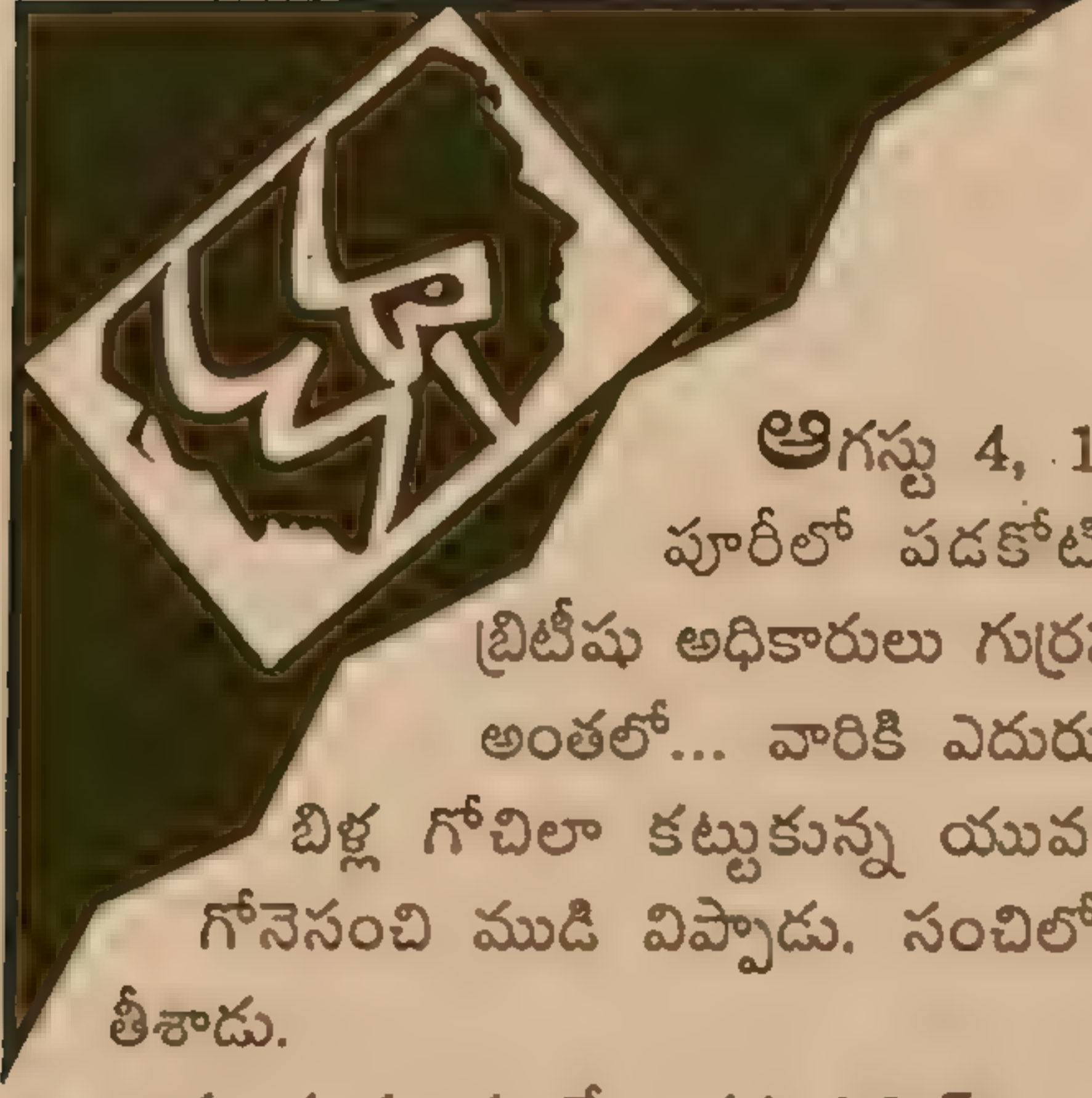
“ఎసిడిటీ” నుండి తక్షణ ఉపశమనం



**ఒరాసిడ్**

ఇది నిరంతరం పనిచేసే ఎంటాసిడ్





# మానవత్వం

ఆగస్టు 4, 1940.

పూరిలో పడకోటి చౌక్ వద్ద ఇద్దరు బ్రిటీషు అధికారులు గుర్రపు బగ్గీ దిగారు.

అంతలో... వారికి ఎదురుగా తెల్లటి పంచెను బిళ్ల గోచిలా కట్టుకున్న యువకుడు! తన దగ్గరి గోనెసంచి ముడి విప్పాడు. సంచిలోంచి అతను రైఫిల్ తీశాడు.

వారు చూస్తుండగానే అతను రైఫిల్ ని ఒకతనికి గురి చూసి కాల్చాడు! రెండో అధికారి తేరుకునేలోపే రెండోసారి రైఫిల్ పేల్చాడు. అంతే! ఇద్దరూ రక్తం మడుగులో కొట్టుకుని ప్రాణాలు వదిలారు.

రైఫిల్ భుజానేసుకుని అక్కడ్నుంచి ఆ యువకుడు పరుగు లాంటి నడకతో కనుమరుగయ్యాడు.

ఇది జరిగిన పదిరోజులకు హంతకుడు బంకి బిహారీ దాస్ (29) అని తెలుసుకోగలిగారు పూరి పోలీసులు. ఆయుర్వేద వైద్యుడు. తన సోదరుడు ఇద్దర్ని ద్వీపాంతర వాసశిక్ష విధించినందుకు కక్షతో రగిలిపోయి ఇంతపనీ చేశాడు. ఎక్కడ చూసినా, ఏ నోట విన్నా బిహారీదాస్ గురించే చర్చలు వినిపించసాగాయి.

హతులైన అధికారులు న్యాయాన్ని కాలరాసి భారతీయుల్ని, వారి స్వాతంత్ర్య పోరాట పటిమను హీనబరిచిన వారు. స్వరాజ్యవీరులను దారుణమైన శిక్షలకు గురిచేశారు. వారిని చూస్తేనే ప్రజలు వణికిపోయేవారు.

అలాంటి వారి హత్య ఒక రకంగా సర్వత్రా హర్షణీయమైంది.

చివరికి బిహారీదాస్ ఆచూకీని పోలీసులు కనుగొన్నారు. అతడు ఏ ప్రాంతపు కొండల్లో ఉన్నదీ తెలుసుకున్న ప్రభుత్వం ఆరుగురు పోలీసుల్తో 'స్పెషల్ టీమ్'ను ఎంపిక చేసి పంపించింది.

ఆ టీమ్ కు నాయకుడు మైకేల్ డగ్లస్ (32). మలబారు పోలీసు మరియుప్ప (46)తోపాటు మరో నలుగురు కానిస్టేబుల్స్. మరియుప్ప పరమ కర్కోటకుడు. ఒరిస్సా కొండల్లోకి స్పెషల్ టీమ్ చొచ్చుకు పోయింది. హంతకుడు బిహారీదాస్ వేటను వారు ఉధృతం చేశారు.

★★★

★★★

బిహారీదాస్ సంతాల్ గిరిజన తెగల గూడేల్లోని వారికి వైద్య సేవలు చేస్తూ మంచిపేరు తెచ్చుకున్నాడు. అక్కడే వారి ఆశ్రయం పొందాడు. ఖాళీగా కూర్చోకుండా కొండకోనల్లో తనకు కావల్సిన వైద్యానికి సరిపడా వనమూలికలు, బెరడులు, వేళ్లు, ఎండిన ఆకులు దండిగా సేకరించాడు.

డగ్లస్ టీమ్ అతన్ని చుట్టు ముట్టింది. కరడుగట్టిన మలబారు పోలీస్ మరియుప్ప బిహారీదాస్ ను చేతులు వెనక్కి విరిచి కట్టాడు.

అరెస్టు తతంగం ముగిసేసరికి చీకటిపడింది. ఆ రాత్రి ఆ కొండల మధ్య బసచేశారు. ఎందువుల్లల్ని రగిల్చి విపరీతంగా కురుస్తున్న మంచును, చలిగాడ్డు లను ఎదుర్కొన్నారు. కొండల్లో ప్రతిధ్వనించే ఉరుములు మరోవైపు వన్యమృగాల అరుపులకు ఆ రాత్రి అందరికీ కాళరాత్రి అయ్యింది. వర్షం కూడా ప్రారంభం అయింది.

“ఏరా బద్మాష్! తెల్లదొరల్ని చంపి ఈ కొండల్లో క్రూరమృగాల



మధ్య దాక్కుంటే వదలుతామనుకున్నావా? చంపి పాతరేస్తాం. ఈ రాత్రివేళ మాకేంటిరా ఈ శవజాగరణ!” అని బిహారీదాస్ ను విపరీతంగా కొట్టి వర్షపు నీటిలోకి నెట్టేశాడు మరియుప్ప.

డగ్లస్ సైగలు చేశాడు. “తడిస్తే చావగలదు...”

“చావనీయండి సార్! వీడివల్లే మనకీ నరకం” అని మరియుప్ప రుద్రమూర్తి అయ్యాడు.

డగ్లస్ అతణ్ని తీసుకువచ్చాడు. చలికి వణుకుతూనే ఓ మూల నేలమీద కరచుకుని మూలగసాగాడు బిహారీదాస్.

తెలతెలవారుతుండగా తీవ్ర జ్వరానికి గురై లేవలేకపోయాడు బిహారీదాస్. అయినా డగ్లస్ టీమ్ ఏమాత్రం కనికరం చూకుండా గొలుసులు వేసి ఈడ్చుకుపోసాగారు. దట్టమైన అడవిమార్గం గుండా సాగిపోతోంది డగ్లస్ బృందం. గిరిజనులు చెట్ల వెనుకనుంచి చూస్తూ బాధపడ్డారు.

‘అయ్యో! బిహారీదాస్ కు ఎంత కష్టం వచ్చిందో’ అని చెవులు కొరుక్కున్నారు. పోనీ ఎదుర్కొని రక్షిద్దామంటే వాళ్ల వద్ద తుపాకులున్నాయి. అవి క్షణంలో ప్రాణాలు తీస్తాయని వారి భయం.

నడవలేని స్థితిలో బిహారీ నేలపై జారిపడి స్పృహ తప్పాడు. మరియుప్ప బూటుకాలితో తన్నాడు. బిహారీదాస్ లో చలనం లేదు.

“చచ్చాడా?” డగ్లస్ ఆత్రంగా అడిగాడు.

“పీడ విరగడవుతుంది” అని బిహారీదాస్ గుండెలు, నాడి తడిమి-

“ఇంకాలేదు. ఒళ్లు కాలిపోతోంది” అన్నాడు మరియుప్ప.

“నువ్వు అనవసరంగా రాత్రి చావగొట్టి నీళ్లలోకి నెట్టావు. వీడు ఇక్కడే చస్తే చాలా రిస్కు. వీడి శవాన్ని ఖననం చేస్తే పై అధికారులు నమ్మరు. శవం తీసుకుపోవాలి. శవం మోసేందుకు ఇక్కడ ఎవరూ దొరుకుతారు!?”

“సారీ సర్! నేను అంతదూరం ఆలోచించలేదు”

“సరే, ఓ పనిచేద్దాం. వాడికి తెలివివచ్చేట్టు చేయండి. వాడు వైద్యుడు కదా. ఏవైనా పసర్లతో సొంత వైద్యం చేసుకుంటాడు” అన్నాడు డగ్లస్.



“రేయ్ దాస్! నీకు ప్రాణాపాయం తప్పింది. బతుకుమీద ఏ మాత్రం ఆశవున్నా వెంటనే నీకు తెలిసిన వైద్యం నువ్వే చేసుకో. ఏదో దయతలచి నీకు మేమీ అవకాశం ఇస్తున్నాం” అన్నారు.

లేవలేక లేచి తను సేకరించిన మూలికల మూట డగ్లస్ టీమ్ నుంచి తీసుకున్నాడు. కొన్ని మూలికల్ని కలిపి క్షణాల్లో ఒక కషాయం చేసుకుని తాగాడు. వెంటనే తెప్పరిల్లాడు. చూస్తుండగా జ్వరం, నీరసం దూరమై వారి మధ్య కూర్చున్నాడు.

డగ్లస్ చాలా ఆశ్చర్యపోయాడు. పాశ్చాత్యదేశాల్లో అల్లోపతిధాటి ఉధృతంగా వుంది. ఇప్పుడిప్పుడే ఆసియా ఖండంలో ఆయుర్వేదానికి గిరాకి తగ్గతున్న దశలో క్షణాల్లో ప్రాణాలు నిలిపాయి. బిహారీదాస్ వైద్యంపై గురి ఏర్పడింది. అతడిపై తెలియని అభిమానం కూడా వారికి పుట్టుకొచ్చింది.

మరియప్పు ఆ అడవిలో తెలిసిన వాడిలా అందరినీ నడిపించాడు. దాంతో వారు చిత్రంగా దారి తప్పారు. మళ్లీ రాత్రి అడవిలోనే గడపాల్ని వచ్చింది. డగ్లస్ విసుక్కున్నాడు.

“మరియప్పు మొండివాడిలా ప్రవర్తిస్తున్నాడు. నన్ను అడిగితే చెప్పేవాణ్ణి కదా సర్. రేపు ఉదయం నేను చెప్పే విధంగా వెళితే నూర్యాస్థమయానికి మనం గమ్యం చేరవచ్చు” వినయంగా బదులిచ్చాడు బిహారీదాస్.

“చుప్! నీకెలా కనిపిస్తున్నానురా నేను. నువ్వు నేరస్థుడివి. హంతకుడివి. నీ మాటలు మేం వినాలా? నీకు అసలు మాట్లాడే హక్కు లేదు” అంటూ బూటుకాలితో బిహారీదాస్ డొక్కలో తన్నాడు.

అతడు కిందపడి లుంగలు చుట్టుకున్నాడు.

“స్టాప్! ఏమిటి పశుత్వం?” డగ్లస్ అడ్డుకున్నాడు.

“సార్! వీడు నన్ను కించపరుస్తుంటే...”

“నీ నిర్వాకం వల్ల మళ్లీ ఈ అడవిలో రాత్రి గడపాల్ని వస్తోంది. సరైన తిండి నిద్రలేకుండా పోతోంది. ఏ గిరిజన తండాలో వెళ్లి ఏమైనా తినడానికి తీసుకురండి. వెళ్లండి” అని డగ్లస్ ఆదేశించి చతికిలపడ్డాడు.

ఆ రాత్రి గిరిజనులను భయపెట్టి వారు వండుకున్న వంటకాలు తెచ్చి మరీ తిన్నారు. ఓ తండాలో నిద్రపోయారు.

★★★

★★★

ఉదయాన్నే డగ్లస్ టీమ్ మొత్తానికి డయేరియా సోకింది. అందరూ ప్రాణభయంతో విలవిల్లాడారు.

మరియప్పు పరిస్థితి మరీ దారుణంగా ఉంది. వాంతులు విరేచనాలు అవుతున్నాయి కాబట్టి ఏదో దుష్టశక్తి ప్రభావమని చెబుతూ గిరిజనులు ధూపాలు, శాంతులు జరిపారు. అయినా తగ్గుముఖం పట్టలేదు.

“దాస్! నీ వైద్యంతో మమ్మల్ని కాపాడు” కదలేని స్థితిలో బిహారీదాస్ను అర్థించాడు డగ్లస్.

“సార్ మనం ఎలాగూ చస్తాం. వీన్ని షూట్ చేసి చంపేద్దాం. మనం చస్తే వీడు పారిపోతాడు” మరియప్పు లేని శక్తి తెచ్చుకుని మరీ అరిచాడు.

“సార్! నేను వైద్యుణ్ణి. ‘శత్రువునైనా రక్షించు’ అన్న సిద్ధాంతానికి కట్టుబడ్డవాణ్ణి. నన్ను నమ్మండి” అని చెప్పి వారికి అవసరమైన మందులు నూరి తాగించాడు.

ఒక పగలు, ఒక రాత్రి వారికి వైద్యసేవలు అందించి అందరి.

ప్రాణాలూ కాపాడాడు. ముఖ్యంగా బిహారీదాస్చేత ఎక్కువ సేవలు చేయించుకుంది మరియుప్పే. అతడు ఒక దశలో కోమలోకి వెళ్లిపోయేవాడే. కానీ దాస్ అతడి కాళ్లు చేతులు రాపాడించి వేడి పుట్టించాడు దాస్.

ఉదయాన్నే అంతా లేచి కూర్చున్నారు.

“దాస్! నీకు అవకాశం ఉండి పారిపోలేదు. వైద్యునిగా నీ వృత్తి ధర్మాన్ని నిర్వర్తించి మమ్మల్ని బతికించావు. నువ్వు వదిలేస్తే మేమంతా చచ్చేవాళ్లం. మా ఆచూకీ ప్రభుత్వానికి తెలియదు. మా రాకకై చాలా ఏళ్లు ఎదురు చూసేది. దాంతో నీ నేరం పాతపడిపోయేది” డగ్లస్ నీరసంగా బిహారీదాస్ను మెచ్చుకోలుగా మాట్లాడాడు.

“నేనే కాదు సార్! మా కుటుంబీకులందరం వైద్య వృత్తికి అంకితమైన వాళ్లమే. ఏ నేరం చేయని వాళ్లం. నేను హతమార్చిన అధికారులు జాన్ మారష్, బర్డ్యెర్గ్లు కక్షతో మా అన్నలిద్దరికీ కోర్టులో శిక్ష పడేట్టు చేశారు. వారు ద్వీపాంతరవాస శిక్షకు గురయ్యారు. అందుకే నేను ఆ ఇద్దరు అధికార్లను చంపాను. ఇప్పుడు అనిపిస్తోంది ఎందుకు చేశానా ఆ తప్పు అని...” బాధపడుతూ చెప్పాడు బిహారీదాస్.

మరియప్పు మౌనంగా వింటున్నాడు. అతడిలో చాలా మార్పు వచ్చింది. తన ప్రాణదాత బిహారీదాస్ వైపు అయోమయంగా చూశాడు.

★★★

★★★

బిహారీదాస్ను అప్పగించడానికి రంగం సిద్ధమైంది. బిహారీదాస్ నిజాయితీకి డగ్లస్ చలించిపోయాడు. ధైర్యంగా భుజం తట్టాడు. “నిన్ను చట్టానికి అప్పగించడానికి నాకు చేతులు రావడం లేదు. అన్యాయంగా నువ్వు బలికాకూడదు. నువ్వు చాలా మంది గిరిజనులను అనారోగ్యం నుంచి కాపాడగలవు.” బాధపడుతూ అన్నాడు.

“సార్! మీ డ్యూటీ మీరు చేయండి” బిహారీదాస్ సమాధానం.

దాస్ను మరియప్పు పక్కకు తీసుకెళ్లి చెప్పాడు. “దాస్! నిన్ను చట్టం తీవ్రంగా శిక్షిస్తుంది. కనుక పారిపో. నిన్ను వదిలేస్తాను. ప్రభుత్వం నన్ను ఉద్యోగంలోంచి తొలగిస్తుందే తప్ప ఏమీకాదు. నేను భారతీయుడినై ఉండి, స్వాతంత్ర్య పోరాటకులపై నాజులుం ప్రదర్శిస్తూ వచ్చాను. నువ్వు చేసిన ‘శత్రువుకి ఉపకారం’ నన్ను కదిలించింది. అందుకే వెంటనే మరేం ఆలోచించకుండా పారిపో”

తల అడ్డంగా ఊపాడు బిహారీదాస్.

ఆశ్చర్యంగా చూశాడు అతడివైపు మరియప్పు.

నేను, నిజాయితీని, ధైర్యాన్ని నమ్ముకున్నవాణ్ణి. పారిపోవడం నా అభిమతం కాదు” మరియప్పు అతడికేసి వింతగా చూశాడు. ఆ తరువాత పోలీసులు బిహారీదాస్ను కోర్టులో ప్రవేశపెట్టారు. అతి తక్కువ రోజులపాటు విచారణ జరిగాక అతడికి ఉరిశిక్ష విధించారు.

మరియప్పు బిహారీదాస్ ఉరిశిక్ష తరువాత ఉద్యోగంలో ఇమడలేక రాజీనామా ఇచ్చేసి స్వాతంత్ర్య పోరాటంలోకి దిగాడు. కొచ్చిన్లో బ్రిటిష్ అధికారులపై తుపాకులు పేల్చిన సంఘటనలో మరియప్పు అరెస్టయ్యాడు. అలా ఎనిమిదేళ్ల జైలు శిక్ష అనుభవించాడు. ‘తనకు స్ఫూర్తినిచ్చింది బిహారీదాస్’నని అతను గొప్పగా చెప్పుకునేవాడు.

■ యర్నాగుల సుధాకరరావు



# కాంట్రాక్టు కార్మిక్ చట్టం

## ■ వి.శ్రీహరి

ఇది కాంట్రాక్టు కార్మికచట్టం అని సాధారణంగా పేర్కొంటున్నాం. కాని దాని పేరు వేరు. ఈ చట్టం సెక్షన్ 1(1)లో దీని పేరు, అది ఎంతమేర అమలు జెతుందో, ఎప్పటి నుండి అమలు అవుతుందో, ఎవరికి వర్తిస్తుందో పేర్కొన్నారు.

- (1) ఈ చట్టాన్ని కాంట్రాక్ట్ లేబర్ (రెగ్యులేషన్ అండ్ అజాలిషన్) యాక్ట్ 1970 అని పిలవాలని పేర్కొన్నారు.
- (2) అది భారత దేశమంతటా వర్తిస్తుంది.
- (3) అధికార గెజిట్ లో ప్రకటించడం ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన రోజు నుండి అమలులోకి వస్తుంది. ఈ చట్టంలోగల వివిధ అంశాలను వివిధ తేదీలలో అమలుకు వచ్చే విధంగా గూడ కేంద్ర ప్రభుత్వం వివిధ తారీఖులను నిర్ణయించవచ్చు.
- (4) ఎ) ఇరవై అంతకుమించి కార్మికులకు ఉపాధి కలిగించే, లేదా అంతకుముందు 12 నెలలో ఏ ఒక్క రోజైనా అంతమందిని కాంట్రాక్ట్ కార్మికులను నియమించుకున్న ప్రతి సంస్థకు బి) ఇరవై మంది కార్మికులను నియమించుకున్న లేదా గత 12 నెలల కాలంలో ఏ ఒక్కరోజున గాని అంతమందిని నియమించి వున్న ప్రతి కాంట్రాక్టర్ కు ఈ చట్టం వర్తిస్తుంది.

అయితే, ఇందులో పేర్కొన్న ఇరవై మంది కార్మికుల కన్నా తక్కువ మందిని నియమించిన లేదా ప్రకటనలో నిర్దేశించిన సంఖ్యలో నియమించే సంస్థ లేదా కాంట్రాక్టర్ గూడ ఈ చట్టాన్ని వర్తింప జేయాలని అందుకు తగిన ప్రభుత్వం అధికార గెజిట్ లో తన సంకల్పం రెండు నెలలకు తక్కువ కాని సమయం ఇచ్చి, తగ్గించి అమలు చేయవచ్చు.

పైన ఇచ్చిన తెలుగు అనువాదం సాధ్యమైనంత వరకు ఇంగ్లీషులో వున్న సెక్షన్ కు దగ్గరగా వుండేలా ప్రయత్నించాము.

గత వ్యాసంలో పేర్కొన్నట్లు ఈ చట్టం పేరేమిటో, ఎవరికి వర్తిస్తుందో తెలియజేసే సెక్షన్లు ఇవి.

మీరు అధికారికంగా ఈ చట్టాన్ని అమలు జరపుకోవలసి వచ్చినా, దీనిని చట్టపరంగా వినియోగించుకోవలనుకున్నప్పుడు, ఈ చట్టం క్రింద ఏర్పర్చిన అధికారులకు ఏ విషయమైనా తెలియజేయాలనుకున్నప్పుడు అలాంటి లేఖల్లో లేదా ఫిర్యాదులలో ఈ చట్టం పేరును చట్టం పేర్కొన్న విధంగానే రాయాలనే విషయం, ట్రేడ్ యూనియన్ కార్యకర్తలు దృష్టిలో వుంచుకోవాలి.

3వ సబ్-సెక్షన్ ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇది ఎప్పటి నుండి అమలులోకి వస్తుందో ప్రకటించాలి గదా? కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ చట్టం 1971 ఫిబ్రవరి 10 నుండి అమలులోకి వస్తుందని ప్రకటించింది.

పార్లమెంటులో పురిటి నొప్పులన్నీ తీర్చుకొని, 1970 సెప్టెంబరు 5న రాష్ట్రపతి అంగీకారం పొందింది. కాని ఈ చట్టం అమలు మరొక 6 నెలల దాకా నోచుకోలేదు.

స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన 21వ సంవత్సరంలో ఈ చట్టం ప్రవేశపెట్టారు.

పార్లమెంటరీ తతంగం పూర్తి చేసుకొని మరొక రెండేళ్లకు అమలుకు నోచుకుంది.

ఇందులో మరొక మెలిక వుంది.

చట్టం అమలుకు వస్తున్నదని ప్రకటిస్తే చాలదు. చట్టాన్ని అమలు జరిపేందుకు ఒక యంత్రాంగం, దానిని రూపొందించే నిబంధనలు అవసరం. అప్పుడే చట్టం అమలులోకి వస్తుంది.

ఇందుకు అందుకు తగిన ప్రభుత్వాలు నిబంధనలు రూపొందించి ప్రకటించాలి. ఈ విషయం కోసమే సెక్షన్ ను పేర్కొనేటప్పుడే అందుకు తగిన అనే పదాలను నొక్కి చెప్పాను.

తగిన ప్రభుత్వాలు అనే ఈ చిన్న పదం కార్మిక చట్టాలలో అత్యంత పెద్ద వివాదాలకు దారి తీసింది. ఉదాహరణకు ఘడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియాలోని కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల వివాదమే చాల ఎక్కువ కాలం నడిచింది. ఈ చట్టంలోనే గాదు ఇతర చట్టాలను అమలు జరపవలసి వచ్చేసరికి గూడ ఈ పదం పెద్ద పెద్ద వివాదాలకు, సుప్రీం కోర్టులో విరుద్ధమైన తీర్పులకు కారణమైంది. అవి వివరించాలంటే చేట భారత మంత కథజొతుంది. కాని తగిన ప్రభుత్వం అనే పదం మాత్రం చాల కీలకమైంది.

ఈ పదానికి ఈ చట్టంలో ఇచ్చిన అర్థం వివరించే ముందు ఈ చట్టం ఏ సంస్థలకు వర్తించదో గూడ తెలుసుకుందాం.

చట్టంలో ఇలా వుంది.

(5) ఎ) అప్పుడప్పుడు, లేదా యాదృశ్చికంగా (ఇంటర్మిటెంట్, క్యాజువల్) పని చేసే సంస్థలకు ఈ చట్టం వర్తించదు.

బి) ఒకానొక సంస్థలో జరిగే పని అప్పుడప్పుడు, లేదా యాదృశ్చికంగా జరుగుతున్నదా అనే సమస్య తలెత్తినప్పుడు, తగిన ప్రభుత్వం కేంద్ర, లేదా రాష్ట్ర సలహామండలిని సంప్రదించి నిర్ణయిస్తుంది.

వివరణ : (i) గత పన్నెండు నెలల కాలంలో నూట ఇరవై రోజులకు మించి పని చేసినా

(ii) సంస్థ సీజనల్ స్వభావం కలిగిన కార్యకలాపాలను నిర్వహిస్తుంటే ఏడాదిలో 60రోజులకు మించి పని చేసినా

ఈ సబ్-సెక్షన్ ప్రయోజనాలకు అప్పుడప్పుడు పని చేసే సంస్థగా భావించరు.



ఈ చట్టం అది వర్తించేది అన్ని సంస్థలకు అని వుంది. ఈ చట్టంలో 'సంస్థ' అంటే ఏమిటో గూడ నిర్వచించారు.

2(సి) (i) ప్రభుత్వమునకు లేదా ఏ స్థానిక సంస్థకుగాని చెందిన ఆఫీసు, లేదా శాఖ లేదా...

(ii) ఒక పరిశ్రమ, వాణిజ్యం (ట్రేడ్), వ్యాపారం (బిజినెస్) వస్తు తయారీ లేదా ఒకవృత్తి కొనసాగించే ఏ స్థలమైనా "సంస్థ" అనేఅర్థం.

అందువల్ల వివిధ రకాల సంస్థలకు ఈ చట్టం వర్తిస్తుంది. ఏ రైల్వే సంస్థకు అయినా, కంటోన్మెంటు బోర్డుకు సంబంధించినా, మేజరు పోర్టుకు గని లేదా ఆయిల్-ఫీల్డు, బ్యాంకింగ్, ఇన్సూరెన్స్, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెందిన సంస్థకైనా వర్తిస్తుందని పరోక్షంగా చెప్పారు.

అయితే ఇంత విస్తృతమైన రూపంలో అన్ని సంస్థలకూ వర్తించినా ఎక్కడ ఏ ప్రభుత్వం అధికారం చెలాయించాలో మాత్రం "తగిన ప్రభుత్వం" అని సన్నాయి నొక్కులు నొక్కారు.

కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్వహించే, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన అధికారంతో నడిచే ఏ పరిశ్రమకు సంబంధించి గాని, కంట్రోల్డ్ ఇండస్ట్రీగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్దిష్టంగా పేర్కొన్న పరిశ్రమకు గాని రైల్వే, కంటోన్మెంట్ బోర్డ్, మేజరు పోర్టు, మైన్ లేదా ఆయిల్ ఫీల్డు బ్యాంకింగ్, ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలకు చెందిన ఏ సంస్థ విషయంలో గాని కేంద్ర ప్రభుత్వం, పైన పేర్కొన్నవి కాక, మిగతా సంస్థలన్నింటికీ ఏ రాష్ట్ర సరిహద్దులలో ఆ సంస్థ ఏర్పాటు అయివుందో, ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తగిన ప్రభుత్వం.

కాబట్టి మీరు పని చేసే పరిశ్రమకు "తగిన" ప్రభుత్వం ఏదో ముందుగా తేల్చుకోవాలి. ఇది అత్యంత ముఖ్యమైన విషయం. ఎన్నో వివాదాలకు దారి తీసింది. ఈ చట్టంలోనే కాదు: పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టంలోనూ ఇవే పదాలతో "తగిన" ప్రభుత్వానికి నిర్వచనం ఇచ్చారు. కాకుంటే అంతకన్నా వివరంగా పరిశ్రమలను పేర్కొంటూ 1982లో ఒక సవరణ తెచ్చారు. అప్పటి నుండే ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వంటి సంస్థలలో వచ్చే వివాదాలు కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిధిలోకి వచ్చాయి. హెవీ ఇంజనీరింగ్ కార్పొరేషన్, ఎయిర్ ఇండియాకు సంబంధించిన విమానాశ్రయాల విషయంలో ఏది తగు ప్రభుత్వం అనే వివాదానికి ఒక తెరపడింది. అదీ చట్టానికి సవరణ ప్రతిపాదించిన తరువాత. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన అధికారంతో నిర్వహించే సంస్థ అంటే ఏమిటనేది గూడ ఒక వివాదస్పదమైన విషయం. ఉప్పు తయారు చేసే ఏ సంస్థ అయినా కేంద్ర ప్రభుత్వ అనుమతితోనే ఆ కార్యక్రమం చేపట్టాలి. కాబట్టి అది కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిధిలోనే వస్తాయని ఒక వివాదం కొనసాగింది. ఇవన్నీ సంవత్సరాల తరబడి సాగాయి.

ఈ చట్టంలో పరిశ్రమనుగాక సంస్థను నిర్వచించారు. కాబట్టి పరిశ్రమలు కాని సంస్థలకు గూడ ఈ చట్టం వర్తిస్తుంది. అదే సమయంలో "తగిన" ప్రభుత్వం అనే నిర్వచనం పై వివాదం తలెత్తితే, వాటి పరిష్కారానికి పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం క్రింద ఇలాంటి నిర్వచనం విషయంలో వివిధ కోర్టు తీర్పులలో పేర్కొన్న అంశాలనే

దృష్టిలో వుంచుకోవాలి.

మిగతా నిర్వచనాలను వివరించే ముందు ఈ చట్టం 1969లోనే ప్రయాణం ప్రారంభించింది. ఈ కాంట్రాక్ట్ విధానంలో నియామకాలను నిరసించిన దాదాపు 40 సంవత్సరాలు పట్టింది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత, 21 రిపబ్లిక్ సంవత్సరాల తరువాత ఈ చట్టం ఎలా వచ్చింది.

ఇతర కష్టజీవులతోపాటు, కార్మికవర్గం గూడ స్వతంత్ర భారతంలో దిగజారుతున్న జీవన పరిస్థితులను నివారించుకునేందుకు 1967లో జరిగిన ఎన్నికలను ఉపయోగించుకున్నది. అంతవరకు దేశ రాజకీయ జీవితం పై గుత్తాధిపత్యం వహిస్తుండిన భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ ను మెజారిటీ ప్రజలు నివశించే ఎనిమిది రాష్ట్రాలలో ఆ పార్టీ అధికారం కోల్పోయింది. పార్లమెంటులో దాని మెజారిటీ తగ్గింది. దీనితో 1885లో ఏర్పడిన భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ తన ఉనికినే కోల్పోయింది. ఆ తరువాత కాంగ్రెస్ అనేది ఒకటిగా లేదు. ఇందిరా కాంగ్రెస్ గానో, నిజలింగప్ప కాంగ్రెస్ గానో తప్ప భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ గా లేదు. అంతేగాదు అది ఆనాడు పట్టు జార్చుకున్న ఎనిమిది రాష్ట్రాలలో ఏ ఒక్క దానిలో తిరిగి పూర్వ వైభవం సంపాదించుకోలేక పోతోంది.

1952లోనే "విశాలాంధ్ర"లో కాంగ్రెస్ ఓడిపోయింది. అప్పుడు విశాలాంధ్ర ఒక రాష్ట్రంగా లేదు.

1957లో కేరళలో ఓడిన కాంగ్రెస్, సూత్ర రహిత ఒప్పందాలతో తిరిగి గెలిచినా, 1957 ఓటమి 1967 ఓటమికి నాందీ పలికింది.

1967 తరువాత ఒకటికి రెండుసార్లు కేంద్ర ప్రభుత్వ అధికారాన్ని సహితం కోల్పోయింది.

1967 ఓటమి నుండి కాపాడుకునేందుకు అనుసరించాల్సిన ఎత్తుగడల తేడాతో కాంగ్రెస్ ఉనికి కోల్పోయింది. పూర్వ అధికారం సంపాదించుకునేందుకు ఇందిరా గాంధీ ప్రజానుకూలమైన నినాదాలు ఇవ్వాలి వచ్చింది.

1970లో భూ సంస్కరణల జపం  
1970లలో బ్యాంకుల జాతీయీకరణ  
1970లలో పేదరిక నిర్మూలనా కార్యక్రమాలు, ప్రభుత్వం పౌర సరఫరాలు

1970లలో ప్రభుత్వ రంగ విస్తరణ  
వీటిలో అంతర్భాగంగానే ఈ చట్టమూ వచ్చింది.

ఆనాటి చర్యలన్నీ తిరిగి అధికారంలోకి రాగానే ఈ పేదరిక నిర్మూలనా కార్యక్రమాలు కాగితాలకు పరిమితమైనాయి. అలాగే ఈ చట్టాన్నీ నామమాత్రంగా రూపొందించారు. ఆ తరువాత నిర్వీర్యం చేసేందుకు అనువుగానే ఈ చట్టం రూపొందింది. ఈ విషయాలు చట్టంలో వివిధ అంశాలను పరిశీలించేటప్పుడు వివరించుకుందాం.

కాని ఇది ఒకానొక రాజకీయ పరిస్థితిలో, రాజకీయ ప్రయోజనాలకు రూపొందిన చట్టం. ఈ విషయం దృష్టిలో వుంచుకోవాలి.



## నల్గొండ కార్మికోద్యమంలో విన్ పాత్ర మరువలేనిది

నిజాం నిరంకుశ పాలనలో జాగీర్దార్లను, జమిందార్లను, దేశముఖ్లను గ్రామాల నుంచి తరిమికొట్టి వాళ్ళ భూములను పంపిణీ చేసేటటువంటి స్థితికి కమ్యూనిస్టు ఉద్యమం ఎదుగుతున్న రోజులవి. అది 1947న ప్రాంతం అనుకుంటాను. దళాల నిర్మాణం, శిక్షణ, కొరియర్ వ్యవస్థ పటిష్టంగా నిర్మాణమవుతున్న కాలం. విద్యార్థులు పెద్దయెత్తున ఉద్యమాల్లోకి వస్తున్న కాలం. ఆ సమయంలోనే ఓ పదహారేళ్ల కుర్రాడు ఉదతా భక్తిగా కొరియర్ సేవలందించేందుకు ముందుకొచ్చాడు. తరువాత ఉద్యమ కార్యకర్తగా, దళనాయకుడిగా ఎదిగాడు. ఆయనే మల్లు వెంకట నరసింహారెడ్డి. ఆయనను ఆత్మీయంగా విఎన్ అని అందరూ పిలుచుకునేవారు.



**విఎన్** అనగానే కొన్ని విషయాలు తప్పకుండా స్ఫురణకు వస్తాయి. అందులో ప్రధానమైనవి అందరూ ఆచరించదగ్గవి. ప్రతి ఒక్కరూ గుర్తించేవి. ఒకటి - క్రమశిక్షణ. రెండు - నిరాడంబరత.

మన స్వంత అభిప్రాయాలు ఎలా ఉన్నా ఒకసారి అందరం చర్చించి సమిష్టిగా నిర్ణయం తీసుకున్నాక మన అభిప్రాయాలను మూటగట్టి గట్టున పెట్టాలనేవారు. సంస్థ నిర్ణయాలను అమలు చేసి ఫలితాలు తీసుకొచ్చి చూపెట్టాలనేవారు. స్వార్థపరులే క్రమశిక్షణకు తూట్లు పొడుస్తారని ఆయన అంటుండేవారు. ఆయన చివరి శ్వాస వరకు దీన్ని అమలు చేసి చూపెట్టారు.

ఇక ఆయన సాదాసీదా జీవితాన్ని గురించి ఎంతైనా చెప్పుకోవచ్చు. ఒక సాధారణ కార్యకర్తలాగానే ఆయన జీవితాంతం గడిపారు. ఎక్కడకు వెళ్లినా ఒక చంకకు తగిలించుకునే బ్యాగు పట్టుకొని అందులోనే బట్టలు వగైరా పెట్టుకొని ఎన్ని రోజులైనా ఉండగలరు.

విఎన్ నల్గొండ జిల్లా ప్రజాతంత్ర ఉద్యమంకు కార్యదర్శిగా ఉన్న కాలంలోనే కార్మికోద్యమం విస్తరించింది. బలపడింది. ఇందుకు ఆయన ప్రత్యేకంగా కేంద్రీకరించారు.

కొన్ని సంవత్సరాల వెనుక నల్గొండ జిల్లాలో పరిశ్రమలే చాలా తక్కువ. తరువాత రైస్ మిల్లులు, సిమెంటు, ఇతర పరిశ్రమలు వచ్చేసినవి. ఈ పరిశ్రమలలో కార్మికులతో పరిచయాలు పెంచుకునే పని ఒక పథకం ప్రకారం జరిగింది. అప్పటికే మనకి హమాలీ కార్మికులతో మంచి సంబంధాలే ఉన్నాయి. ఇక బ్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమాన్ని నిర్మాణం చేయాలనే తలంపుతో కా||వి.ఎన్ బాధ్యులను కేటాయించి పని మొదలు పెట్టించారు. సంబంధాలు పెరిగిన కొద్ది సిఐటియు జిల్లా సెంటర్ ను బలపడింది.

నల్గొండ జిల్లా ప్రజాతంత్ర ఉద్యమం గ్రామీణ ప్రాంతంలో బలంగా ఉండేది. పట్టణ ప్రాంతంలో ఉద్యమం లేదు. శత్రువు మన కార్యకర్తలను దెబ్బతీయడానికి పట్టణ ప్రాంతాలను వినియోగించుకున్నారు. నల్గొండ, మిర్యాలగూడ లాంటి పట్టణాలలో పట్టపగలు మన కార్యకర్తలను నడిరోడ్డుపై హత్యలు చేశారు. దీని నుండి గుణపాఠం తీసి పట్టణ ప్రాంతాలలో బ్రేడ్ యూనియన్

ఉద్యమాన్ని నిర్మించితేనే శత్రువును వెనకకు కొట్టగలం అనే నిర్ధారణకు వచ్చి, ఆ విధానం అమలుకు కా||వి.ఎన్. పట్టుదలతో కృషి చేశారు. దానితో జిల్లా బ్రేడ్ యూనియన్ విస్తరించి, పట్టణాలలో ఉద్యమం పెరిగింది. శత్రువు వెనకడుగు వేశాడు.

ఆర్ & బి కార్మికులలో మనకి చాలా కాలం నుండి బలం ఉన్నది. వారు మన సంఘంలోకి వచ్చారు. వారి నాయకుడు కా||రంగన్న సిఐటియు నాయకుడుగా ఎదిగాడు.

మన ఉద్యమాన్ని కార్మికవర్గ ఒరవడితో నిర్మించాలనే తపన కా||వి.ఎన్. లో ఉండేది. అందుకే టియు ఉద్యమానికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చి పని చేసేవారు.

బిబినగర్ ప్రాంతంలో పరిశ్రమలు వచ్చినప్పుడు స్థానికులకే ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలనే ఉద్యమాన్ని నడిపి విజయం సాధించారు. దానితో అనేక పరిశ్రమలలో మనకు సంబంధించిన యువకులు కార్మికులుగా చేరి అక్కడ యూనియన్లు ఏర్పడ్డాయి.

నల్గొండలో రైల్వే లైన్ వేస్తున్నప్పుడు ఆ పని చేస్తున్న కార్మికుల లో సంబంధాలు పెట్టుకుని వారి ద్వారా ఉద్యమాన్ని విస్తరింప చేయాలని ఆయన ఒక పథకం వేసేవారు. అలా మన ఉద్యమాన్ని విస్తరింపజేశారు.

అసంఘటితరంగ కార్మికులు పెరుగుతున్నారు. కావున వారిని ప్రభావితం చేయాలంటే సంఘటిత రంగంలో మన బలం బట్టి వారికి విశ్వాసం వస్తుంది. వారు మన వైపుకు వస్తారు అని ఆ దిశలో కృషి చేయించారు. చిన్న పరిశ్రమలలో ఒప్పందాలు సమయంలో ప్రత్యేక వైఖరి అవలంబించేవారు. పరిశ్రమ యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితిని బట్టి మంచి ఒప్పందం జరగడానికి పూనుకునేవారు. దానిలో మంచి ఫలితాలు వచ్చినాయి. దానికి కార్మికుల బలాన్ని ఉపయోగించి, అవసరమైన దగ్గర రాజకీయ పలుకుబడిని వినియోగించేవారు. దానిలో చాలా వరకు విజయాలు సాధించారు.

రైతుసంఘం వ్యవసాయ కార్మికుల సంఘ నాయకులుగా యాభై ఏళ్ళు శ్రమించిన వి.ఎన్. డిశంబరు 5వ తేదీన మృతి చెందారు. వారికి జోహార్లర్పిస్తున్నాం.

■ కె.కృష్ణమూర్తి

వ్యవసాయ కార్మిక సంఘ రాష్ట్ర కార్యదర్శి



# ఆదర్శవాది, ఆచరణశీలి



అది 1966 జనవరి 8.

పదమూడేళ్ల బాలిక ఒంటరిగా గదిలో కూచోని ఉంది. దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్న ఆమె - కాసేపయ్యాక తన పుస్తకాల నుంచి డైరీ తీసుకుంది. దృఢమైన చిత్తంతో, బలమైన ఆత్మవిశ్వాసంతో దానిలో ఒక వాక్యం రాసింది.

ఆ వాక్యం : 'నాన్నగారూ, మీ ఆశయబాటలో నేను చివరి కంటా నడుస్తాను'. అది ఆరోజే చనిపోయిన తన తండ్రికి ఆమె సమర్పించిన అక్షర నివాళి. ఆమె జీవితాంతం ఆ మాటకే కట్టుబడివుంది. మనసా వాచా కర్మణే ఆ వాక్యాన్ని ఆచరించి, ఆదర్శంగా నిలిచింది.

ఆమె డి.శారద. శ్రామిక మహిళా ఉద్యమ నేత.

ఆమె తండ్రి డి.వి.సుబ్బారావుగారు. కమ్యూనిస్టు ఉద్యమాన్ని నిర్మించటానికి, పార్టీ పత్రికల కోసం సర్వస్వం ధారపోసినవారు. తల్లి భిక్షావతి. ఆమె మహిళా ఉద్యమ నాయకురాలు.

విద్యార్థి ఉద్యమంలో చురుగ్గా పని చేసింది. కార్యకర్తలను కదిలించటంలో, ప్రత్యర్థులను ఎదిరించటంలో ఆమెది ప్రత్యేకమైన శైలి. ఏదైనా పని అనుకుంటే సాధించేదాకా విశ్రమించనితత్వం.

విశాఖ కార్మికోద్యమ నిర్మాణంలో..

నర్సింగరావు, శారద వివాహం సుందరయ్యగారే దగ్గరుండి జరిపించారు. తరువాత వారిరువురు విశాఖలో కార్మికోద్యమ

నిర్మాణానికి అంకితమయ్యారు. షిప్ యార్డు కాలనీలో కాపురం ఉంటూ, కార్మిక సమస్యలపైన, ప్రజా సమస్యలపైన ప్రజలను సమీకరించి పోరాటాలు నిర్వహించారు. అంతా కొత్త. పరిచయాలు పెంచుకోవటం, సమస్యలపై కదిలించటం పెద్ద సవాలుగా ఉండేది. ఉద్యమాభిమానులు అక్కడక్కడా చాలా తక్కువ సంఖ్యలో ఉండేవారు. వైదాడ లచ్చన్న, ధర్మారం దంపతులే పెద్ద దిక్కు. వారి తోడ్పాటుతో నవ దంపతుల ఉద్యమకృషి సాగింది.

1979లో సిఐటియుకి అనుబంధంగా శ్రామిక మహిళా సమన్వయ కమిటీ ఏర్పడింది. షిప్ యార్డు, పోర్టు, ఎపి ఫిషరీస్ తదితర సంస్థల్లో మహిళా ఉద్యోగులను కలవటం, వారికి కోర్కెల దినం గురించి వివరించటం ఎంతో ఓపిగ్గా చేసేది. స్టీల్ ప్లాంట్ నిర్మాణ పనుల్లో మహిళలకు సమాన పనికి సమాన వేతనం ఇవ్వాలనే పోరాటానికి కూడా శారద సారధ్యం వహించింది. యూనియన్ కార్బయిడ్, బిహెచ్పివి, విజయ కోల్డ్ స్టోరేజి, ఆంధ్రాస్టీల్, ఎకె కార్పొరేషన్... ఇలా అన్నింటా కార్మికుల సమస్యలపై పని చేసింది. ఎన్నో యూనియన్లు నెలకొనటానికి, నమోదు కావటానికి సహకారం అందించింది. ఉద్యమంలో పనిచేసే వారి కుటుంబాలను అప్యాయం గా పలకరించటం, వారి బాగోగులను ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకోవటం ఆమె ప్రత్యేకత. ఉద్యమం, కుటుంబం అనేవి ఆమె దృష్టిలో వేర్వేరు కాదు. ఆటాపాటా, ఆనందం... అన్నీ ఉద్యమమే ఆమెకు. వాటిలో పాలుపంచుకునేది. పార్టీ కుటుంబాలు ఉద్యమాల్లో చురుగ్గా ఉండాలని శారద ఎప్పుడూ కోరుకునేది. తనకు తెలిసినవారు ఎవరు ఎక్కడ ఏ కారణంతో చురుగ్గా లేకపోయినా వారిని ప్రత్యేకంగా కలిసి మాట్లాడేది.

1986 ప్రాంతంలో స్టీల్ ప్లాంట్ లో ఒక కార్మికుడి భార్యకి ప్రసవ సమయంలో సరైన వైద్యం అందక మృతి చెందింది. దీనిపై మహిళలు పెద్దఎత్తున నిరసన వ్యక్తం చేశారు. పెద్ద సంఖ్యలో వెళ్ళి సిఎండి ఇంటిని చుట్టుముట్టారు. ఆసుపత్రిలో సరైన వైద్య సౌకర్యాలు కల్పించాలని నినాదాలు చేశారు. దానికి సిఎండి స్పందించకపోగా, పోలీసుల్ని రప్పించి లాఠీఛార్జి జరిపారు. మహిళలను చెదరగొట్టారు. మహిళలంతా చెల్లాచెదురై నిరాశ ఆవరిస్తున్న సమయంలో శారద సాహసోపేతంగా సిఎండి కారుకు అడ్డంగా పడుకొని కదలనివ్వకుండా చేశారు. దీంతో మహిళలంతా తిరిగి చేరుకొని, రెట్టించిన ఉత్సాహంతో సిఎండిని నిలదీశారు. దాంతో యాజమాన్యం దిగిరాక తప్పలేదు. శారద సమయస్ఫూర్తికి, సమరశీలతకి ఈ సంఘటన ఒక ఉదాహరణ.

విశాఖ జిల్లాలో శ్రామిక మహిళలను, అంగన్ వాడీ కార్యకర్తలను సంఘటితం చేయటానికి శారద తొలినాళ్లలో చాలా కృషి చేసింది. మహిళా సంఘం (ఐద్వా) అభివృద్ధికి కూడా విశేష కృషి చేసింది. ఉద్యమాల్లో పనిచేసే వారి కుటుంబాలను ఒక్కటిగా పెనవేయటానికి, ఒకరి కష్టసుఖాల్లో మరొకరు భాగం పంచుకోవటానికి ఆమె చూపిన చొరవ ప్రశంసనీయం. విశాఖ డెయిరీలో అవినీతిపై కూడా ఆమె సాహసోపేతమైన పోరాటం సాగించింది. ఆదర్శవంతమైన కుటుంబంలో పుట్టిపెరిగి, తన బిడ్డని, మేనకోడలిని కూడా అదే విధంగా తీర్చిదిద్దిన ఆదర్శవాది, ఆచరణవాది శారద. ఆమె అకాల మరణం పార్టీకి, మహిళా ఉద్యమానికి తీవ్రమైన వెలితే. అయినా ఆమె వదిలి వెళ్ళిన ఆశయాలను, కర్తవ్యాలను నెరవేర్చడమే మనం ఆమెకు అర్పించే నివాళి.

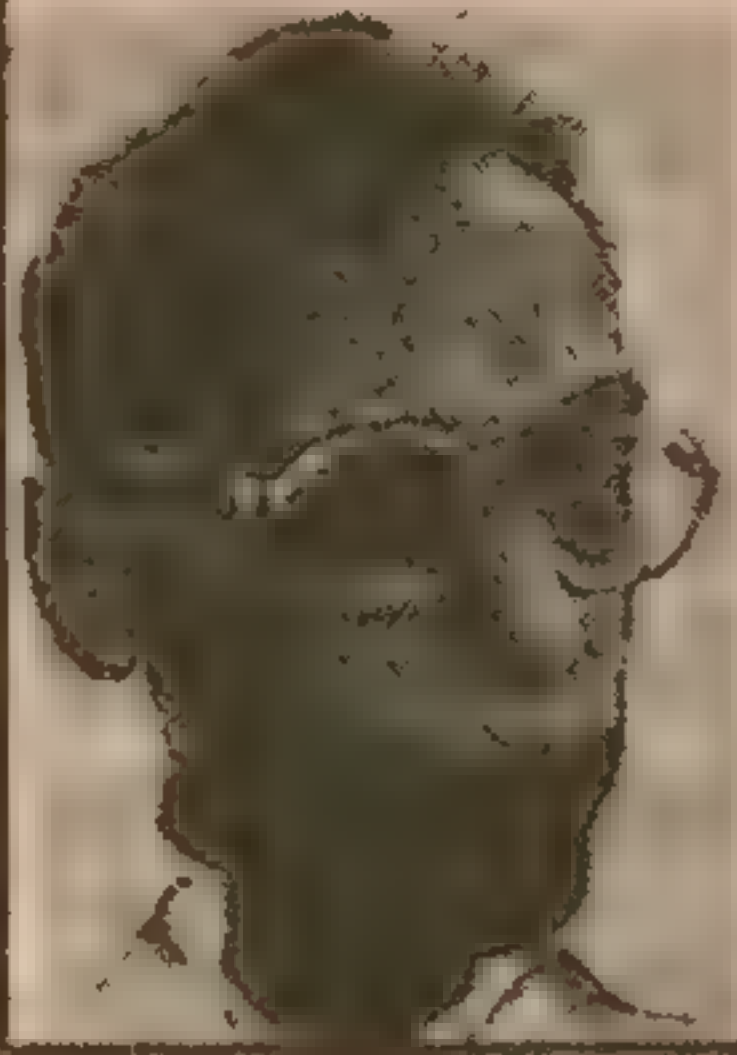
■ ఎస్.పుణ్యవతి

1993లో ఒకసారి నేను ఏజెన్సీకి వెళ్లాను. సాయంత్రం 6 గంటల సమయంలో ముంచింగ్ పుట్ నుంచి తలబిరడ ఒక్కద్దాన్నే నడిచివెళ్తున్నాను. దూరం 16 కిలోమీటర్లు. నడుస్తున్నప్పుడు ఆ ప్రాంతంలో అంతకు ముందురోజు పులి తిరిగినట్టు వత్రికల్లో వచ్చిన వార్తలు ఒక్కసారిగా గుర్తుకువచ్చాయి. దాంతో చాలా భయపడ్డాను. సుమారు 7.30 గంటలకి తలబిరడ చేరుకున్నాను. విశాక వచ్చిన తరువాత ఈ అనుభవాన్ని శారదగారికి చెప్పాను. మరుసటి రోజు ఆమె ఒక ప్యాక్ తీసుకువచ్చి ఇచ్చారు. అది తెరిచి చూస్తే అందులో అగ్గిపెట్టె, టార్ప్ లైటు, చిన్నచాకు, కారం ఉన్నాయి. ఇవి ఎందుకని అడిగాను. ఒంటరిగా తిరుగుతున్న మహిళలకు ఇవి అవసరమని చెప్పారు.

■ ఎం.ధనలక్ష్మి

అంగన్ వాడీ యూనియన్ విశాఖ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి





## పోరాట యోధుడు నృపేన్ చక్రవర్తి

ఈశాన్యంలో అరుణతార రాలి పోయింది. ప్రముఖ కమ్యూనిస్టు నాయకులు, త్రిపుర మాజీ ముఖ్యమంత్రి నృపేన్ చక్రవర్తి మృతి చెందారు. ఆయన వయస్సు 100 సంవత్సరాలు. అవిభక్త బెంగాల్‌లో జన్మించారు. సిపిఐ(యం) వ్యవస్థాపకుల్లో ఒకరు. గిరిజన ప్రజలను రాచరిక దోపిడీ నుండి విముక్తులను చేయడం తన జీవిత లక్ష్యంగా పెట్టుకుని పని చేశారు. ఆ కృషితో వామపక్ష సంఘటన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా రెండుసార్లు పని చేశారు. ఆయన ఆజన్మబ్రహ్మచారిగా ప్రజలకు సేవ చేస్తూ ఉన్నారు. ఆయన మృతికి సంతాపం తెలియజేస్తున్నాం.

## పి.వి.శ్రద్ధాంజలి



పి.వి. నరసింహారావు మృతితో దేశ ప్రధాన మంత్రిగా పని చేసిన ఒక సీనియర్ నాయకుడిని కోల్పోయాం. స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొనడంతో ఆయన రాజకీయ జీవితం ప్రారంభమైంది. నరసింహారావు కాంగ్రెస్ నాయకుడిగా అనేక పదవులను నిర్వహించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా, కేంద్ర క్యాబినెట్ మంత్రిగా కూడా పని చేశారు. ఆయన మృతికి సంతాపం, కుటుంబ సభ్యులకు సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాం.



సుస్వరలక్ష్మి...

సుబ్బలక్ష్మి

శ్రద్ధాంజలి



## జెఎన్ దీక్షిత్ కన్నుమూత

ప్రముఖ దౌత్యనీతిజ్ఞుడు, జాతీయ భద్రతా సలహాదారు అయిన జె.ఎన్.దీక్షిత్ గుండెపోటుతో కన్నుమూశారు. భారతీయ దౌత్యవేత్తలలో విశేష ప్రతిభావంతుడైన దీక్షిత్ విదేశీ వ్యవహారాలలో కీలక పాత్ర వహించారు. ఆయన మృతికి సంతాపం, కుటుంబ సభ్యులకు సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాం.

## 'పెన్నన్' రెగ్యులేటరీ పేరుతో ప్రైవేటీకరణ

పెన్నన్ చెల్లింపులలో సంస్కరణలను తేవడానికి ఎన్టీయే ప్రభుత్వం పూనుకుంది. దానికి పెట్టిన పేరు 'ఒయాసిస్'. ఆంగ్లంలో "ఒల్డెజ్ సోషల్ అండ్ ఇన్‌కమ్ సెక్యూరిటీ"కి ఇది పొట్టి పేరు. ఒయాసిస్ అంటే ఎండమావులు. వృద్ధాప్యంలో సాంఘిక మరియు ఆర్థిక రక్షణను ఎండమావిలా మార్చాలని చూశారు. కొత్త ప్రభుత్వం పాత ప్రభుత్వం వేసిన బాటలోనే నడుస్తున్నది. ఉద్యోగులు, కార్మికులకు నష్టం తలపెట్టింది.

పెన్నన్ ఫండ్ రెగ్యులేటరీ అండ్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ (పిఎస్ఆర్డిఎ) ఏర్పాటుకు కేంద్ర క్యాబినెట్ ఆమోదం తెలిపిందని కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి ప్రకటించారు. పార్లమెంటు శీతాకాల సమావేశాల్లో చట్టంకోసం ప్రతిపాదిస్తామని తెలిపారు. పెన్నన్ స్కీంను ప్రైవేటీకరించడమే దీని ఉద్దేశం.

అందులోని అంశాలు :

1. 2004 జనవరి నుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వ సర్వీసులో చేరిన వారు ఈ స్కీంలో తప్పనిసరిగా చేరాలి. వారి జీతం నుంచి 10శాతం చెల్లించాలి. ప్రభుత్వం కూడా సమానంగా చెల్లిస్తుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కే కొన్ని దేశాలలో అమలు జరుపుతున్నారు. ఇప్పుడు మన దేశంలో ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయుల కోసం ఈ స్కీంను ఇప్పటికే కూడా ప్రవేశపెడుతున్నారు. ఇది ప్రమాదకరమైన "పథకం".

ప్రవేశపెట్టింది.

2. పెన్నన్ ఫండ్‌ను షేర్ మార్కెట్‌లో పెడతారు. వచ్చే ఆదాయాన్ని బట్టి పెన్నన్ చెల్లిస్తారు.
3. కనీస పెన్నన్ ఎంత అనేది చెప్పలేదు.
4. పెన్నన్ చెల్లింపునకు ప్రభుత్వం గ్యారంటీగా ఉండదు.
5. రెగ్యులేటరీ అథారిటీకి స్కీం నిర్వహణ కోసం సెంట్రల్ రికార్డు కీపింగ్ ఏజెన్సీ (సిఆర్ఎ)ని నియమించే అధికారం ఇవ్వబడింది.
6. రెగ్యులేటరీ అథారిటీ పెన్నన్ ఫండ్ మేనేజర్లను నియమిస్తుంది. అందులో ఒక్కరు మాత్రమే ప్రభుత్వ రంగం నుంచి ఉంటారు. మిగతా వారు ప్రైవేటు వ్యక్తులు ఉంటారు. అంటే ప్రైవేటు వారిదే పెత్తనం.
7. పెన్నన్ స్కీంలో 100శాతం విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడికి అనుమతించే విషయం ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉంది. అంటే ఉద్యోగుల కష్టార్థితాన్ని వారి చేతుల్లో పెట్టడమే. ఈ స్కీంను ప్రపంచబ్యాంకు రూపొందించింది. దీన్ని ఇప్పటి ప్రపంచబ్యాంకు రూపొందించింది. దీన్ని ఇప్పటి ప్రపంచబ్యాంకు రూపొందించింది. దీన్ని ఇప్పటి ప్రపంచబ్యాంకు రూపొందించింది.





# మృత్యు కైరటాలు

పదకొండు దేశాలలోని 50లక్షల మందిపై సునామీ ప్రభావం ఉంటుందని ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ అంచనా. అందులో లక్షన్నర మంది చనిపోయినవారే. మిగిలిన వారు తమ ఆస్తులను, వృత్తులను చీగొట్టుకుని రోడ్డున పడ్డారు. వేలకోట్ల ఆస్తి నష్టం జరిగింది. అసలు ఈ సునామీ ఏమిటి?

సముద్ర గర్భంలోని భూకంపం కారణంగా జనించిన కైరటం చాలా వేగంగా ప్రయాణించి, తీరాన్ని తాకే సమయంలో పెనురూపాన్ని ధరించడాన్ని సునామీగా నిర్వచించవచ్చు. వీటిని సాధారణంగా కైరటాలు, అలలు అని పేర్కొన్నా, వాటికి ఆటుపోటులతో సంబంధం లేదు.

సముద్రగర్భంలో మూడు రకాల సంక్షోభాలు సునామీలను సృష్టించగలవు. అగ్ని పర్వతాలు పేలడం, భూకంపాలు రావడం లేదా భూమి కూలిపోవడం కారణంగా సముద్రగర్భంలో సంక్షోభం వస్తుంది. ఇలా విడుదలయిన శక్తి సముద్రం గుండా అంతర్గతంగా పయనిస్తుంది. ఇది నిజంగా దొంగదే! సునామీ



బయలుదేరి తీరంవైపు - సముద్ర గర్భంలో పయనిస్తూ ఉంటుంది. కానీ సముద్రతలం మీద సునామీపైనే మనం పడవలో ప్రయాణించినా తెలియదని హాంక్ కాంగ్ అబ్జర్వేటరీ శాస్త్రవేత్త వూంగ్ వింగ్టక్ వివరిస్తారు. కానీ సముద్రతీరం దగ్గరికి రాగానే విశ్వరూపం ధరిస్తుందీ సునామీ. ఆదివారం తాకిన సునామీ ఆరేడు మీటర్ల ఎత్తున సగటున గంటకు వెయ్యి కిలోమీటర్ల వేగంతో ప్రయాణం చేసిందని ఇప్పుడు వివరిస్తున్నారు. సునామీ తీరం తాకే ముందు సముద్రం లోపలికి వెళుతుంది. ఇక ముందుకు రావడంతో ప్రళయరూపం ధరిస్తుంది.

సముద్రగర్భంలో మూడు రకాలుగా భూమి సంక్షోభానికి గురికావచ్చని ఇంతకుముందు చర్చించుకున్నాం. అందులో నేల



చొచ్చుకుపోవడం ఒకటి. హిందూమహాసముద్రంలో ఒకే ఒక అఖాతం వుంది. అదే సుమత్రా అఖాతం. ఈ అఖాతంలోకి నేల చొచ్చుకు పోవడంతో భూకంపం సంభవించింది.

హిందూ మహా సముద్రంలో సుమత్రా అఖాతంలో బయలుదేరిన సునామీ ప్రభావం ఇండోనేషియా, మలేషియా, అండమాన్ నికోబారు

దీవులు, కంబోడియా, వియత్నాం, థాయ్ లాండ్, శ్రీలంక, లాహోస్, మయన్మార్, భారతదేశం, మాల్దీవుల దాకా వ్యాపించింది.

మన రాష్ట్రంలోని కోస్తాతీర గ్రామాలు శ్రీకాకుళం నుండి శ్రీహరికోట వరకు తూర్పుకోస్తా అంతటా భయానకం ముఖ్యంగా నెల్లూరు, ప్రకాశం, కృష్ణాజిల్లాలలో భారీ జననష్టం జరిగింది.

సామ్రాజ్యవాదులు, పెట్టుబడిదారులు లాభాల వేటలో భూ తలంపై దోపిడీ వ్యవస్థకు కారకుడవుతూనే భూమి లోపల, సముద్రం లోపలా సంపదపై పెత్తనం కోసం కృత్రిమ మార్గాల ద్వారా



భూకంపాలకు, సముద్రగర్భ భూకంపాలకూ కారకుడవుతున్నాం. సముద్రతీర ఇసుక తిన్నెలను కుళ్లగించి ఉపరితల లోహ, ఖనిజాలతో తృప్తిపడకుండా భూగర్భాలను, సముద్రాంతర్భాగాలనూ కుళ్లబొడుస్తున్నారు. లాభాల వేట కూడా సునామీలకు కారణమే.



# ప్రజాప్రభుత్వాన్ని నెలకొల్పకోవాలి!

డిసెంబరు 3-5 తేదీలలో త్రిపుర రాజధాని అగర్తలాలో సి.ఐ.టి.యు. జాతీయ కార్యవర్గ సమావేశాలలో ఆ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి 'శ్రీ మోణిక్ సర్కార్' ఇచ్చిన సందేశ పాఠాన్ని దిగువ ఇస్తున్నాం... ఎడిటర్)

త్రిపుర చిన్న రాష్ట్రం. కేవలం ఇద్దరు పార్లమెంటు సభ్యులున్నా రు. అందుకే పాలకపార్టీల ఎజెండాలో త్రిపురకు ప్రాధాన్యత లేదు. మా పట్ల రాజకీయ వివక్షత కొనసాగుతున్నది. మొత్తం ఈశాన్య రాష్ట్రాలలోనే 25 మంది ఎం.పి.లకు మించి లేరు.

అదే ఉత్తరప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర వంటి ఎక్కువ పార్లమెంటు స్థానాలున్న రాష్ట్రాలతో పాలకులకు

రాజకీయ అవసరం ఉంది. వాటిని మాలాగే నిరాదరణకు గురి చేస్తే వారు అధికారం కోల్పోతారు. ఇక్కడి ప్రజల అవసరాలు పూర్తిగా తీర్చలేం. ప్రజలలో ఉన్న అసంతృప్తి ఆధారంగా ఉగ్రవాదం ఈశాన్య భారతాన్ని ఆవహించింది. ఇది ఈ ప్రాంత ప్రజల పాలిటి శాపం.

ఈ సమస్య నుండి బయటపడేందుకు మా శక్తికొలది కృషి చేస్తున్నాం. ముఖ్యంగా కార్మికవర్గానికి న్యాయం చేసే యత్నంలో వున్నాం. నేడు మా రాష్ట్ర కార్మిక ఉద్యమం సిఐటియు నేతృత్వంలో సంఘటితమవుతున్నది. ఇక్కడ ప్రధానంగా అసంఘటిత కార్మికులున్నారు. సుమారు లక్ష మందితో 80వేలకు పైగా సిఐటియులో వున్నారు. ఇప్పుడు సిఐటియు అన్ని రాష్ట్ర రంగాలకు విస్తరించింది. ప్రజాతంత్ర ఉద్యమ నిర్మాణంలో కార్మికవర్గం నాయకత్వ పాత్ర పోషిస్తున్నది.

మా రాష్ట్ర టి.యు. వివాదాల చర్చలలో రెండు పక్షాలుగా పాల్గొంటారు. కార్మికవర్గం, ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు ఒకపక్షంగా వుంటారు. యజమానులు రెండవ పక్షంగా పాల్గొంటారు. వివాదాల పరిష్కారంలో మా ప్రభుత్వం కార్మికవర్గానికి పూర్తి అండదండ లిస్తున్నది. కార్మికవర్గంతో పరస్పర అవగాహన, సర్దుబాటు అయితేనే తాము ఇక్కడ మనగలమన్న అంశం యాజమాన్యాలకు తెలుసు. అందుకే లాకౌట్, లేఆఫ్, మూసివేతలకు సాధారణంగా పాల్పడలేరు. గతంలో బోనస్ వంటి చిన్న సమస్యలకు పెద్దపోరాటాలు చేసేవారు. ఇప్పుడు అంత అవసరం రాకుండా ప్రభుత్వం సకాలంలో జోక్యం చేసుకుంటున్నది.

రాష్ట్రంలో 14 రాష్ట్ర ప్రభుత్వరంగ సంస్థలున్నాయి. అవి సైజులో చిన్నవి. పలు సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నాయి. వాటిని మూసివేయవలసిందిగా కేంద్రం వత్తిడి పెరిగింది. అయినా మేం లొంగడం లేదు. ఈ సంస్థలను పునరుద్ధరించేందుకు స్పష్టమైన ప్రతిపాదనలు చేయవలసిందిగా కార్మికులను కోరుతున్నాం.



ఉదాహరణ... అగర్తల దగ్గరలో ప్రభుత్వ రంగంలో 1982లో జనపనార మిల్లు స్థాపించాం. 2వేల మందికి ఉపాధి లభించింది. ముడిసరుకు అస్సాం నుండి తెప్పించాలి. ఆధునికీకరణకు పెట్టుబడి లేదు. నష్టాలలో పడిపోయింది. ఈ వరిస్థితుల్లో మిల్లును ఎందుకు నడుపుతున్నారని పలువురు ప్రశ్నిస్తుంటారు. కార్మికుల సంక్షేమం కోసమేనన్నది మా నమాధానం. లాభం, నష్టం లేని

ప్రతిపదికపై నడిపే ప్రతిపాదనలు చేయమని అక్కడి కార్మికులను కోరుతున్నాం.

మా రాష్ట్రంలో ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ ఉద్యమాలు బలమైనవి. కార్మికవర్గంతో వారికి సత్సంబంధాలున్నాయి. వారికి సమ్మెహక్కును గత వామపక్ష సంఘటన ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. 1998లో రాజీవ్ గాంధీ కుట్రచేసి మా ప్రభుత్వాన్ని కూల్చాడు. తర్వాత వచ్చిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 'సమ్మెహక్కు'ను రద్దు చేసింది. మళ్ళీ మా వామపక్ష ప్రభుత్వం ఈ హక్కును పునరుద్ధరించింది. సమ్మెహక్కుని వినియోగించుకోవడంలో వారికి ఎలాంటి ఆటంకాలూ లేవు.

★★★

త్రిపుర ఒంటరిగా లేదు. ఇక్కడ కార్మికవర్గ అనుకూల ప్రభుత్వం వుంటేనే చాలదు. కేంద్రంలో కూడా కార్మికవర్గానికి అనుకూలంగా వుండే ప్రభుత్వం రావాలి. అసమానతలు సరిచేయాలి. ప్రజల అవసరాలు తీర్చి ఉగ్రవాదాన్ని అధిగమించాలి.

అలాంటి ప్రభుత్వం ఏర్పాటులో కార్మికవర్గం చొరవ తీసుకోవాలి. రాజకీయ, ఆర్థిక రంగాలన్నింటా కార్మికవర్గం ఆలోచనా విధానం ప్రభావితం చేయాలి. వర్గ శక్తుల బలాబలాలు పై లక్ష్యానికి అనుగుణంగా మార్పులు సాధించాలి.

మన వర్గమిత్రులైన రైతాంగపు జీవన్మరణ సమస్యల పరిష్కారంలో కార్మికవర్గం వారికి తోడుకావాలి. ఉపాధి కల్పన పోరాటాల లో యువతకు కార్మికవర్గం అండగా నిలవాలి. ఆరెండు కీలక రంగాల లో సానుకూల మార్పులు సాధించగలిగితేనే మా లక్ష్య సాధన సాధ్యం.

ఆ క్రమంలో సిఐటియు విజయం సాధించాలి. అందుకు మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా సంస్థను సరికొత్త పంథాలో నడిపించాలి. ప్రజాతంత్ర ఉద్యమాలను ప్రోత్సహించాలి. మీ పోరాట పటిమను ద్విగుణీకృతం చేయండి.



## రక్తసిక్తమైన ఆర్టీసి క్రాస్ రోడ్స్

వ్యవసాయ శాఖలో

తొలగించిన ఎంపిఐఓలు గత 78 రోజులుగా రిలే నిరాహారదీక్షలు చేస్తున్నా ప్రభుత్వ వైఖరిలో మార్పు రానందున పార్టీలు, ట్రేడ్ యూనియన్ల మద్దతుతో “చలో అసెంబ్లీ” భాగంగా శాంతియుతంగా ప్రదర్శన చేస్తూ ఆర్టీసి క్రాస్ రోడ్స్ కు



చేరగానే పోలీసుల లాఠీచార్జి చేసి మహిళలను కూడా చితకబాదారు. 10 మందికి తీవ్ర గాయాలయ్యాయి.

## మంగళగిరి మున్సిపల్ వర్క్స్ విజయం

గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరిలోని మున్సిపల్ కార్మికులు (పర్మినెంట్, కాంట్రాక్ట్) గత 6 నెలలుగా తమ సమస్యల పరిష్కారం కోసం వివిధ రూపాలలో ఆందోళన చేసి సమస్యలు పరిష్కరించు కున్నారు. వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి. పర్మినెంట్ ఉద్యోగులకు ఎల్ఐసి, జిపిఎఫ్ అకౌంట్ సమస్య డిసెంబరు లోపు పరిష్కరిస్తామని, ఇంజనీరింగ్ సెక్షన్ లోని ఉద్యోగులకు ఎవరి జీతం వారికే ఇస్తామని, జీతం రూ.200/- లు పెంచేందుకు అంగీకరించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో యూనియన్ జిల్లా అధ్యక్షులు పి.రామ్చందర్ రావు, మంగళగిరి యూనియన్ గౌరవాధ్యక్షులు జి.వి.రాఘవులు, అధ్యక్షులు ఐ.కిషోర్ లు పాల్గొన్నారు.

## ముట్టడి ఫలితం- అవినీతి సిడిపిఓ సస్పెన్షన్



అవినీతి సిడిపిఓను సస్పెండ్ చేయాలని తూర్పుగోదావరి జిల్లా పిడి ఆఫీసును అంగన్ వాడీ ఉద్యోగులు 7 గంటలపాటు ముట్టడించారు. అంతకుముందు కలెక్టర్ ఆఫీసు వద్ద ధర్నా నిర్వహించారు. ఉద్యోగుల ఆందోళనకు స్పందించిన శిశు సంక్షేమ శాఖ, అవినీతి సిడిపిఓను సస్పెండ్ చేస్తూ వెంటనే ఆదేశాలు జారీ చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో సిఐటియు జిల్లా కార్యదర్శి శేషబాబ్బి, రామకృష్ణ యూనియన్ జిల్లా అధ్యక్షులు ఎన్.విజయలక్ష్మి, ప్రధాన కార్యదర్శి జి.బేబిరాణి నాయకత్వం వహించారు.

## డాల్ మిల్ కార్మికుల విజయం

గుంటూరు జిల్లా తెనాలి పట్టణంలోని డాల్ మిల్ యాజమాన్యం అన్యాయంగా 150 మంది ముఠా కార్మికులను పని నుండి వెళ్ళగొట్టారు. సిఐటియు జోక్యంతో ఎం.ఎల్.ఎ. మనోహర్ చౌరవ చేసి సమస్య పరిష్కారం కొరకు పూనుకున్నారు. కార్మికులందరికి ఇఎస్ఐ, పిఎఫ్, గ్రూపు ఇన్సూరెన్స్ అమలు పరచడానికి యాజమాన్యం అంగీకరించింది.

## కొనసాగుతున్న జంపని షుగర్ కార్మికుల ఆందోళన

గుంటూరు జిల్లా తెనాలి డివిజన్ పరిధిలోని జంపని షుగర్ ఫ్యాక్టరీ కార్మికులను హైకోర్టు తీర్పు ఉన్నప్పటికీ విధుల్లోకి తీసుకోకపోవడానికి నిరసిస్తూ ది నన్నపనేని వెంకట్రావు కోవరేటివ్ షుగర్స్ లిమిటెడ్ ఉద్యోగులు, కార్మికులు గత 120 రోజులుగా ఫ్యాక్టరీ ఎదుట నిరాహారదీక్షలు నిర్వహిస్తున్నారు.

## సమ్మె హక్కు కోసం

## ఢిల్లీలో కదం తొక్కిన ఉద్యోగులు



## కాంట్రాక్టు కార్మికుల వేతన డ్రాఫ్ట్ పై సిఐటియు సూచనలు

మన రాష్ట్రంలోని సుమారు 2 లక్షల మంది కాంట్రాక్టు కార్మికులకు కనీసవేతనాన్ని సవరిస్తూ తేది:23.11.2004న డ్రాఫ్ట్ నోటిఫికేషన్ ద్వారా ప్రతిపాదనలు చేశారు. మీ ప్రతిపాదనలను ఎ.పి.కాంట్రాక్టు ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ (సిఐటియు) రాష్ట్ర కమిటీ వ్యతిరేకిస్తుంది. కాంట్రాక్టు కార్మికులకు నేటి సమాజంలో కనీస అవసరాలు తీరాలంటే మా ప్రతిపాదనలను పరిగణలోకి తీసుకుని విడిఎతో (కరువుభత్యం) కూడిన కొత్త జి.ఓ.ను వెంటనే విడుదల చేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము.

గతంలో వేతనం సవరించేటప్పుడు (2002 తప్ప) ఉన్న వేతనంలో 50శాతం పెంచేవారు. అదే మాదిరిగా ఇప్పుడు పెంచే వేతనం ఉన్న దానిలో సగం -పెంచాలని, కాంట్రాక్టు కార్మికులకు విడిఎ (కరువుభత్యం) వర్తింపజేయాలని కోరుతున్నాము.

	ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలు	సిఐటియు ప్రతిపాదనలు
ఆన్ స్కెల్డ్	రూ.2400/-	రూ.3300/-
సెమి స్కెల్డ్	రూ.3000/-	రూ.4215/-
స్కెల్డ్	రూ.3700/-	రూ.4700/-



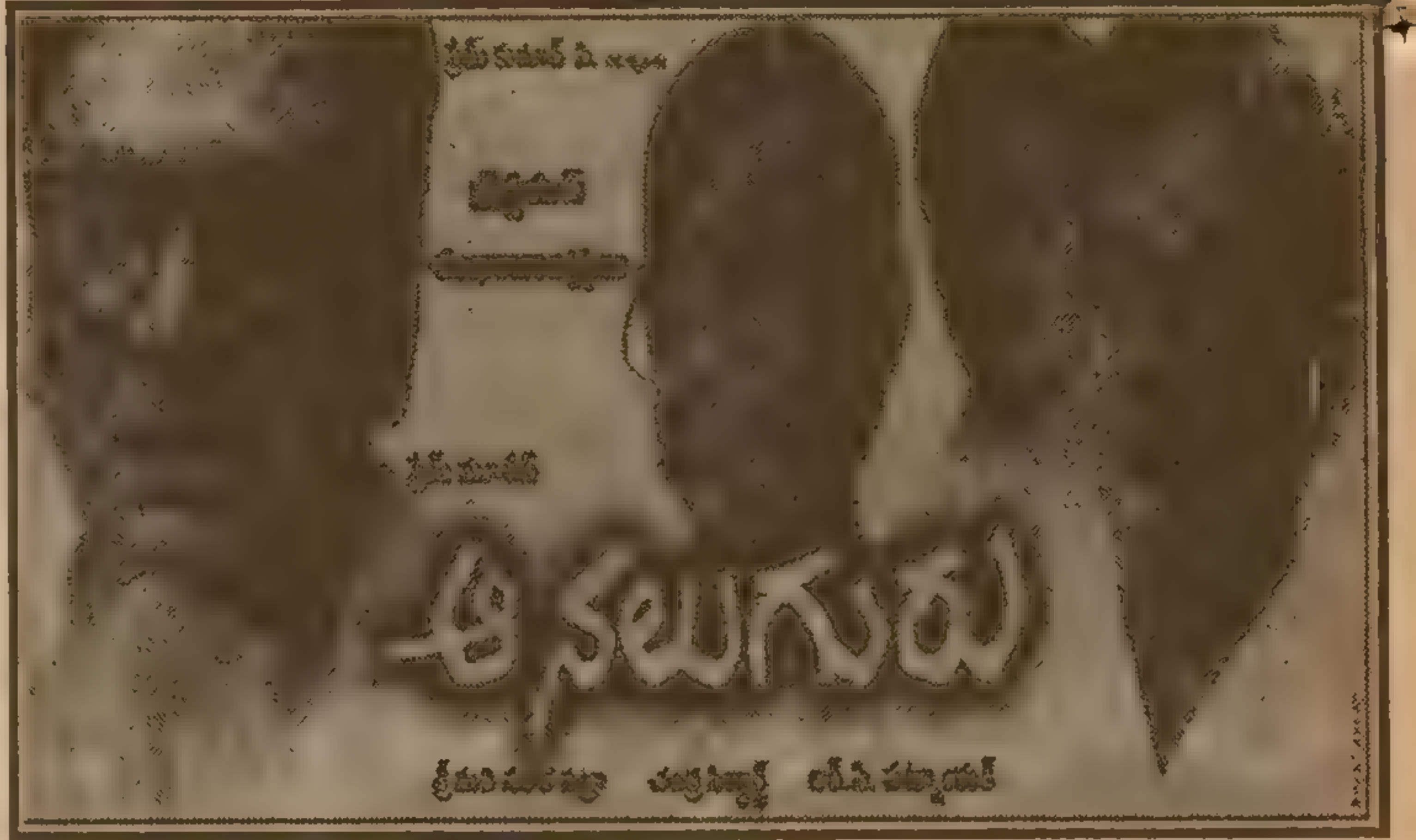
మనిషిని నడిపించేది డబ్బు? ప్రేమా?

ఈ పాయింట్ మీద నడిపించి చివరకు డబ్బుకన్నా ప్రేమే మనిషికి విలువైందని మధ్యతరగతి సెంట్మెంట్ టచ్ తో చెప్పడానికి చేసిన ప్రయత్నమే 'ఆ నలుగురు' చిత్రం.

ఇప్పుడొస్తున్న రొటీన్ చిత్రాలకు భిన్నమైంది. ఇలాంటి చిత్రాన్ని నిర్మించి విడుదల చేయడం నిజంగా ఓ సాహసోపేతమైన చర్య. ఎందుకంటే వాస్తవం ఎప్పుడూ భయంకరంగానే ఉంటుంది. అందునా పరిష్కారం లభించని మధ్యతరగతి వాస్తవ జీవితం ప్రేక్షకులకు కనువిందు చేయదు. అందుకే సినీహీరోలు తమ ఇమేజ్ కోసం ఇలాంటి సమస్యలను ఎదుర్కోలేక ఫైట్లు స్టేప్ లతో కూడిన పలాయనవాదంతో వాస్తవాతీత పాత్రలపైనే మక్కువ చూపుతారు. అలాంటి కథలనే ఎంచుకుని ప్రేక్షకుల్ని భ్రమల్లో ముంచెత్తి సొమ్ము చేసుకుంటారు.

కానీ మనిషిలో నిద్రాణమైన మానవీయ కోణాన్ని తట్టి లేపడమే కళాకారుని బాధ్యత. ఆ బాధ్యతను నిర్వర్తించడంలో ఈ చిత్రం కృతకృత్యురాలైంది.

రఘురామ్ (రాజేంద్రప్రసాద్), భారతి (ఆమని), వారి ముగ్గురు పిల్లలు (ఇద్దరు అబ్బాయిలు, ఒక అమ్మాయి) అన్యోన్యమైన ఓ మధ్యతరగతి కుటుంబం. రఘురామ్ ప్రజావేదిక అనే ఓ పత్రికకు సంపాదకుడు. విలువలపై రాజీపడని ఆదర్శ వ్యక్తి. తన సంపాదనలో సగం సమాజసేవా కార్యక్రమాలకు వెచ్చిస్తుంటాడు. నిరంతర కష్టజీవి. తనలాగే తన బిడ్డలు కూడా నలుగురికి ఉపయోగపడేలా జీవించాలనే కోరుకునే మనిషి. ఆటంకాలు ఎన్ని ఎదురైనా తన కష్టం మీద, మనిషి మీద, మనిషి మంచితనం మీద నమ్మకం ఉంచి ఏటికి ఎదురీదుతున్న వ్యక్తి రఘురామ్. కష్టాల్లో వున్న తోటివారిని ఎల్లప్పుడూ ఆదుకోవడమే అతని స్వభావం. క్రమేపీ పిల్లల్లో, కుటుంబంలో మార్పు వస్తుంది. రఘురామ్ ప్రభావం కన్నా బయట సమాజ ప్రభావమే సహజంగా ఆ కుటుంబంపై పడుతుంది. స్వార్థచింతనతో కూడిన వారి వారి లక్ష్యం వైపు వారు ప్రయాణిస్తారు. కూతురు తనకు ఇష్టమైన వ్యక్తిని ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకుంటుంది. తన భర్త అమెరికా వెళ్ళడానికి రు.5లక్షల అడుగుతుంది. పెద్ద కొడుకు తన ఇన్ స్పెక్టర్ ఉద్యోగానికి లంచం కోసం రు.5లక్షలు అడుగుతాడు. చిన్న కొడుకు రు.5లక్షలు డొనేషన్ తో ఇంజనీరింగ్ చదవాలని పట్టుబడ్డాడు. భార్య భారతి కూడా పిల్లలవైపే నిలుస్తుంది. రఘురామ్ అసమర్థుడిగా ఒంటరిగా మిగిలిపోతాడు. చివరకు తలతాకట్టుపెట్టినా పదిహేను లక్షలు తెచ్చి పిల్లలకు ఇవ్వాలని నిర్ణయించుకుంటాడు. లేకుంటే పిల్లలు తన పేరును ఉపయోగించి ఫైనాన్స్ కంపెనీ తెరిచి జనాన్ని ముంచాలన్న దుర్మార్గపు ఆలోచనకు వడికడతారు. పిల్లలు ఆ దుర్మార్గ పని చేయకూడదంటే పదిహేను లక్షలు ఇవ్వక తప్పదని భావించి రఘురామ్ తనకు బాగా తెలిసిన



వారి వద్ద నుంచి పదిహేను లక్షలు అప్పు తెచ్చి పిల్లలకు ఇస్తాడు.

తన దగ్గర తీర్చే దారి లేకపోయినా తనను నమ్మిన వాళ్ళని మోసగించి అప్పు తెచ్చాననే న్యూనతా భావంతో చివరకు ఆత్మహత్య చేసుకుంటాడు. చచ్చిన శవానికి పెద్ద కొడుకు (రాజా) కొరివి పెట్టనీయకుండా అప్పు ఇచ్చిన కోటయ్య (కోటశ్రీనివాసరావు) అడ్డుకుంటాడు. ఇది ధర్మం కాదంటూ కోటయ్య బాకీ తీర్చడానికి రఘురామ్ అభిమానులు శ్రేయోభిలాషులు చందాలు వేస్తూ ముందుకొస్తారు. దాంతో తండ్రి గొప్పదనమేమిటో పిల్లలకు అర్థమవుతుంది. స్థూలంగా కథ ఇదైనా, కథను నడిపించిన కథనం తీరు వెరైటీగా ఉంటుంది. చనిపోయిన రఘురామ్ ను తీసుకువెళ్ళడానికి వచ్చిన యమకింకరులు (చలవతిరావు, రఘుబాబు) ను తన అంత్యక్రియలు తిలకించాలన్న కోరికను తీర్చమని అడుగుతాడు. ఆ కోరిక తీర్చే క్రమంలో ఎక్కడికక్కడ కథను లాజిక్ గా నడుపుతూ బిగువు సడలకుండా, దేనినీ అతిగా చూపకుండా క్రమపరిచిన తీరు ప్రేక్షకుల్ని ఆకట్టుకుంటుంది. ఇదే దర్శకుడు చంద్ర సిద్ధార్థ నేర్పుగా పరిగణించాలి.

చిత్ర విజయానికి కారణం :

రఘురామ్ పాత్రలో రాజేంద్రప్రసాద్ నటనాపరిణతిని స్పష్టంగా చూడగలం. అదేసందర్భంలో భారతిగా ఆమని నటనగానీ, కాస్ట్యూమ్స్ గాని కథలో ఇమడటం కన్నా గ్లామర్ కే పీట వేయడం గమనించగలం. ఎక్కడా అశ్లీలత లేదు. పాటలు ఉన్నా కథా బలాన్ని పెంచలేకపోయాయి.

ఇక చివరిగా ఏమంటే?

రఘురామ్ పాత్రకు ఆత్మహత్య తప్ప మరో ముగింపు లేదా? అదే సరైన ముగింపు అయితే దానిని రహస్యంగానే ఉంచమని రఘురామ్ మిత్రుడు సుబ్బు (సుధాకర్), భార్య భారతి వైద్యుల్ని ఎందుకు ప్రాధేయపడ్డారు? ఇవి శేష ప్రశ్నలుగానే మిగిలిపోతాయి. కానీ ఓ మనిషిగా తోటి మనిషికి సాయపడడం కన్న మానవ ధర్మం మరొకటి లేదనే సత్యాన్ని చాటిచెప్తుంది.

■ శైలి





# శారదమ్మకు అక్షర నివాళి

శ్రామిక మహిళా నాయకమణివి  
పోరు జీవుల ఆశయగనివి

అపరదుర్గవై- గద్దించావు  
ఆదిశక్తివై- మర్దించావు

చెల్లి శారద వందన మమ్మా  
తల్లి శారద వందన మమ్మా

చెల్లి శారద వందన మమ్మా  
తల్లి శారద వందన మమ్మా

అన్నెంపున్నెం ఎరుగని నిన్ను- అకాల మృత్యువు ఆవహించినది  
సహచర కన్నులు చమ్మగిల్లినవి- ఆపుల గుండెలు జల్లుమన్నవి  
విషాదఛాయలు అలుముకొన్నవి  
విశాఖ వాడలు గొల్లుమన్నవి

అణిగిన మహిళల నరముల స్వరమై-కాలే కడుపుల కన్నులకెంపై  
వేదన నిండిన జనులగుండెవై- దోపిడి కూల్చగ ఎగిసినకరమై  
ఎర్రని జెండా ఎరుపు మెరుపువమ్మా  
విప్లవ నేతల అడుగు జాడవమ్మా

చెల్లి శారద వందన మమ్మా  
తల్లి శారద వందన మమ్మా

చెల్లి శారద వందన మమ్మా  
తల్లి శారద వందన మమ్మా

చిరుచిరు నగవుల తల్లివి నీవై- చెదిరిన మనసును చేరదీసివి  
మిలమిలకన్నుల కంటి రెప్పవై- కూలిన బతుకులు కూడదీసివి  
అనురాగాల పాలవెల్లివి  
ఆప్యాయతల అన్నపూర్ణవి

కన్నవారల పేరు నిల్విన కనకవల్లివమ్మా- పాలపుంతలో చుక్కగ చేరిన  
శాంత జీవవమ్మా  
త్యాగమూర్తుల సరసన నిలిచిన ధన్యజీవవమ్మా-మరణం లేని  
ఆశయాలలో చిరంజీవవమ్మా

చెల్లి శారద వందన మమ్మా  
తల్లి శారద వందన మమ్మా

ఆదర్శాలకు ఆర్తివి నీవమ్మా  
ఆశయ సాధన స్ఫూర్తివి నీవమ్మా

అవినీతి ధూర్తుల మట్టుబెట్టగా- పోకిరి చేష్టల ఆటకట్టగా  
అక్రమార్కనల గుట్టలు కూల్చగ-శ్రామిక న్యాయం రాజ్యమేలగా

చెల్లి శారద వందన మమ్మా  
తల్లి శారద వందన మమ్మా  
■ పి.ఎన్.మూర్తి

## "చుక్కాని"

ఒక తారక రాలింది - 3  
విషాదాల సముద్రాన భయం లేక విహరించే  
విశాఖ ఉద్యమ నావకు దారి చూప నిలిచినట్టి  
ఆ తారక రాలింది -2

నీకు ఎర్ర మందారాలు ఏరి ఇస్తాము  
ఆ అరుణ తారకు అందించి రావమ్మ  
మా శారదమ్మకు అందించి రావమ్మా-2

ఒక హృదయం ఆగింది-3  
కష్టజీవుల యతలు తీర దారి చూప శాదరమ్మా  
హృదయం ప్రతిక్షణం "స్పందించి తీరాలి"-2  
ఆకాశమందున హాయిగా ఎగిరె పావురమా  
ఓ పావురమా

ఉద్యమాల వారధిగా శ్రమజీవుల సారధిగా  
ఉద్యమాన పెద్ద దిక్కుగా  
విశాఖలో ఎర్రజెండాను ఎగరేసిన ఓ మహిళ  
విశాఖలో ఎర్రజెండాను ఎగరేసిన శారదమ్మా  
శ్రామిక మహిళా ఉద్యమాన వేగుచుక్కవైనావు  
మహిళా సంఘాన్ని నిలిపి మా గుండెలో నిలిచినావు.



# బాతాఖానీ క్లబ్

డిసెంబరు 31 రాత్రికి మా కాలనీలో ప్రతిసారిలాగే మాంచి హడావుడిగా ఉంది. పైగా శాస్త్రిగారి ఆధ్వర్యంలో జరిగే సెలిబ్రేషన్స్ ఆయే! శాస్త్రిగారు తను స్వయంగా ఆహ్వానించకపోతే బయటికి రాకుండా కాలం మదతల్లోనే 2005 ఒదిగి కూచుంటుందని గట్టిగా నమ్ముతున్నట్లున్నాడు! బహుశా పరమేష్ఠి తలపై నుండి గంగమ్మను భువికి తరలించుకొచ్చాడని చెప్పబడే భగీరథుడు కూడా ఇంత గర్వంగా పోజు పెట్టుండడు!! “ఫేస్ ఈజ్ ది ఇండెక్స్ ఆఫ్ మైండ్” అన్నట్లు మొహంలో గీర, ఆయన లోపల ఏమనుకుంటున్నాడో చెప్పకనే చెప్తోంది.

శాస్త్రి మీద అపార నమ్మకమున్న మరో ఏకైక వ్యక్తి మా సుబ్రావ్. పాతాళభైరవి సినిమాలో సదాజపుడుల్లాగా ఎప్పుడూ మొఖాన గుడ్డేసుకుని శాస్త్రినామ పారాయణ చేస్తుంటాడు. కాలాన్ని నియంత్రించగల శక్తి శాస్త్రికుందని, ఆయన కొక్కారోకో అనందే 2005 తెల్లారదని నిజంగా నమ్మే వ్యక్తి మా సుబ్రావ్. దీంతో శాస్త్రిగారి భార్యమణితో పాటు ఈ సుబ్రావ్ కూడా బిజిబిజిగా తిరిగేస్తున్నాడు ఆ 31 రాత్రి.

నాకు డౌటొచ్చి “వీడేమైనా మందు కొట్టాడా?” అని యాద్గిరితోటంటే “గదేంలేదే! అసలే శాస్త్రి భక్తుడు, దానికితోడు కమిటి మెంబర్ చేశాడు కదా!” అన్నాడు యాద్గిరి.

“వీడు శాస్త్రి భక్తుడని నీకూ తెల్సా?” అన్నా.

“నాకేంది! మన కాలనీ వోలు మొత్తానికి తెల్సా”న్నాడు యాద్గిరి.

న్యూ ఇయర్ కి వెల్కం చెప్పడానికి అందరూ సన్నద్ధమౌతున్నారు. మనిషికి వందరూపాయలు చొప్పున వసూలు చేసిన భోజనాలు ముగింపు దశలో వున్నాయి. ఈసారైనా వీళ్ళేం చేస్తారో చూద్దామని పిల్లలు గొడవ చేశారు. కాని జేబులు తడుముకొని 2006లో చూద్దాంలే అని సరిపెట్టుకున్నాం. ఏమనుకున్నదో ఏమో, శాస్త్రి ప్రత్యేకంగా వచ్చి “గురువుగారు! మీరే ఛీఫ్ గెస్ట్. కాబట్టి తప్పకుండా పాల్గొనాలం”టూ రాత్రి 10 గంటలకి మాయింటి కొచ్చాడు. “అంతొద్దులే సార్! భోజనం కూడా అయిపోయింది. కాసేపు రమ్మంటే వస్తాను పదండి” అంటూ లుంగీమీదే బయలు దేరాను.

అందరూ భోజనాలు పూర్తి చేసి వేదిక దగ్గర కొచ్చేయమని సుబ్రావ్ అనౌన్స్ మెంట్ చేస్తున్నాడు. శాస్త్రి మైకండుకున్నాడు. సునామీ బారినపడి చనిపోయిన వారి ఆత్మశాంతికి అందరిచేత మౌనం పాటింపజేశాడు. అంతవరకూ బానే ఉంది. “ధర్మాచార్యులను అవమానపరిస్తే ఇంతకంటే ఏమౌతుంది? హిందూ ధర్మానికి హిందూ దేశంలోనే రక్షణ లేకుండా పోతోంది. ఆదిశంకరుడి అరవయి తొమ్మిదో అవతారం అయిన జయేంద్ర సరస్వతిని జైల్లో పెద్దే పుట్టగతులుంటాయా?” అంటూ దంచుతున్నాడు.

అనవసరంగా ఎవరితో గొడవ పడనని మా ఆవిడకి వాగ్దానం

చేసి మరీ ఇక్కడికి వచ్చానే అని చాలసేపు ఆలోచించా. శాస్త్రి ధోరణి చూస్తే దానికి బ్రేక్ వెయ్యకపోతే లాభం లేదనిపించింది.

“హిందూత్వం అంత దుర్మార్గమైందని మీ అభిప్రాయమా? ఒక పెద్ద మనిషిని జైల్లో పెద్దే లక్షన్నర మంది అమాయక ప్రజలు బలికావల్సిందేనా? తమిళనాటి పురచ్చితలైవిప్రభుత్వం తప్పే చేసిందని అనుకున్నా మన దేశంలో చచ్చిన వాళ్ళకంటే ఇతర దేశాల్లో చచ్చినవాళ్ళు కొన్ని వందల రెట్లు ఎక్కువెందుకున్నారు? వాళ్ళేం తప్పు చేశారు?” అని అరిచా!

దానికి సమాధానం చెప్పకుండా “మన దేశానికి పట్టిన మరో జబ్బు ఈ వామపక్ష వితండవాదం!” అంటూ ఏదో చెప్తున్నాడు శాస్త్రి. నన్నెందుకు లాక్కొచ్చాడో అప్పుడర్థమైంది. ఇక గట్టిగా గొడవేసుకోకుంటే లాభం లేదని “శాస్త్రి గారు! ఒక విషయం చెప్పండి. గుజరాత్ పోలీసులు హైదరాబాద్ వచ్చి ఓ ముస్లిం మత పెద్దని అరెస్ట్ చేస్తే అభ్యంతరం పెట్టిన ముస్లింలది తప్పన్నారుకదా మీ పార్టీ వారు! మరి జయేంద్ర సరస్వతి అరెస్ట్ పై మీరు నానా యాగీ చేస్తున్నారెందుకు?” అనడిగితే “ఇది హిందు దేశం. ఇక్కడ హిందువులకు అన్యాయం జరగడానికి వీలేదు” అన్నాడు శాస్త్రి.

“మరి క్రిష్ణయాదవ్, కేతన్ పరేఖ్, హర్షద్ మెహతా లందరూ హిందువులే కదా!” అనేసరికి తోకతొక్కిన త్రాచులా లేచాడు శాస్త్రి. “వాళ్ళందరూ దొంగలు. మోసగాళ్ళు! అయినా మేము 90 కోట్ల హిందువుల హితం కోరి చెప్తాంటే మీ వితండవాదం ఏమిటి?” దబాయంపుకు దిగాడు శాస్త్రి.

“అవును గాని ఇన్సూరెన్స్, టెలికం రంగాల్లో విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడి పెంచితే నష్టపోయే కోట్లాది హిందువుల గురించి మీకు వట్టదా? విద్యుత్ చట్టం 2003 ఎన్ని కోట్ల ఇళ్ళకోసం దీపాలార్పుతుందో మీకు, మీ పార్టీకి తెలుసా? ఇ.పి.ఎఫ్. వడ్డీరేటు తగ్గిస్తే నష్టపోయే 4కోట్ల మంది కార్మికులు, ఉద్యోగులంతా మీ లెక్కలోకి రారా? పేటెంట్ చట్టం ఉనికిలోకి వచ్చిన తర్వాత ఎన్ని కోట్ల మంది హిందువులు ఎన్ని బాధలు పడ్డారో మీ కేమైనా తెల్సా? అవున్నేండి! ప్రైవేటీకరణలు అంగీకరించం అని వామపక్ష నాయకులు అనగానే షేర్ మార్కెట్లు చేసిన బ్లాక్ మెయిల్ ను చూపి ప్రజల ఆస్తులు తుడిచిపెట్టుకు పోతున్నాయని ఆరోజు అంతగగ్గోలు చేసిన మీరు, ముఖేష్ భాయ్, అనిల్ భాయ్ లు దీరూభాయ్ వారసత్వం కోసం తగాదా పడి షేర్లు కుప్పకూలితే నోరు విప్పలేదు. మీ ఉద్దేశంలో హిందువులు కోసం మీరేడిచే ఏడుపు ధీరూభాయ్ అంబానీల వంటి వారి కోసమేగా?”

ఓ ఇరవై ముప్పయ్యే మంది అప్రయత్నంగా చప్పట్లు కొట్టేసరికి మా అపార్ట్ మెంట్స్ లో కూడా ఇలాంటి ఉపన్యాసాలకి ఈ మాత్రం స్పందన ఉందా అనిపించింది.

“న్యూ ఇయర్ సెలిబ్రేషన్స్ గిట్ల షురయినందుకు చానా హ్యాపీస్” అని యాద్గిరి అనడంతో అందరూ ఒకరికొకరు గ్రీటింగ్స్ చెప్పుకోవడంలో నిమగ్నమయ్యారు. శాస్త్రి మూతిముడుచుకోని చిన్నగా వేదిక దిగి ఇంటి ముఖం పట్టాడు.

■ ఆర్.సుధాభాస్కర్





*With best compliments on the occasion of New year ....*

# BHARAT DYNAMICS EMPLOYEES UNION

Regd.No. A-3197 (Affiliated to CITU)  
BHARAT DYNAMICS LTD. (Ministry of Defence)  
Union Office : Kanchanbagh,  
Hyderabad - 500 058  
Branch : Bhanur. Medak Dist - 502 305

Phones :  
KBC : 24340081  
Ext : 2932, 2933  
B/G : 23242902  
Ext : 3115, 3117

## Executive Committee Members of BDEU W.E.F.19.11.2004

### KANCHANBAGH COMPLEX

S.No.	Name	St.No.	Deptt.	Division
1.	Mr. M.Prem Kumar	40362	C.P.	Milan
2.	Mr. S.Chandrasekhar	42236	CNC	Milan
3.	Mr. B.Babu Rao	41143	Finance	C.S.
4.	Mr. G.Radhakrishna	41160	MV/P/S	Milan
5.	Mr. Mjed Raju	41994	MV/P/S	IGMP
6.	Mr. P.Yadagiri	41441	PED	Milan
7.	Mr. B.A.Devadas	41592	PED	IGMP
8.	Mr. A.Veeraprasad	41677	CDO	CDO
9.	Mr. A.Satya Bhaskar	41647	OC	Milan
10.	Mr. K.Laxmaiah	41791	OC/RTH	Milan
11.	Mr. V.Krishna	42036	PPC	Milan
12.	Mr. K.Ravi Kumar	42182	Assy	IGMP
13.	Mr. N. Srinivasa Rao	42188	A2	IGMP
14.	Mr. K.Narahari	42246	Naval	Naval Dvn.
15.	Mr. Md. Yahiyakhan	42273	PMS	Milan
16.	Mr. V.Satyanarayana	42293	TR	IGMP
17.	Mr. M.Ravinder	42373	Line-1	IGMP
18.	Mr. A.N.Janardhan	42401	PLG	ED
19.	Mr. D.Ravi Kumar	42412	NAG	IGMP
20.	Mr.Y.Naga Rajam	41932	GSD	GSD
21.	Mr. Ch. Srinivasa Rao	42085	OC	Prithvi
22.	Mr. M.Mahender	42233	NAG	IGMP
23.	Mr. V.Achaiah Babu	41818	MV/P/S	SFD
24.	Mrs. B.Anuradha	42556	GAD	C.S.
25.	Mr. A.Rajamallaiiah	41130	EP Shop	Milan
26.	Mr. Md. Fazil	41907	ISTM	Corp.
27.	Mr. S.Rajender Yadav	42052	OC	IGMP
28.	Mr. Adolf D.Silva	41814	GMS	IGMP
29.	Mr. P.Guru Murthy	42195	Assy	Prithvi
30.	Mr. P.v.Giri	42118	CNC	IGMP
31.	Mr. B.Ramoji	42279	PMS	IGMP
32.	M. N.Srinivasa Rao	42487	Assy	Akash
33.	Mr. M.C.Reji	41971	Assy	Milan
34.	Mr. A.E.Shekaran	41425	Transport	C.S.
35.	Mr. K.Sunkanna	40481	CP	Milan

### BHANUR GROUP

1.	Mr. K.Yesuratnam	46809	Invar	BG	13.	Mr. L.Jai Ram	46714	MA/WS	BG
2.	Mr. P.Sadaiah	46816	PMS	BG	14.	Mr. K.Kistaiah	46098	MA/Ex.	BG
3.	Mr. G.N.R.R.Reddy	46324	GMS	BG	15.	Mr. A. Rajamouli	46502	Estate	BG
4.	Mr. T.R.Murthy	46887	P&A	BG	16.	Mr. Mir Nisar Ali	46576	Transport	BG
5.	Mr. B.Ashok Babu	46208	E.P	BG	17.	Mrs. T.Indira Devi	46401	LA	BG
6.	Mr. G.Ojala Mallaiah	46288	PED	BG	18.	Mrs. M.Prameela Rani	46547	Hospital	BG
7.	Mr. M.Srinivas	46219	PED/MA	BG	19.	Mr. B.Narsimhulu	46924	EP	BG
8.	Mr. D.Narasimha	46925	CP/HT	BG	20.	Mr. L. Chander	46707	EP	BG
9.	Mr. S.David	46280	GMS	BG	21.	Mr.K.Yella Reddy	46473	MA/WS	BG
10.	Mr. T.Jayasuri	46363	MA/VCU	BG	22.	Mrs. B.Suneetha	46202	P&A	BG
11.	Mr. M.Veeraiah	46291	MA/Container	BG	23.	Mr. M.Srinivas	46348	PMS	BG
12.	Mr. B.Laxmaiah	46407	MA/MA/M2	BG	24.	Mr. N.Sathyanarayana	46119	Invar	BG
					25.	Mr. Laxmaiah	46064	MA/Container	BG



# Arresting Beauty of ARAKU...

## Araku Valley :

Araku, located in the verdant green lap of Eastern Ghats is 112 Kms. away from Visakhapatnam. It's unspoiled beauty simply arrests any visitor. It's scenic splendour of rich Paddy fields, Mangroves and Wild flora inspires awe. The Train journey to Araku presents exotic sceneries that leaves an indelible mark on the viewers.

## Tyda :

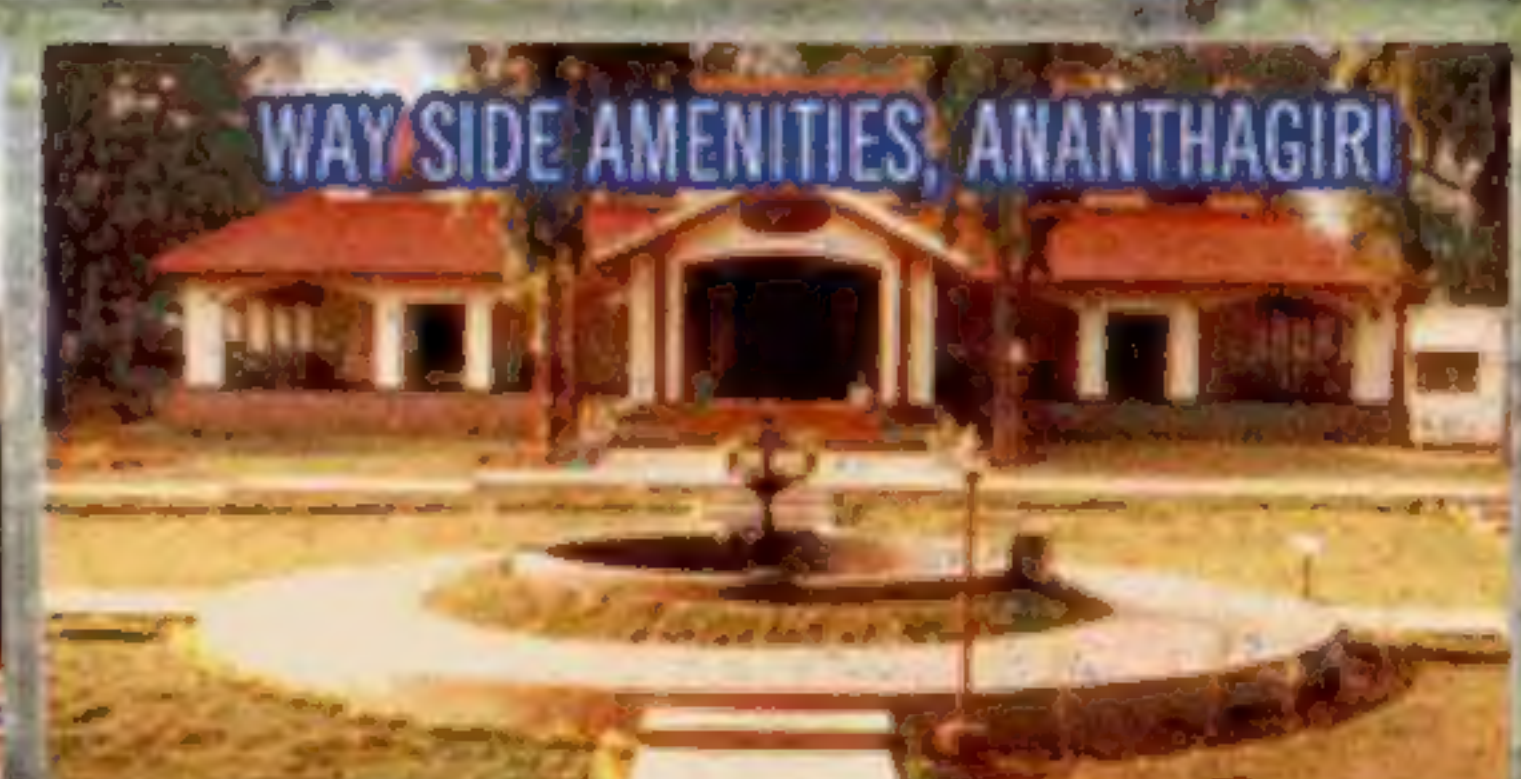
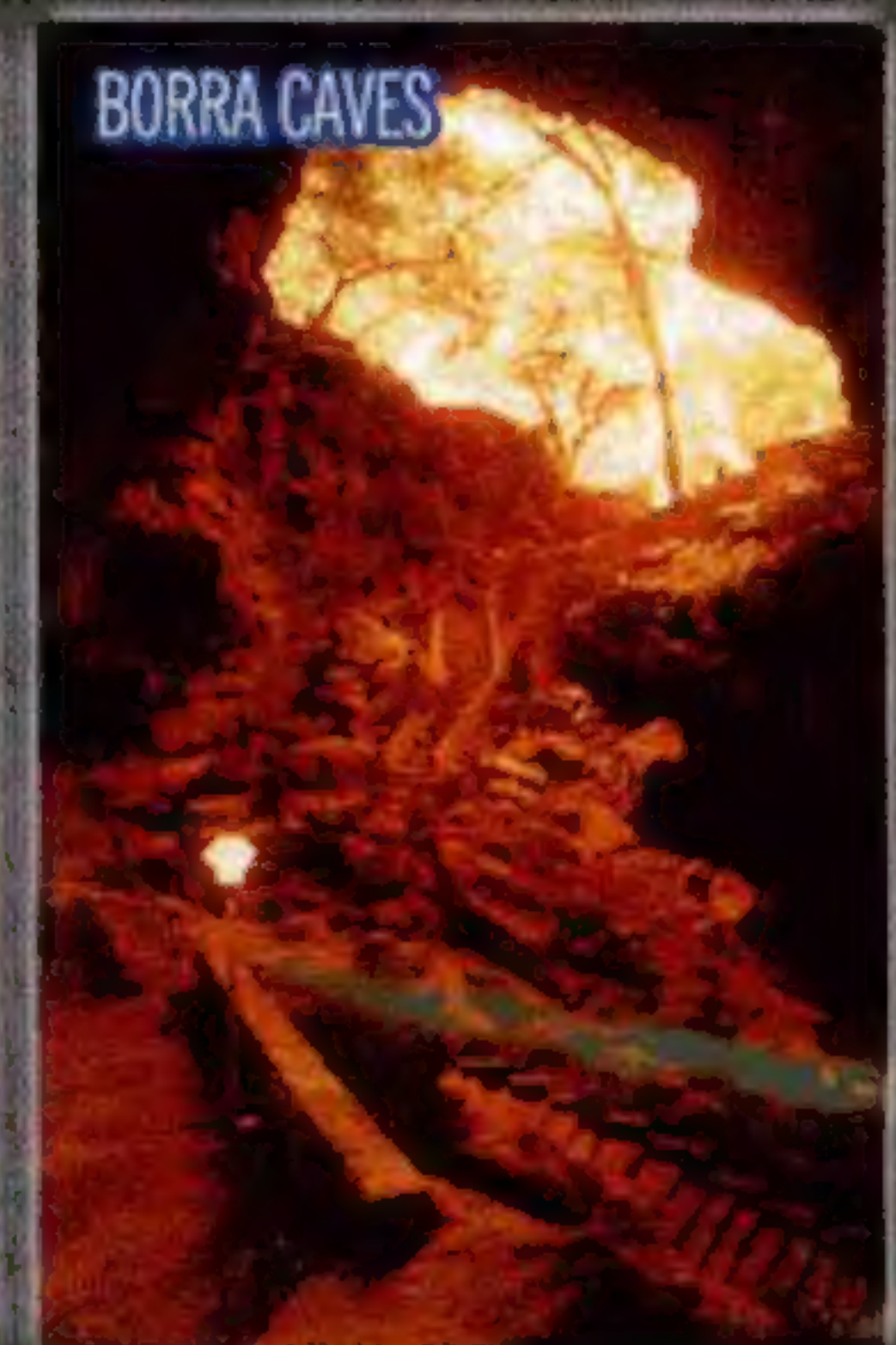
The first Eco-tourism project in AP is an ideal place for indulging in adventure sports. Experience the thrill of Trekking, Rock Climbing and Bird watching.

## Anantagiri :

Located at a higher attitude, Anantagiri is a treasure trove of nature's beauty. It is replete with Coffee plantation, Brooks, Streams, Rivulets and Waterfalls.

## Borra Caves :

Said to be one million year old. Borra Caves is the PRIMA DONNA of Araku Scenario. The rock formations culminated into the popular mythical characters are a treat to the eye.



**Andhra Pradesh Tourism Development Corporation**

Central Reservation Manager: RTC Complex, Visakhapatnam - 16. Ph: 0891-2746446 Telefax: 2713135,

Mobile: 98480 07022, 98480 23948, 98487 80523, 98485 81520.







మనసు ఫౌండేషన్  
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	KLVO 1A 372
పుస్తకం పేరు	కృష్ణానందం
తారీఖు	25-9-2023
మొదటి అడ్డు	Yes
వెనుక అడ్డు	Yes
మొత్తం పేజీలు	41
విద్య సైజు పేజీలు	NO
భాష పేజీలు	16A, 16D
లేఖ పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Mounika
పేజీలు విడదీసినది	Mounika
స్కాన్ చేసినది	Mounika
పరిశ్ల చేసినది	AMRUTHA
విజ్ఞాన సారాంశం	
లైబ్రరీలో చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడింది	
శుభ్రం	NO
పరిస్థితి	Good